

MRSJS 30 – FINANCIJSKI INSTRUMENTI: OBJAVLJIVANJA

Zahvale i napomene

Ovaj međunarodni računovodstveni standard za javni sektor (skr. MRSJS) je izrađen primarno na osnovu međunarodnog standarda financijskog izvještavanja (skr. MSFI) 7 *Financijski instrumenti: Objavljivanja*, koji je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde /engl. *International Accounting Standards Board – IASB*/. Izvodi iz MSFI-ja 7 su u ovoj publikaciji Odbora za međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor /engl. *International Public Sector Accounting Standards Board – IPSASB*/ Međunarodne federacije računovođa /engl. *International Federation of Accountants – IFAC*/) reproducirani s dozvolom Fondacije za međunarodne standarde financijskog izvještavanja /engl. *International Financial Reporting Standards (IFRS) Foundation*/.

Odobreni tekst Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI) je onaj koji je objavio IASB na engleskom jeziku i kopije se mogu dobiti izravno od IFRS Fondacije, Customer Service, Columbus Building, 7 Westferry Circus, Canary Wharf, London E14 4HD, United Kingdom.

E-mail: publications@ifrs.org

Internet: www.ifrs.org

IFRS, ISA, Nacrti izloženosti i druge publikacije IASB-a su zaštićeni autorskim pravima IFRS Fondacije.

“IFRS,” “ISA,” “IASB,” “IFRS Foundation,” “International Accounting Standards,” i “International Financial Reporting Standards ” su zaštitni znak IFRS Fondacije i ne smiju se koristiti bez odobrenja IFRS Fondacije.

MRSJS 30 – FINANCIJSKI INSTRUMENTI: OBJAVLJIVANJA

Historijat MRSJS-a

Ovo izdanje sadrži izmjene i dopune proistekle iz MRSJS-ova izdanih do 31. januara/siječnja 2022. godine.

MRSJS 30 *Financijski instrumenti: Objavljivanja* je izdan u januaru/siječnju 2010. godine.

Od tada, MRSJS 30 je izmijenjen kroz sljedeće MRSJS-ove:

MRSJS 43 *Najmovi* (izdan u januaru/siječnju 2022. godine);

Unapređenja MRSJS-ova iz 2021. godine (izdana u januaru/siječnju 2022. godine);

dokument *COVID-19: Odgađanje datuma stupanja na snagu* (izdan u novembru/studentom 2020. godine);

Unapređenja MRSJS-ova iz 2019. godine (izdana u januaru/siječnju 2020. godine);

MRSJS 41 *Financijski instrumenti* (izdan u augustu/kolovozu 2018. godine);

■ MRSJS 39 *Primanja zaposlenih* (izdan u julu/srpnju 2016. godine);

■ dokument *Primjenjivost MRSJS-ova* (izdan u aprilu/travnju 2016. godine);

■ *Unapređenja MRSJS-ova iz 2015. godine* (izdana u aprilu/travnju 2016. godine);

■ MRSJS 38 *Objavljivanje udjela u drugim subjektima* (izdan u januaru/siječnju 2015. godine);

- MRSJS 37 *Zajednički aranžmani* (izdan u januaru/siječnju 2015. godine);
- MRSJS 35 *Konsolidirani financijski izvještaji* (izdan u januaru/siječnju 2015. godine);
- MRSJS 33 *Prva primjena međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor na obračunskoj osnovi (MRSJS-ova)* (izdan u januaru/siječnju 2015. godine); i
- *Unapređenja MRSJS-ova iz 2011. godine* (izdana u oktobru/listopadu 2011. godine).

Tabelarni pregled izmijenjenih tačaka MRSJS-a 30

Zahvaćena tačka	Vrsta izmjene	Dokument iz kojeg je proistekla izmjena
Uvod	Brisano	Unapređenja MRSJS-ova iz oktobra/listopada 2011. god.
2.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
3.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 35 iz januara/siječnja 2015. godine MRSJS 37 iz januara/siječnja 2015. godine MRSJS 39 iz jula/srpnja 2016. godine MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
4.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
5.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
5A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
6.	Brisano	Primjenjivost MRSJS-ova iz aprila/travnja 2016. god.
7.	Brisano	Primjenjivost MRSJS-ova iz aprila/travnja 2016. god.
8.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
11.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
12.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
13.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
13A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine

Zahvaćena tačka	Vrsta izmjene	Dokument iz kojeg je proistekla izmjena
14.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 14A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
14A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
14B.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
15.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
15A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
15B.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
15C.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
16.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 17.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
17.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 17A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
17A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
17B.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
17C.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
17D.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
17E.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
17F.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
18.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
20.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
20A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine

Zahvaćena tačka	Vrsta izmjene	Dokument iz kojeg je proistekla izmjena
24.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
24A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
25A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
25B.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
25C.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
25D.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
26.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 26A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
26A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
26B.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
26C.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 27.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
27.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
27A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
27B.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
27C.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
27D.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
27E.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
27F.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 28.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
28.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine

Zahvaćena tačka	Vrsta izmjene	Dokument iz kojeg je proistekla izmjena
28A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
28B.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
28C.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
28D.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
28E.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
28F.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 28G.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
28G.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 28H.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2022. god.
28H.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2022. god.
Naslov ispred tačke 28I.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2022. god.
28I.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2022. god.
28J.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2022. god.
34.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
35.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine MRSJS 43 iz januara/siječnja 2022. godine
36.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
37.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
37A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
39A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
41.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine

Zahvaćena tačka	Vrsta izmjene	Dokument iz kojeg je proistekla izmjena
Naslov ispred tačke 42A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
42A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
42B.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
42C.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
42D.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
42E.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 42F.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
42F.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
42G.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 42H.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
42H.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
42I.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
42J.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
42K.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
42L.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 42M.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
42M.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
42N.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
43.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 44.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
44.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine

Zahvaćena tačka	Vrsta izmjene	Dokument iz kojeg je proistekla izmjena
45.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 49A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49B.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49C.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 49D.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49D.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 49E.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49E.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49F.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49G.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 49H.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49H.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke 49I.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49I.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49J.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49K.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49L.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49M.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49N.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49O.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine

Zahvaćena tačka	Vrsta izmjene	Dokument iz kojeg je proistekla izmjena
49P.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49Q.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49R.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
49S.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
52A.	Novi tekst	MRSJS 33 iz januara/siječnja 2015. godine
52B.	Novi tekst	MRSJS 38 iz januara/siječnja 2015. godine MRSJS 37 iz januara/siječnja 2015. godine MRSJS 35 iz januara/siječnja 2015. godine
52C.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz aprila/travnja 2016. godine
52D.	Novi tekst	Primjenjivost MRSJS-ova iz aprila/travnja 2016. god.
52E.	Novi tekst	MRSJS 39 iz jula/srpnja 2016. godine
52F.	Izmijenjeno i dopunjeno	COVID-19: Odgađanje datuma stupanja na snagu iz novembra/studenog 2020. godine
52G.	Izmijenjeno i dopunjeno	COVID-19: Odgađanje datuma stupanja na snagu iz novembra/studenog 2020. godine
52H.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2022. god.
52I.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2022. god.
52J.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2022. god.
52K.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2022. god.
52L.	Novi tekst	MRSJS 43 iz januara/siječnja 2022. godine
53.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 33 iz januara/siječnja 2015. godine
UP1.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslovi ispred tačke UP4.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine

Zahvaćena tačka	Vrsta izmjene	Dokument iz kojeg je proistekla izmjena
UP4.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP5.	Izmijenjeno i dopunjeno	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2020. god. MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP6.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 38 iz januara/siječnja 2015. godine
Naslov ispred tačke UP8A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP8A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP8B.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP8C.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP8D.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP8D.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP8E.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP8F.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP8F.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP8G.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP8H.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP8H.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP8I.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP8J.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP9.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP10.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP16.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 43 iz januara/siječnja 2022. godine

Zahvaćena tačka	Vrsta izmjene	Dokument iz kojeg je proistekla izmjena
UP24.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP29.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslovi ispred tačke UP31.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP31.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP32.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP32A.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP33.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP34.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP34.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP35.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP35.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP36.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP36.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP37.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP38.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP39.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP39.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP40.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP40.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP41.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP41.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine

Zahvaćena tačka	Vrsta izmjene	Dokument iz kojeg je proistekla izmjena
Naslovi ispred tačke UP42.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP42.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP43.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP44.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP44.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP45.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP45.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP46.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP46.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP47.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP47.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP48.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP49.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP49.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP50.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP51.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP51.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP52.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP52.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP53.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP53.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine

Zahvaćena tačka	Vrsta izmjene	Dokument iz kojeg je proistekla izmjena
UP54.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke UP55.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
UP55.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
OZ12.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2022. god.
OZ13.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2022. god.
Naslov ispred tačke SP3.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP3.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP4.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke SP7.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP7.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP8.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP9.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP10.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP11.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke SP13A.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2020. god.
SP13A.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2020. god.
SP13B.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2020. god.
SP13C.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2020. god.
SP14.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP15.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP16.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine

Zahvaćena tačka	Vrsta izmjene	Dokument iz kojeg je proistekla izmjena
Naslov ispred tačke SP22A.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2020. god.
SP22A.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2020. god.
Naslov ispred tačke SP22B.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2020. god.
SP22B.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2020. god.
Naslov ispred tačke SP22C.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2020. god.
SP22C.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2020. god.
SP22D.	Novi tekst	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2020. god.
SP23.	Izmijenjeno i dopunjeno	Unapređenja MRSJS-ova iz januara/siječnja 2020. god.
Naslov ispred tačke SP25.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP25.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP26.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP27.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke SP28.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP28.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP29.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP30.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP31.	Brisano	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP36.	Izmijenjeno i dopunjeno	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke SP41.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP41.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP42.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine

Zahvaćena tačka	Vrsta izmjene	Dokument iz kojeg je proistekla izmjena
SP43.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke SP44.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP44.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
Naslov ispred tačke SP45.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine
SP45.	Novi tekst	MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine

MRSJS 30 – FINANCIJSKI INSTRUMENTI: OBJAVLJIVANJA

SADRŽAJ

		Tačka
Cilj	1-2.	
Djelokrug	3.7.	
Definicije pojmova	8.	
Klase financijskih instrumenata i opseg objavljivanja	9.	
Značaj financijskih instrumenata za financijski položaj i financijske rezultate		10-37.
Izveštaj o financijskom položaju	11-23.	
Kategorije financijske imovine i financijskih obaveza	11.	
Financijska imovina ili financijske obaveze po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit		12-14.
Reklasifikacija	15-17.	
Prebijanje financijske imovine i financijskih obaveza	17A-17F.	
Kolateral	18-19.	
Konto umanjenja za kreditne gubitke	20.	
Složeni financijski instrumenti s više ugrađenih derivata	21.	
Prekoračenje dospijeca i povrede uslova	22-23.	
Izveštaj o financijskim rezultatima		24.
Stavke prihoda, rashoda, dobitaka ili gubitaka	24.	
Ostala objavljivanja	25-37.	
Računovodstvene politike	25.	
Računovodstvo zaštite od rizika	26-28.	
Fer vrijednost	29-36.	
Zajmovi po povoljnim uslovima	37.	
Priroda i stepen rizika koji proističu iz financijskih instrumenata	38-49.	
Kvalitativna objavljivanja	40.	
Kvantitativna objavljivanja	41-49.	
Kreditni rizik	43-45.	
Financijska imovina koja je bilo dospjela i neizmirena ili joj je umanjena vrijednost		44.
Kolateral i drugi vidovi kreditnih poboljšanja koji se mogu steći	45.	
Rizik likvidnosti	46.	
Tržišni rizik	47-49.	
Analiza osjetljivosti	47-48.	
Ostala objavljivanja o tržišnom riziku	49.	

Datum stupanja na snagu i prijelazne odredbe	50-53.
Povlačenje iz upotrebe i zamjena MRSJS-a 15 (izdanja iz 2001. godine)	54.
Dodatak A: Uputstva za primjenu	
Dodatak B: Izmjene i dopune drugih MRSJS-ova	
Osnove za donošenje zaključaka	
Smjernice za provođenje	
Poređenje s MSFI-jem 7	

Međunarodni računovodstveni standard za javni sektor 30 *Financijski instrumenti: Objavljivanja* dat je u tačkama od 1. do 54. Svi tačke imaju jednaku pravnu snagu. MRSJS 30 treba tumačiti u kontekstu njegovog cilja, Osnova za donošenje zaključaka, *Predgovora međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor i Konceptualnog okvira za financijsko izvještavanje opće namjene subjekata javnog sektora*. MRSJS 3 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške* pruža osnovu za odabir i primjenu računovodstvenih politika u situacijama za koje nisu dana eksplicitna uputstva.

Cilj

1. Cilj ovog standarda je naložiti subjektima da u svojim financijskim izvještajima objavljuju podatke koji će korisnicima omogućiti da ocijene:
 - (a) značaj financijskih instrumenata za financijski položaj i rezultate subjekta; i
 - (b) vrstu i stepen rizika koji proističu iz financijskih instrumenata i kojima je subjekat izložen tokom i na kraju izvještajnog perioda, kao i način na koji subjekat upravlja tim rizicima.
2. Principi iz ovog standarda nadopunjuju principe za priznavanje, mjerenje i prezentiranje financijske imovine i financijskih obaveza iz MRSJS-a 28 *Financijski instrumenti: Prezentacija* i MRSJS-a 41 *Financijski instrumenti*.

Djelokrug

3. Ovaj standard trebaju primjenjivati svi subjekti na sve vrste financijskih instrumenata, osim:
 - (a) onih udjela u kontroliranim subjektima, pridruženim subjektima ili zajedničkim poduhvatima koji se obračunavaju u skladu sa MRSJS-om 34 *Odvojeni financijski izvještaji*, MRSJS-om 35 *Konsolidirani financijski izvještaji* ili MRSJS-om 36 *Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate*. U nekim slučajevima, međutim, MRSJS 34, MRSJS 35, odnosno MRSJS 36 nalažu ili dopuštaju subjektima da udio u kontroliranom subjektu, pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu obračunaju na osnovu MRSJS-a 41. U tim slučajevima, subjekti su dužni primijeniti zahtjeve ovog standarda. Subjekti su ovaj standard dužni primijeniti i u odnosu na sve derivate povezane s udjelima u kontroliranim subjektima, pridruženim subjektima ili zajedničkim poduhvatima, osim kada derivati zadovoljavaju definiciju vlasničkog instrumenta iz MRSJS-a 28;
 - (b) prava i obaveza zaposlenih koji proističu iz planova primanja zaposlenih, na koji se primjenjuje MRSJS 39 *Primanja zaposlenika*;
 - (c) prava i obaveza koji proističu iz ugovora o osiguranju, s tim što se ovaj standard primjenjuje na
 - (i) derivate ugrađene u ugovore o osiguranju kada MRSJS 41 nalaže da ih subjekti obračunavaju zasebno; i
 - (ii) izdavatelja ugovora o financijskoj garanciji ako on primjenjuje MRSJS 41 na priznavanje i mjerenje tih ugovora, s tim što treba primijeniti relevantne međunarodne ili računovodstvene standarde svoje zemlje koji uređuju ugovore o osiguranju ako odluči primjenjivati te standarde na njihovo priznavanje i mjerenje.U dodatku stavkama (i) i (ii), subjekat ovaj standard može primjenjivati i na ugovore o osiguranju koji podrazumijevaju prienos financijskog rizika;
 - (d) financijskih instrumenata, ugovora i obaveza prema transakcijama plaćanja zasnovanog na dionicama na koje se primjenjuju relevantni međunarodni ili računovodstveni standardi pojedinačnih zemalja koji uređuju plaćanja zasnovana na dionicama, osim ugovora iz djelokruga članova 6, 7. i 8. MRSJS-a 41, na koje se primjenjuje taj standard; i
 - (e) instrumenata koji se u skladu s tačkama 15. i 16., odnosno tačkama 17. i 18. MRSJS-a 28 moraju klasificirati kao vlasnički instrumenti.
4. Ovaj standard se primjenjuje na priznate i nepriznate financijske instrumente. Priznati financijski instrumenti uključuju financijsku imovinu i financijske obaveze iz djelokruga MRSJS-a 41. Nepriznati financijski instrumenti uključuju pojedine financijske instrumente koji su, iako ne spadaju u djelokrug MRSJS-a 41, obuhvaćeni djelokrugom ovog standarda (poput određenih kreditnih obaveza).
5. Ovaj standard se primjenjuje na ugovore o kupovini ili prodaji nefinancijske stavke koji spadaju u djelokrug MRSJS-a 41 (vidjeti članove 6, 7. i 8. MRSJS-a 41).
- 5A. Zahtjevi u pogledu objavljivanja o kreditnom riziku iz članova od 42A. do 42N. se primjenjuju na prava na potraživanja koja nastaju iz transakcija razmjene iz djelokruga MRSJS-a 9 i transakcija koje nisu transakcije razmjene iz djelokruga MRSJS-a 23 iz kojih proističu financijski instrumenti, za potrebe priznavanja umanjenja vrijednosti dobiti ili gubitka u skladu sa

tačkom 3. MRSJS-a 41. Svako upućivanje na financijsku imovinu ili financijske instrumente u ovim tačkama uključuje i ta prava, osim kada je drugačije navedeno.

6. [Brisano.]

7. [Brisano.]

Definicije pojmova

8. **Pojmovi dani u nastavku teksta se u ovom standardu koriste u ovdje navedenim značenjima.**

Kreditni rizik je rizik da jedna strana u financijskom instrumentu neće ispuniti neku obavezu, time nanoseći financijski gubitak drugoj strani.

Ocjene kreditnog rizika se odnose na rangiranje kreditnog rizika zasnovano na riziku neizmirivanja obaveza po financijskom instrumentu.

Valutni rizik je rizik da će se fer vrijednost ili budući novčani tokovi financijskog instrumenta mijenjati uslijed promjena kursa stranih valuta.

Kamatni rizik je rizik da će se fer vrijednost ili budući novčani tokovi financijskog instrumenta mijenjati uslijed promjena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik likvidnosti je rizik da će subjekat imati poteškoća pri ispunjavanju obaveza povezanih sa financijskim obavezama koje se izmiruju davanjem novca ili druge financijske imovine.

Dospjeli zajmovi su financijske obaveze koje nisu kratkoročne obaveze prema kupcima pod uobičajenim kreditnim uslovima.

Tržišni rizik je rizik da će se fer vrijednost ili budući novčani tokovi financijskog instrumenta mijenjati uslijed promjene tržišnih cijena. Tržišni rizik obuhvata tri (3) vrste rizika: valutni rizik, kamatni rizik i drugi cjenovni rizik.

Drugi cjenovni rizik je rizik da će se fer vrijednost ili budući novčani tokovi financijskog instrumenta mijenjati uslijed promjena tržišnih cijena (osim onih koje proističu iz kamatnog ili valutnog rizika), bez obzira da li su te promjene izazvane faktorima svojstvenim pojedinačnom financijskom instrumentu ili njegovom emitentu ili faktorima koji pogađaju sve slične financijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

Pojmovi definirani drugim MRSJS-ovima i u ovom standardu se koriste u značenjima koja su navedena u tim standardima i preneseni su u zasebno objavljeni *Pojmovnik*.

Klase financijskih instrumenata i opseg objavljivanja

9. Kada ovaj standard nalaže da se objavljivanje vrši po klasama financijskih instrumenata, subjekat razvrstava financijske instrumente po klasama koje odgovaraju prirodi informacija koje se objavljuju i uzimaju u obzir karakteristike tih financijskih instrumenata. Subjekt je dužan pružiti dovoljno informacija da omogući usklađenje sa linijskim stavkama koje se prezentiraju u izvještaju o financijskom položaju.

Značaj financijskih instrumenata za financijski položaj i financijske rezultate subjekta

10. **Subjekt treba objaviti informacije koje korisnicima financijskih izvještaja omogućavaju da ocijene značaj financijskih instrumenata za njegov financijski položaj i rezultate.**

Izvještaj o financijskom položaju

Kategorije financijske imovine i financijskih obaveza

11. U izvještaju o financijskom položaju ili u bilješkama se moraju objaviti knjigovodstvene vrijednosti svake od slijedećih kategorija, kako su definirane MRSJS-om 41:

- (a) financijske imovine mjerene po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit, zasebno prikazujući (i) onu koja je određena kao takva pri početnom priznavanju ili naknadno u skladu sa tačkom 152. MRSJS-ja 41 i (ii) onu koja se obavezno mjeri

po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit u skladu sa MRSJS-om 41;

- (b) [Brisano.]
- (c) [Brisano.]
- (d) [Brisano.]
- (e) financijskih obaveza po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit, zasebno prikazujući (i) one koje su određene kao takve pri početnom priznavanju ili naknadno u skladu sa tačkom 152. MRSJS-a 41 i (ii) one koje zadovoljavaju definiciju držanja radi trgovanja iz MRSJS-a 41;
- (f) financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku;
- (g) financijskih obaveza mjerenih po amortiziranom trošku; i
- (h) financijske imovine mjerene po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital, zasebno prikazujući (i) financijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital u skladu sa tačkom 41. MRSJS-a 41 i (ii) ulaganja u vlasničke instrumente određena kao takva pri početnom priznavanju u skladu sa tačkom 106. MRSJS-a 41.

Financijska imovina ili financijske obaveze po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit

12. Ako je subjekat odredio kao mjerenu po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit financijsku imovinu (ili grupu financijske imovine) koja bi se inače mjerila po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital ili po amortiziranom trošku, dužan je objaviti:
- (a) maksimalnu izloženost te financijske imovine (ili grupe financijske imovine) kreditnom riziku (vidjeti tačku a. tačke 43.) na kraju izvještajnog perioda;
 - (b) iznos za koji svi povezani kreditni derivati ili slični instrumenti smanjuju tu maksimalnu izloženost kreditnom riziku (vidjeti tačku b. tačke 43.);
 - (c) iznos promjene, tokom datog perioda i kumulativno, fer vrijednosti financijske imovine (ili grupe financijske imovine) koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika financijske imovine utvrđene bilo
 - (i) kao iznos promjene fer vrijednosti koji se ne može pripisati promjenama tržišnih uslova koje dovode do pojave tržišnog rizika; ili
 - (ii) primjenom alternativnog metoda za koji subjekat smatra da vjernije odražava iznos promjene fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika imovine.
- U promjene tržišnih uslova koje dovode do pojave tržišnog rizika spadaju promjene vidljive (referentne) kamatne stope, cijene robe, deviznog kursa ili indeksa cijena, odnosno kamatnih stopa;
- (d) iznos promjene fer vrijednosti bilo kojeg povezanog kreditnog derivata ili sličnog instrumenta koji je nastao tokom perioda i kumulativno od kada je financijska imovina određena.
13. Ako je subjekat odredio financijsku obavezu kao po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit u skladu sa tačkom 46. MRSJS-a 41 i dužan je prezentirati učinke promjena kreditnog rizika te obaveze u neto imovini/kapitalu (vidjeti tačka 108. MRSJS-a 41), mora objaviti:
- (a) iznos promjene, kumulativno, fer vrijednosti financijske obaveze koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika te obaveze (vidjeti smjernice za utvrđivanje učinaka promjena kreditnog rizika obaveze u tačkama od UP236. Do UP 243. MRSJS-a 41);
 - (b) razliku između knjigovodstvene vrijednosti financijske obaveze i iznosa koji bi subjekat ugovorno bio dužan isplatiti po dospjeću imatelju obaveze;
 - (c) sve prijenose kumulativne dobiti ili gubitka unutar neto imovine/kapitala tokom perioda, uključujući razloge za te prijenose;
 - (d) ako se obaveza prestala priznavati tokom danog perioda, iznos (ako postoji) prezentiran u neto imovini/kapitalu koji je

realiziran pri tom prestanku priznavanja.

- 13A. Ako je subjekt odredio financijsku obavezu kao po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit u skladu sa tačkom 46 MRSJS-a 41 i dužan je prezentirati sve promjene fer vrijednosti te obaveze (uključujući učinke promjena kreditnog rizika obaveze) u suficitu ili deficitu (vidjeti tačke 108. i 109. MRSJS-a 41), mora objaviti:
- (a) iznos promjene, tokom datog perioda i kumulativno, fer vrijednosti financijske obaveze koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika te obaveze (vidjeti smjernice za utvrđivanje učinaka promjene kreditnog rizika obaveze u tačkama od UP236. Do UP 243. MRSJS-a 41); i
 - (b) razliku između knjigovodstvene vrijednosti financijske obaveze i iznosa koji bi subjekat ugovorno bio dužan isplatiti po dospjeću imatelju obaveze.
14. Subjekt treba objaviti i:
- (a) detaljan opis metoda koje je koristio da bi ispunio zahtjeve iz tačke (c) tačke 12, tačke (a) tačke 13, tačke (a) tačke 13A. i tačke (a) tačke 108. MRSJS-a 41, uključujući pojašnjenje zašto je to odgovarajuća metoda;
 - (b) ako subjekat smatra da podaci koje je objavio, bilo u izvještaju o financijskom položaju ili u bilješkama, kako bi ispunio zahtjeve iz tačke (c) tačke 12, tačke (a) tačke 13. ili tačke (a) tačke 13A. MRSJS-a 41 ne daju vjeran prikaz promjene fer vrijednosti financijske imovine ili financijske obaveze koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika, razloge za donošenje takvog zaključka i sve faktore koje smatra relevantnim; te
 - (c) detaljan opis metodologije ili metodologija koje je koristio za utvrđivanje da li bi se prezentiranjem učinaka promjena kreditnog rizika obaveze u neto imovini/kapitalu stvorila ili uvećala računovodstvena neusklađenost u suficitu ili deficitu (vidjeti članove 108. i 109. MRSJS-a 41). Ako je subjekat dužan prezentirati učinke promjena kreditnog rizika obaveze u suficitu ili deficitu (vidjeti tačka 109. MRSJS-a 41), u podatke koji se objavljuju mora uvrstiti i detaljan opis ekonomskog odnosa iz tačke UP229. MRSJS-a 41.

Ulaganja u vlasničke instrumente određene po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital

- 14A. Ako je odredio da se ulaganja u vlasničke instrumente mjere po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital, kako dozvoljava tačka 106. MRSJS-a 41, subjekat je dužan objaviti:
- (a) koja ulaganja u vlasničke instrumente su određena da se mjere po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital;
 - (b) razloge za korištenje tog alternativnog vida prezentacije;
 - (c) fer vrijednost svakog takvog ulaganja na kraju izvještajnog perioda;
 - (d) dividende priznate tokom perioda, zasebno prikazujući one povezane s ulaganjima koja su se prestala priznavati tokom izvještajnog perioda i one povezane s ulaganjima koja se još drže na kraju izvještajnog perioda; i
 - (e) sve prijenose kumulativne dobiti ili gubitka unutar neto imovine/kapitala tokom perioda, uključujući razloge za takve prijenose.
- 14B. Ako prestane priznavati ulaganja u vlasničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital tokom izvještajnog perioda, subjekat je dužan objaviti:
- (a) razloge za otuđenje ulaganja;
 - (b) fer vrijednost ulaganja na datum prestanka priznavanja; i
 - (c) kumulativnu dobit ili gubitak po otuđenju.

Reklasifikacija

15. [Brisano.]
- 15A. Subjekt je dužan objaviti ako je, u tekućem ili prethodnim izvještajnim periodima, reklasificirao bilo koju financijsku imovinu u skladu sa tačkom 54. MRSJS-a 41. Za svaki takav događaj, on mora objaviti:

- (a) datum reklasifikacije;
 - (b) detaljno pojašnjenje promjene poslovnog modela i kvalitativni opis njegovog učinka na financijske izvještaje subjekta; i
 - (c) iznos reklasificiran u i izvan svake kategorije.
- 15B. Za svaki izvještajni period nakon reklasifikacije pa sve do prestanka priznavanja, subjekat je za imovinu reklasificiranu iz kategorije mjerenja po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit tako da se mjeri po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital u skladu sa tačkom 54. MRJSJS-a 41 dužan objaviti:
- (a) efektivnu kamatnu stopu utvrđenu na datum reklasifikacije; i
 - (b) priznati prihod od kamate.
- 15C. Ako je, od posljednjeg datuma izvještavanja, reklasificirao financijsku imovinu iz kategorije mjerenja po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital tako da se mjeri po amortiziranom trošku, odnosno iz kategorije mjerenja po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit tako da se mjeri po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital, subjekat je dužan objaviti:
- (a) fer vrijednost financijske imovine na kraju izvještajnog perioda; i
 - (b) fer vrijednost dobitka ili gubitka koji bi se priznao u suficitu ili deficitu, odnosno u neto imovini/kapitalu tokom izvještajnog perioda da financijska imovina nije reklasificirana.
16. [Brisano.]
17. [Brisano.]

Prebijanje financijske imovine i financijskih obaveza

- 17A. Objavljivanja iz tačaka od 17B. do 17E. nadopunjuju ostale zahtjeve ovog standarda u pogledu objavljivanja i obavezna su za sve priznate financijske instrumente koji se prebijaju u skladu sa tačkom 47. MRSJS-a 28. Te objave važe i za priznate financijske instrumente koji su predmet provodivih okvirnih sporazuma o saldiranju ili sličnih ugovora, bez obzira na to da li se prebijaju u skladu s tačkom 47. MRSJS-a 28.
- 17B. Subjekt treba objaviti informacije koje korisnicima njegovih financijskih izvještaja omogućavaju da ocijene učinke ili moguće učinke sporazuma o saldiranju na financijski položaj subjekta. To uključuje učinke ili moguće učinke prava na prebijanje povezanog sa priznatom financijskom imovinom i priznatim financijskim obavezama subjekta iz djelokruga tačke 17A.
- 17C. Kako bi se ispunio cilj iz tačke 17B., subjekat, na kraju izvještajnog perioda, treba objaviti, zasebno za priznatu financijsku imovinu i priznate financijske obaveze iz djelokruga tačke 17A., sljedeće kvantitativne informacije:
- (a) bruto iznose te priznate financijske imovine i priznatih financijskih obaveza;
 - (b) iznose koji se prebijaju u skladu sa kriterijima iz tačke 47. MRSJS-a 28 kod utvrđivanja neto iznosa koji se prezentiraju u izvještaju o financijskom položaju;
 - (c) neto iznose koji se prezentiraju u izvještaju o financijskom položaju;
 - (d) iznose koji su predmet provodivih okvirnih sporazuma o saldiranju ili sličnih ugovora koji nisu drugačije obuhvaćeni tačkom (b) tačke 17C., uključujući
 - (i) iznose povezane s priznatim financijskim instrumentima koji ne zadovoljavaju neke ili sve kriterije za prebijanje iz tačke 47. MRSJS-a 28; i
 - (ii) iznose povezane s financijskim kolateralom (uključujući novčani kolateral); te
 - (e) neto iznos nakon oduzimanja iznosa pod (d) od iznosa pod (c).

Informacije čije objavljivanje nalaže ova tačka se prezentiraju u tabelarnoj formi, zasebno za financijsku imovinu i financijske obaveze, osim ako je primjereniji neki drugi format.

- 17D. Ukupan iznos koji se treba objaviti za neki instrument u skladu sa tačkom (d) tačke 17. mora biti ograničen na iznos iz tačke (c) tačke 17C. za taj instrument.
- 17E. Subjekt u objavljivanju treba uvrstiti opis prava na prebijanje povezanih s priznatom financijskom imovinom i priznatim financijskim obavezama subjekta koja su predmet provodivih okvirnih sporazuma o saldiranju i sličnih ugovora koji se objavljuju u skladu sa tačkom (d) tačke 17C., uključujući prirodu tih prava.
- 17F. Ako se informacije zahtijevane tačkama od 17B. do 17E. objave u više od jedne bilješke uz financijske izvještaje, subjekt mora napraviti unakrsnu poveznicu između tih bilješki.

Kolateral

18. Subjekt je dužan objaviti:
- (a) knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine koju je založio kao kolateral za obaveze ili potencijalne obaveze, uključujući iznose koji su reklasifikovani u skladu sa tačkom (a) tačke 34. MRSJS-a 41; i
 - (b) uslove i odredbe povezane sa založenom imovinom.
19. Kada drži kolateral (financijsku ili nefinancijsku imovinu) i dopušteno mu je da taj kolateral proda ili ponovo založi u slučaju neizmirivanja obaveza vlasnika kolaterala, subjekt treba objaviti:
- (a) fer vrijednost kolaterala koji drži;
 - (b) fer vrijednost svakog takvog kolaterala koji se proda ili ponovo založi, kao i to da li ga subjekt ima obavezu vratiti; i
 - (c) uslove i odredbe povezane s korištenjem kolaterala.

Konto umanjenja za kreditne gubitke

20. [Brisano.]
- 20A. Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine mjerene po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital u skladu sa tačkom 41. MRSJS-a 41 se ne umanjuje za ispravak gubitka i subjekt nije dužan zasebno prezentirati ispravak gubitka kao smanjenje knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine u izvještaju o financijskom položaju. On, međutim, treba objaviti ispravak gubitka u bilješkama uz financijske izvještaje.

Složeni financijski instrumenti s više ugrađenih derivata

21. Ako je subjekt izdao instrument koji sadrži i komponentu obaveze i komponentu kapitala (vidjeti tačka 33. MRSJS-a 28) a taj instrument sadrži više ugrađenih derivata čije su vrijednosti zavisne jedna od druge (poput konvertibilnog dužničkog instrumenta podložnog opozivu), subjekt mora objaviti postojanje tih obilježja.

Prekoračenje dospjeća i povrede uslova

22. Za dospelje zajmove koji se priznaju na kraju izvještajnog perioda, subjekt objavljuje:
- (a) pojedinosti o svakom neizmirivanju glavnice, kamate ili amortizacijskog fonda tokom perioda, odnosno uslove otkupa tih dospjelih zajmova;
 - (b) knjigovodstvenu vrijednost zajmova koji su dospjeli i neizmireni na kraju izvještajnog perioda; i
 - (c) da li je neizmirivanje ispravljeno, odnosno da li su dogovoreni novi uslovi za dospelje zajmove, prije nego je odobreno objavljivanje financijskih izvještaja.
23. Ako je, tokom perioda, došlo od povreda uslova ugovora o zajmu osim onih koje su opisane u tački 22., subjekt objavljuje iste informacije koje se zahtijevaju i tačkom 22. ako su te povrede uslova omogućile zajmodavcu da zatraži ubrzanu otplatu (osim kada su povrede ispravljene, odnosno kada su dogovoreni novi uslovi zajma, na kraju izvještajnog perioda ili ranije).

Izveštaj o financijskim rezultatima

Stavke prihoda, rashoda, dobitaka ili gubitaka

24. Subjekt je, bilo u izvještaju o financijskim rezultatima ili u bilješkama, dužan objaviti sljedeće stavke prihoda, rashoda, dobitaka ili gubitaka:

- (a) neto dobitke ili gubitke od
 - (i) financijske imovine ili financijskih obaveza mjerenih po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit, zasebno prikazujući onu financijsku imovinu ili financijske obaveze određene kao takve pri početnom priznavanju ili naknadno u skladu sa tačkom 152. MRSJS-a 41 i onu financijsku imovinu ili financijske obaveze koje se obavezno mjere po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit u skladu sa MRSJS-om 41 (na primjer, financijske obaveze koje zadovoljavaju definiciju obaveza koje se drže radi trgovanja iz MRSJS-a 41). Za financijske obaveze određene po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit, subjekat je dužan zasebno prikazati iznos dobiti ili gubitka priznat u neto imovini/kapitalu i iznos priznat u suficitu ili deficitu;
 - (ii) [Brisano.]
 - (iii) [Brisano.]
 - (iv) [Brisano.]
 - (v) financijskih obaveza mjerenih po amortiziranom trošku;
 - (vi) financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku;
 - (vii) ulaganja u vlasničke instrumente određene po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital u skladu sa tačkom 106. MRSJS-a 41; i od
 - (viii) financijske imovine mjerene po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital u skladu sa tačkom 41. MRSJS-a 41, zasebno prikazujući iznos dobitka ili gubitka priznat u neto imovini/kapitalu tokom perioda i iznos reklasificiran po prestanku priznavanja iz akumulirane neto imovine/kapitala u suficit ili deficit perioda;
- (b) ukupni prihod od kamata i ukupni rashod po osnovu kamata (izračunate korištenjem metode efektivne kamate) za financijsku imovinu ili financijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital u skladu sa tačkom 41. MRSJS-a 41 (zasebno prikazujući te iznose); ili financijske obaveze koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit;
- (c) prihode i rashode po osnovu naknada (osim iznosa uvrštenih kod utvrđivanja efektivne kamatne stope) koji proizlaze iz:
 - (i) financijske imovine ili financijskih obaveza koje nisu po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit; i
 - (ii) fondova i drugih fiducijarnih djelatnosti koje rezultiraju držanjem imovine ili ulaganjem u imovinu u ime pojedinaca, fondova, planova isplate penzija i drugih institucija.
- (d) [Brisano.]
- (e) [Brisano.]

24A. Subjekt je dužan objaviti analizu dobitka ili gubitka priznatog u izvještaju o financijskim rezultatima koji proističu iz prestanka priznavanja financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku, zasebno prikazujući dobitke i gubitke koji proističu iz prestanka priznavanja te financijske imovine. U ta objavljivanja treba uvrstiti i razloge za prestanak priznavanja financijske imovine.

Ostala objavljivanja

Računovodstvene politike

25. U skladu sa tačkom 132. MRSJS-a 1, subjekat, u sklopu rezimea svojih značajnih računovodstvenih politika, treba objaviti

mjernu osnovu/e koje je koristio pri izradi financijskih izvještaja i druge korištene računovodstvene politike koje su relevantne za razumijevanje financijskih izvještaja.

Računovodstvo zaštite od rizika

- 25A. Subjekt je dužan primijeniti zahtjeve za objavljivanje iz tačaka od 25B. do 28F. na one izloženosti riziku od kojih se štiti i na koje odabere primjenjivati računovodstvo zaštite od rizika. U objavljivanja o računovodstvu zaštite treba uvrstiti informacije o:
- (a) strategiji subjekta za upravljanje rizicima i kako se ona primjenjuje za upravljanje rizicima;
 - (b) načinima na koje aktivnosti subjekta na zaštiti od rizika mogu uticati na iznos, termine i neizvjesnost njegovih budućih novčanih tokova; i
 - (c) učinka koji je računovodstvo zaštite od rizika imalo na izvještaj o financijskom položaju, izvještaj o financijskim rezultatima i izvještaj o promjenama u neto imovini/kapitala subjekta.
- 25B. Subjekt sva zahtijevana objavljivanja treba prezentirati u jednoj bilješki ili u zasebnom dijelu svojih financijskih izvještaja. On, međutim, ne treba ponavljati informacije koje su već prezentirane negdje drugo, pod uslovom da se te informacije u financijske izvještaje uvrštavaju kroz unakrsno upućivanje na druge izvještaje, poput izvještaja uprave ili izvještaja o rizicima, koji su korisnicima financijskih izvještaja dostupni pod istim uslovima i u isto vrijeme kao i financijski izvještaji. Bez uvrštavanja informacija kroz unakrsno upućivanje, financijski izvještaji su nepotpuni.
- 25C. Kada se tačkama od 26A. do 28F. subjektu nalaže da informacije koje objavljuje razdvaja po kategorijama rizika, dužan je odrediti svaku kategoriju rizika na osnovu izloženosti riziku od koje odluči pružiti zaštitu i na koju primjenjuje računovodstvo zaštite od rizika. Subjekt kategorije rizika mora određivati dosljedno kod svih objavljivanja o računovodstvu zaštite.
- 25D. Kako bi ispunio ciljeve iz tačke 25A., subjekt je dužan (osim kada je drugačije navedeno u nastavku teksta) utvrditi koliko detaljne informacije objaviti, koliko veliko težište staviti na različite aspekte zahtjeva u pogledu objavljivanja, odgovarajući nivo objedinjavanja ili razdvajanja, kao i to da li će korisnicima financijskih izvještaja trebati dodatna pojašnjenja da bi mogli ocijeniti objavljene kvantitativne informacije. Ipak, subjekt mora koristiti isti nivo objedinjavanja ili razdvajanja koji koristi i u odnosu na zahtjeve u pogledu objavljivanja srodnih informacija iz ovog standarda.
26. [Brisano.]

Strategija upravljanja rizicima

- 26A. Subjekt mora pojasniti svoju strategiju upravljanja rizicima za svaku kategoriju izloženosti riziku od koje se odlučio štititi i na koju primjenjuje računovodstvo zaštite. To pojašnjenje bi korisnicima financijskih izvještaja trebalo omogućiti da ocijene (primjera radi):
- (a) kako nastaje svaki rizik;
 - (b) kako subjekt upravlja svakim rizikom, uključujući to da li neku stavku štiti u cijelosti od svih rizika ili štiti rizičnu/e komponentu/e stavke i zašto; i
 - (c) stepen izloženosti riziku kojom subjekt upravlja.
- 26B. Kako bi se ispunili zahtjevi iz tačke 26A., pružene informacije bi trebale uključivati, između ostalog, opis:
- (a) instrumenata zaštite koji se koriste (i kako se koriste) za zaštitu od izloženosti riziku;
 - (b) načina na koji subjekt utvrđuje ekonomski odnos između zaštićene stavke i instrumenta zaštite za potrebe procjene djelotvornosti zaštite od rizika; i
 - (c) načina na koji subjekt utvrđuje omjer zaštite i šta su izvori neučinkovitosti zaštite.
- 26C. Kada kao zaštićenu stavku naznači određenu rizičnu komponentu (vidjeti tačku 128. MRSJS-a 41), subjekt je, pored objavljivanja koja nalažu članovi 26A. i 26B., dužan osigurati i kvalitativne i kvantitativne informacije o:
- (a) načinu na koji subjekt utvrđuje rizičnu komponentu koja je naznačena kao zaštićena stavka (uključujući opis prirode odnosa između rizične komponente i cijele stavke); i o tome

- (b) kako je rizična komponenta povezana sa cijelom stavkom (na primjer, na naznačenu rizičnu komponentu je u prošlosti otpadalo oko 80 posto promjena fer vrijednosti cijele stavke).

Iznos, termini i neizvjesnost budućih novčanih tokova

27. [Brisano.]

27A. Osim kada važi izuzeće iz tačke 27C., subjekat kvantitativne informacije mora objaviti po kategorijama rizika, kako bi korisnicima svojih finansijskih izvještaja omogućio da ocijene uslove i odredbe instrumenata zaštite i to kako utiču na iznos, termine i neizvjesnost budućih novčanih tokova subjekta.

27B. Kako bi ispunio zahtjeve iz tačke 27A., subjekat je dužan informacije koje objavljuje raščlaniti tako da prikazuju:

- (a) vremensku dinamiku nominalnog iznosa instrumenta zaštite; i
- (b) ako je primjenjivo, prosječnu cijenu ili stopu (poput izvršne ili terminske cijene i sl.) instrumenta zaštite.

27C. U situacijama u kojima često restarta (to jeste, prekida i ponovno uspostavlja) odnose zaštite jer se i instrument zaštite i zaštićena stavka često mijenjaju (to jeste, subjekat koristi dinamičan proces u kojem ni izloženost riziku ni instrumenti zaštite koji se koriste za upravljanje tom izloženošću ne ostaju dugo isti, kao što je slučaj u primjeru iz tačke b. tačke UP317. MRSJS-a 41), subjekat:

- (a) je izuzet od objavljivanja koja nalažu članovi 27A. i 27B.;
- (b) mora objaviti
 - (i) informacije o tome koja je konačna strategija upravljanja rizicima u odnosu na te odnose zaštite;
 - (ii) opis toga kako odražava svoju strategiju upravljanja rizicima korištenjem računovodstva zaštite i naznačavanjem tih konkretnih odnosa zaštite; i
 - (iii) naznaku koliko često se odnosi zaštite prekidaju i ponovno uspostavljaju kao dio procesa subjekta u odnosu na te odnose zaštite.

27D. Subjekt je dužan objaviti, po kategorijama rizika, opis izvora nedjelotvornosti zaštite od rizika za koje se očekuje da će uticati na odnos zaštite tokom njegovog trajanja.

27E. Ako se u sklopu odnosa zaštite pojave drugi izvori nedjelotvornosti zaštite, subjekat je dužan objaviti te izvore po kategorijama rizika i objasniti nastalu nedjelotvornost zaštite od rizika.

27F. Kod zaštite novčanih tokova od rizika, subjekat je dužan objaviti opis svih predviđenih transakcija na koje se u prethodnim periodima primjenjivalo računovodstvo zaštite, ali koje se više ne očekuje da nastanu.

Učinci računovodstva zaštite od rizika na finansijski položaj i rezultate

28. [Brisano.]

28A. Subjekt mora objaviti, u tabelarnoj formi, sljedeće iznose povezane sa stavkama naznačenim kao instrumenti zaštite, zasebno po kategorijama rizika za svaku vrstu zaštite (zaštita fer vrijednosti, zaštita novčanog toka ili zaštita neto ulaganja u inostrano poslovanje):

- (a) knjigovodstvenu vrijednost instrumenata zaštite (finansijska imovina odvojeno od finansijskih obaveza);
- (b) linijsku stavku izvještaja o finansijskom položaju koja uključuje instrument zaštite;
- (c) promjenu fer vrijednosti instrumenta zaštite korištenu kao osnova za priznavanje nedjelotvornosti zaštite za period; i
- (d) nominalne vrijednosti (uključujući količine kao što su tone ili kubni metri) instrumenta zaštite.

28B. Subjekt je dužan objaviti, u tabelarnoj formi, sljedeće iznose povezane sa zaštićenim stavkama, zasebno po kategorijama rizika za svaku vrstu zaštite od rizika:

- (a) za zaštite fer vrijednosti
 - (i) knjigovodstvenu vrijednosti zaštićene stavke priznatu u izvještaju o financijskom položaju (odvojeno prezentirajući imovinu i obaveze);
 - (ii) akumulirani iznos usklađivanja zaštite fer vrijednosti na zaštićenu stavku uključen u knjigovodstvenu vrijednost zaštićene stavke priznate u izvještaju o financijskom položaju (odvojeno prezentirajući imovinu i obaveze);
 - (iii) linijsku stavku izvještaja o financijskom položaju koja uključuje zaštićenu stavku;
 - (iv) promjenu vrijednosti zaštićene stavke korištenu kao osnova za priznavanje nedjelotvornosti zaštite za period; i
 - (v) akumulirani iznos usklađivanja zaštite fer vrijednosti koji je preostao u izvještaju o financijskom položaju za svaku zaštićenu stavku koja se prestala usklađivati za dobitke i gubitke od zaštite u skladu sa tačkom 139. MRSJS-a 41;
- (b) za zaštite novčanog toka i zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje
 - (i) promjenu vrijednosti zaštićene stavke korištenu kao osnova za priznavanje nedjelotvornosti zaštite za period (odnosno, za zaštite novčanog toka, promjenu vrijednosti korištene za utvrđivanje priznate nedjelotvornosti zaštite u skladu sa tačkom c. tačke 140. MRSJS-a 41);
 - (ii) stanja rezervi za zaštitu novčanog toka od rizika i rezervi za preračunavanje stranih valuta za stalne zaštite koja se obračunavaju u skladu sa tačkom 140. i tačkom (a) tačke 142. MRSJS-a 41; i
 - (iii) stanje rezervi za zaštitu novčanog toka i rezervi za preračunavanje stranih valuta preostalih iz svih odnosa zaštite na koje se više ne primjenjuje računovodstvo zaštite.

28C. Subjekt je dužan objaviti, u tabelarnoj formi, slijedeće iznose zasebno po kategorijama rizika za sve vrste zaštite:

- (a) za zaštite fer vrijednosti
 - (i) nedjelotvornost zaštite, to jeste razliku između dobitaka ili gubitaka instrumenta zaštite i zaštićene stavke, priznatu u suficitu ili deficitu (ili u neto imovini/kapitalu za zaštite vlasničkog instrumenta za koji je subjekt odabrao prezentirati promjene fer vrijednosti u neto imovini/kapitalu u skladu sa tačkom 106. MRSJS-a 41); i
 - (ii) linijsku stavku izvještaja o financijskim rezultatima koja uključuje priznatu nedjelotvornost zaštite od rizika;
- (b) za zaštite novčanog toka i zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje
 - (i) dobitke ili gubitke od zaštite od rizika u izvještajnom periodu koji su priznati u neto imovini/kapitalu;
 - (ii) nedjelotvornost zaštite priznatu u suficitu ili deficitu;
 - (iii) linijsku stavku izvještaja o financijskim rezultatima koja uključuje priznatu nedjelotvornost zaštite;
 - (iv) iznos reklasificiran iz rezervi za zaštitu novčanog toka ili rezervi za preračunavanje stranih valuta u suficit ili deficit kao reklasifikacijsko usklađenje (vidjeti MRSJS 1) (pri tome praveći razliku između iznosa za koje se ranije koristilo računovodstvo zaštite, ali za koje se više ne očekuje da će nastati zaštićeni budući novčani tokovi i iznosa koji su preneseni jer se zaštićena stavka odrazila na suficit ili deficit);
 - (v) linijsku stavku izvještaja o financijskim rezultatima koja uključuje reklasifikacijsko usklađenje (vidjeti MRSJS 1); i
 - (vi) za zaštitu neto pozicije, dobitke ili gubitke po osnovu zaštite od rizika priznate u zasebnoj linijskoj stavci izvještaja o financijskim rezultatima (vidjeti tačka 149. MRSJS-a 41).

28D. Kada obim odnosa zaštite na koji se primjenjuje izuzeće iz tačke 27C. nije reprezentativan za uobičajeni obim tokom perioda (to jeste, kada obim na datum izvještavanja ne odražava obim tokom perioda), subjekat je dužan objaviti tu činjenicu i razloge zašto smatra da dati obim nije reprezentativan.

- 28E. Subjekt je dužan pružiti usklađenje svake komponente neto imovine/kapitala i analizu neto imovine/kapitala u skladu sa MRSJS-om 1 na osnovu kojih je skupno moguće:
- (a) napraviti razliku, najmanje, između iznosa koji se odnose na objavljivanja iz stavki (i) i (iv) tačke (b) tačke 28C., kao i iznosa koji se obračunavaju u skladu sa stavkama (i) i (iii) tačke (d) tačke 140. MRSJS-a 41;
 - (b) napraviti razliku između iznosa povezanih sa vremenskom vrijednošću opcija kojima se štite zaštićene stavke povezane sa transakcijama i iznosa povezanih sa vremenskom vrijednošću opcije kojima se štite zaštićene stavke povezane sa periodom kada subjekat obračunava vremensku vrijednost opcije u skladu sa tačkom 144. MRSJS-a 41; i
 - (c) napraviti razliku između iznosa povezanih sa terminskim elementima terminskih ugovora i rasponima valutne osnovice finansijskih instrumenata kojima se štite zaštićene stavke povezane sa transakcijama i iznosa povezanih sa terminskim elementima terminskih ugovora i rasponima valutne osnovice finansijskih instrumenata kojima se štite zaštićene stavke povezane sa periodom kada subjekat obračunava te iznose u skladu sa tačkom 145. MRSJS-a 41.
- 28F. Subjekt je informacije koje zahtijeva tačka 28E. dužan objaviti zasebno po kategorijama rizika. To razdvajanje po rizicima se može dati u bilješkama uz finansijske izvještaje.

Opcija da se kreditna izloženost odredi kao mjerena po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit

- 28G. Ako je odredio da se finansijski instrument ili njegov dio mjeri po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit jer koristi kreditni derivat za upravljanje kreditnim rizikom tog finansijskog instrumenta, subjekat je dužan objaviti:
- (a) za kreditne derivate koji su korišteni za upravljanje kreditnim rizikom finansijskih instrumenata određenih da se mjere po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit u skladu sa tačkom 152. MRSJS-a 41, usklađenje nominalnih, odnosno fer vrijednosti na početku i na kraju perioda;
 - (b) dobitak ili gubitak priznat u suficitu ili deficitu pri određivanju finansijskog instrumenta ili dijela finansijskog instrumenta kao mjenog po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit u skladu sa tačkom 152. MRSJS-a 41; i
 - (c) po prestanku mjerenja finansijskog instrumenta ili dijela finansijskog instrumenta po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit, fer vrijednost tog finansijskog instrumenta koja je postala nova knjigovodstvena vrijednost u skladu sa tačkom 155. MRSJS-a 41 i pripadajući nominalni iznos ili iznos glavnice (osim pružanja usporedivih informacija u skladu sa MRSJS-om 1, subjekat ne mora nastaviti objavljivati ove podatke u narednim periodima).

Neizvjesnost proistekla iz reforme referentnih kamatnih stopa

- 28H. Za odnose zaštite na koje primjeni izuzeća iz članova od 155D. do 155L. MRSJS-a 41, odnosno članova od 113D. do 113N. MRSJS-a 29 *Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje*, subjekat je dužan objaviti:
- (a) značajne referentne kamatne stope kojima su izloženi odnosi zaštite od rizika subjekta;
 - (b) stepen izloženosti rizicima kojom subjekat upravlja a na koju direktno utiče reforma referentnih kamatnih stopa;
 - (c) način na koji subjekat upravlja postupkom prelaska na alternativne referentne stope;
 - (d) opis značajnih pretpostavki ili prosudbi koje je subjekat donio kod primjene ovih članova (primjera radi, pretpostavke ili prosudbe u slučajevima kada neizvjesnost proistekla iz reforme referentnih kamatnih stopa prestane postojati u odnosu na termine i iznos novčanih tokova koji su zasnovani na referentnoj kamatnoj stopi); i
 - (e) nominalni iznos instrumenata zaštite u tim odnosima zaštite.

Dodatna objavljivanja u vezi sa drugom fazom reforme referentnih kamatnih stopa

- 28I. Da bi korisnicima finansijskih izvještaja omogućio da razumiju učinke reforme referentnih kamatnih stopa na njegove finansijske instrumente i strategiju upravljanja rizicima, subjekat objavljuje informacije o:
- (a) vrsti i stepenu rizika kojima je subjekat izložen koji proističu iz finansijskih instrumenata koji podliježu reformi referentnih kamatnih stopa, te načinu na koji upravlja tim rizicima; i o
 - (b) napretku koji je ostvario kada je riječ o prelasku na alternativne referentne stope, te načinu na koji upravlja tim

prelaskom.

28J. Da bi ispunio ciljeve iz tačke 28I., subjekat mora objaviti:

- (a) na koji način subjekat upravlja prelaskom na alternativne referentne stope, informacije o napretku koji je u tom pogledu ostvario do datuma izvještavanja i informacije o rizicima kojima je izložen koji proističu iz financijskih instrumenata zbog tog prelaska;
- (b) razvrstano po značajnim referentnim kamatnim stopama koje podliježu reformi referentnih kamatnih stopa, kvantitativne informacije o financijskim instrumentima koji tek trebaju proći prelazak na alternativne referentne stope s krajem izvještajnog perioda, zasebno prikazujući
 - (i) nederivatnu financijsku imovinu;
 - (ii) nederivatne financijske obaveze; i
 - (iii) derivatne instrumente; te
- (c) da li su ga rizici iz podtačke (a) tačke 28J. naveli da izmijeni svoju strategiju upravljanja rizicima (vidjeti tačku 26A.), kao i opis tih izmjena.

Fer vrijednost

- 29. Osim kako je određeno tačkom 35., za svaku klasu financijske imovine i financijskih obveza (vidjeti tačku 9.), subjekat treba objaviti fer vrijednost te klase imovine i obaveza na način koji dopušta upoređivanje s njihovom knjigovodstvenom vrijednošću.
- 30. Prilikom objavljivanja fer vrijednosti, subjekat financijsku imovinu i financijske obaveze treba grupirati u klase, ali ih prebija samo u mjeri u kojoj je izvršeno prebijanje njihovih knjigovodstvenih vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju.
- 31. Za svaku klasu financijskih instrumenata, subjekat objavljuje metode i, kada se upotrebljava neka tehnika procjene vrijednosti, pretpostavke korištene kod utvrđivanja fer vrijednosti svake klase financijske imovine, odnosno financijskih obaveza. Na primjer, ako je primjenjivo, subjekat objavljuje informacije o pretpostavkama u vezi sa stopama avansnog plaćanja, stopama procijenjenih kreditnih gubitaka i sa kamatnim ili diskontnim stopama. Ukoliko je došlo do promjene tehnike procjene vrijednosti, subjekat je dužan objaviti i informacije o toj promjeni i razloge za nju.
- 32. Kako bi izvršio objavljivanje iz tačke 33., subjekat klasificira mjerenja fer vrijednosti služeći se hijerarhijom fer vrijednosti koja odražava značaj ulaznih podataka koji su korišteni kod mjerenja. Hijerarhija fer vrijednosti treba biti sačinjena iz sljedećih nivoa:
 - (a) kotirane (neusklade) cijene na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze (Nivo 1);
 - (b) ulazni podaci pored kotiranih cijena uvrštenih na Nivou 1 koje su dostupne za datu imovinu ili obavezu, bilo direktno (odnosno, kao cijena) ili indirektno (izvedene iz cijene) (Nivo 2); i
 - (c) ulazni podaci za imovinu ili obavezu koji nisu zasnovani na uočljivim tržišnim cijenama (neuočljivi ulazni podaci) (Nivo 3).

Nivo hijerarhije fer vrijednosti na koji će se rasporediti neko mjerenje fer vrijednosti u svojoj cijelosti se utvrđuje na osnovu ulaznih podataka najnižeg nivoa koji su značajni za mjerenje fer vrijednosti u njegovoj cijelosti. Za ove potrebe, značajnost ulaznih podataka se procjenjuje u odnosu na cjelokupno mjerenje fer vrijednosti. Ako se mjerenje fer vrijednosti zasniva na uočljivim ulaznim podacima koji iziskuju značajna usklađenja zasnovano na neuočljivim ulaznim podacima, to mjerenje je mjerenje trećeg nivoa. Procjena značajnosti određenog ulaznog podatka za mjerenje fer vrijednosti u njegovoj cijelosti zahtijeva korištenje rasuđivanja, te razmatranje faktora koji su svojstveni datoj imovini ili obavezi.

- 33. Za mjerenja fer vrijednosti koja se priznaju u izvještaju o financijskom položaju, subjekat objavljuje, za svaku klasu financijskih instrumenata:
 - (a) nivo hijerarhije fer vrijednosti na koji su mjerenja fer vrijednosti raspoređena u njihovoj cijelosti, razdvajajući mjerenja fer vrijednosti prema nivoima definiranim u tački 32.;

- (b) sve značajne prijenose između prvog i drugog nivoa hijerarhije fer vrijednosti i razloge za te prijenose. Prijenosi na svaki od nivoa se moraju objaviti i obraditi zasebno od prijenosa sa svakog od nivoa. Za te potrebe, značajnost se prosuđuje u odnosu na suficit ili deficit, te ukupnu imovinu ili ukupne obaveze;
- (c) za mjerenja fer vrijednosti trećeg nivoa, usklađivanje početnih prema zaključnim stanjima, uz zasebno objavljivanje promjena tokom perioda koje se mogu pripisati
 - (i) ukupnim dobitcima ili gubicima za period priznatim u suficitu ili deficitu, uz opis dijela izvještaja o financijskim rezultatima gdje su prezentirani;
 - (ii) ukupnim dobitcima ili gubicima priznatim u neto imovini/kapitalu;
 - (iii) nabavkama, prodajama, izdavanjima i izmirivanjima (uz zasebno objavljivanje po vrstama tih dešavanja); i
 - (iv) prijenosima na i sa trećeg nivoa (kao što su prijenosi koji se mogu pripisati promjenama u dostupnosti tržišnih podataka), uz davanje razloga za te prijenose. Kada se radi o značajnim prijenosima, prijenose na treći nivo treba objaviti i obraditi zasebno od prijenosa sa tog nivoa;
- (d) iznos ukupnih dobitaka ili gubitaka za period pod (c)(i) uvrštenih u suficit ili deficit koji se mogu pripisati dobitcima ili gubicima povezanim sa imovinom i obavezama koje se drže na kraju izvještajnog perioda, kao i opis mjesta u izvještaju o financijskom položaju gdje su ti dobitci ili gubici prezentirani;
- (e) za mjerenja fer vrijednosti trećeg nivoa, ukoliko bi zamjena jednog ili više ulaznih podatka alternativnim pretpostavkama koje su realno moguće dovela do značajne promjene fer vrijednosti, subjekat mora navesti tu činjenicu i objaviti učinke tih zamjena. Subjekt je dužan objaviti i to kako je izračunat učinak prelaska na alternativnu pretpostavku koja je realno moguća. Za te potrebe, značajnost se prosuđuje u odnosu na suficit ili deficit, te ukupnu imovinu, odnosno ukupne obaveze ili, kada se promjene fer vrijednosti priznaju u neto imovini/kapitalu, ukupni kapital.

Subjekt sva kvantitativna objavljivanja koja nalaže ova tačka treba prezentirati u tabelarnoj formi, osim kada je drugi format primjereniji.

34. Kada tržište za neki financijski instrument nije aktivno, subjekat njegovu fer vrijednost utvrđuje pomoću tehnike procjene vrijednosti (vidjeti članove od UP149. do UP154. MRSJS-a 41). Ipak, fer vrijednost kod početnog priznavanja najbolje dokazuje transakcijska cijena (to jeste, fer vrijednost date ili primljene naknade), osim ako su zadovoljeni uslovi iz tačke UP151. MRSJS-a 41. Iz toga slijedi da bi fer vrijednost kod početnog priznavanja mogla biti drugačija od iznosa koji bi se utvrdio na dati datum pomoću tehnike procjene vrijednosti. Kada postoji takva razlika, subjekat je dužan objaviti, po klasama financijskih instrumenata:
- (a) svoju računovodstvenu politiku za priznavanje navedene razlike u suficitu ili deficitu kako bi pokazao promjenu faktora (uključujući vrijeme) koje bi učesnici na tržištu uzeli u obzir pri određivanju cijene (vidjeti tačku b. tačke UP117. MRSJS-a 41.); i
 - (b) skupnu razliku koju je potrebno priznati u suficitu ili deficitu na početku i na kraju perioda, te usklađenje vrijednosti promjena stanja te razlike.
35. Objavljivanje fer vrijednosti nije obavezno:
- (a) kada je knjigovodstvena vrijednost razumno približna fer vrijednosti, primjera radi, za financijske instrumente kao što su kratkoročna potraživanja od kupaca i kratkoročne obaveze prema dobavljačima;
 - (b) [Brisano.]
 - (c) za ugovore koji sadrže obilježje diskrecionog učešća, ako fer vrijednost tog obilježja nije moguće pouzdano izmjeriti; ili
 - (d) za obaveze po osnovu najma.
36. U slučaju opisanom u tački (c) tačke 35., subjekat je dužan objaviti informacije kako bi korisnicima financijskih izvještaja pomogao da donesu vlastite prosudbe o visini mogućih razlika između knjigovodstvene vrijednosti tih ugovora i njihove fer

vrijednosti, uključujući:

- (a) činjenicu da informacije o fer vrijednosti nisu objavljene za te instrumente jer se njihova fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti;
- (b) opis financijskih instrumenata, njihove knjigovodstvene vrijednosti i objašnjenje zašto se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti;
- (c) informacije o tržištu tih instrumenata;
- (d) informacije o tome da li i kako subjekat namjerava otuđiti financijske instrumente; i
- (e) ako se prestanu priznavati financijski instrumenti čiju fer vrijednost prethodno nije bilo moguće pouzdano izmjeriti, tu činjenicu, njihovu knjigovodstvenu vrijednost u trenutku prestanka priznavanja i iznos priznatog dobitka ili gubitka.

Zajmovi po povoljnim uslovima

37. Zajmovi po povoljnim uslovima se subjektima daju po uslovima koji su niži od tržišnih. Primjeri zajmova koji se daju po uslovima koji su često niži od tržišnih su zajmovi za zemlje u razvoju, mala poljoprivredna gazdinstva, studente koji zadovoljavaju uslove za upis na program dodiplomskih ili postdiplomskih studija te stambeni krediti kakvi se odobravaju porodicama s niskim primanjima. Za zajmove po povoljnim uslovima koji se daju i mjere po amortiziranom trošku u skladu sa tačkom 40. MRSJS-a 41, subjekat je dužan objaviti:

- (a) usklađivanje između početnih i zaključnih knjigovodstvenih vrijednosti zajma, uključujući
 - (i) nominalnu vrijednost novih zajmova koji su odobreni u datom periodu;
 - (ii) usklađenje fer vrijednosti po početnom priznavanju;
 - (iii) zajmove koji su otplaćeni u datom periodu;
 - (iv) priznate gubitke od umanjenja vrijednosti;
 - (v) svako povećanje u periodu diskontiranih iznosa nastalo uslijed protoka vremena; i
 - (vi) druge promjene;
- (b) nominalnu vrijednost zajma na kraju perioda;
- (c) namjenu i uslove različitih vrsta zajmova; i
- (d) pretpostavke korištene pri procjeni vrijednosti.

37A. Za zajmove po povoljnim uslovima koji se mjere po fer vrijednosti u skladu sa tačkom 41., odnosno 43. MRSJS-a 41, subjekat mora objaviti:

- (a) usklađivanje između početnih i zaključnih knjigovodstvenih vrijednosti zajma, uključujući
 - (i) nominalnu vrijednost novih zajmova koji su odobreni u datom periodu;
 - (ii) usklađenje fer vrijednosti po početnom priznavanju;
 - (iii) zajmove koji su otplaćeni u datom periodu;
 - (iv) usklađenje fer vrijednosti tokom perioda (zasebno od početnog priznavanja); i
 - (v) druge promjene;
- (b) nominalnu vrijednost zajma na kraju perioda;
- (c) namjenu i uslove različitih vrsta zajmova, uključujući prirodu povoljnih uslova; i
- (d) pretpostavke korištene pri procjeni vrijednosti.

Priroda i stepen rizika koji proističu iz financijskih instrumenata

38. Subjekt treba objaviti informacije koje korisnicima njegovih financijskih izvještaja omogućavaju da ocijene prirodu i stepen rizika koji proističu iz financijskih instrumenata a kojima je subjekat izložen na kraju izvještajnog perioda.
39. Težište objavljivanja zahtijevanih tačkama od 40. do 49. je na rizicima koji proističu iz financijskih instrumenata i načinu upravljanja tim rizicima. U te rizike obično spadaju, između ostalih, kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik.
- 39A. Pružanje kvalitativnih informacija u kontekstu kvantitativnih objavljivanja omogućava korisnicima da povežu srodne objave i tako steknu potpunu sliku prirode i stepena rizika koji proističu iz financijskih instrumenata. Interakcija između kvalitativnih i kvantitativnih objavljivanja doprinosi tome da se informacije objavljuju na način koji bolje omogućava korisnicima da ocijene izloženost subjekta rizicima.

Kvalitativna objavljivanja

40. Subjekt za svaku vrstu rizika koji proističu iz financijskih instrumenata treba objaviti:
- (a) izloženosti riziku i kako dolazi do njih;
 - (b) svoje ciljeve, politike i postupke upravljanja rizicima te metode koje koristi da izmjeri rizike; i
 - (c) sve promjene stavki pod (a) ili (b) u odnosu na prethodni period.

Kvantitativna objavljivanja

41. Subjekt za svaku vrstu rizika koji proističu iz financijskih instrumenata treba objaviti:
- (a) sažete kvantitativne podatke o svojoj izloženosti datom riziku na kraju izvještajnog perioda. To objavljivanje se treba zasnivati na informacijama koje se interno pružaju ključnom upravljačkom osoblju subjekta (kako su definirani u MRSJS-u 20 *Objavljivanja povezanih strana*), kao što su upravni odbor ili generalni direktor;
 - (b) informacije čije objavljivanje nalažu članovi od 43. do 49., u mjeri u kojoj nisu date u skladu sa (a); i
 - (c) koncentracije rizika kad one nisu vidljive iz objavljivanja izvršenih u skladu sa (a) i (b).
42. Ako kvantitativni podaci objavljeni na kraju izvještajnog perioda nisu reprezentativni za izloženost subjekta riziku tokom tog perioda, subjekat treba pružiti dodatne informacije koje su reprezentativne.

Kreditni rizik

Djelokrug i ciljevi

- 42A. Subjekt je dužan primijeniti zahtjeve u pogledu objavljivanja iz članova od 42F. do 42N. na financijske instrumente na koje se primjenjuju zahtjevi za umanjene vrijednosti iz MRSJS-a 41. Međutim,
- (a) kod potraživanja koja proističu iz transakcija razmjene iz djelokruga MRSJS-a 9 i transakcija koje nisu transakcije razmjene iz djelokruga MRSJS-a 23, te potraživanja po osnovu najma, podtačka (a) tačke 42J. se primjenjuje na ona potraživanja ili potraživanja po osnovu najma za koje su kreditni gubici koji se očekuju tokom njihovog vijeka trajanja priznati u skladu sa tačkom 87. MRSJS-a 41, ako se ta financijska imovina izmijeni kada je dospjela a neizmirena više od trideset (30) dana; a
 - (b) tačka (b) tačke 42K. se ne primjenjuje na potraživanja po osnovu najma.
- 42B. Objavljivanja o kreditnom riziku u skladu sa tačkama od 42F. do 42N. trebaju korisnicima financijskih izvještaja omogućiti da shvate učinak kreditnog rizika na iznos, termine i neizvjesnost budućih novčanih tokova. Kako bi se ispunio taj cilj, objavljivanjima o kreditnom riziku trebaju se pružiti:
- (a) informacije o postupcima subjekta za upravljanje kreditnim rizikom i kako se oni odnose na priznavanje i mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka, uključujući metode, pretpostavke i podatke korištene za mjerenje očekivanih kreditnih

gubitaka;

- (b) kvantitativne i kvalitativne informacije koje korisnicima financijskih izvještaja omogućavaju da ocijene iznose u financijskim izvještajima koji nastaju od očekivanih kreditnih gubitaka, uključujući promjene u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka i razloga za te promjene; i
- (c) informacije o izloženosti subjekta kreditnom riziku (to jeste, kreditni rizik svojstven financijskoj imovini i preuzetim obavezama subjekta u vezi sa produženjem kredita), uključujući značajne koncentracije kreditnog rizika.

42C. Subjekt ne treba ponavljati informacije koje su već negdje drugo prezentirane, pod uslovom da su te informacije uvrštene kroz unakrsno upućivanje u financijskim izvještajima na druge izvještaje, poput izvještaja uprave ili izvještaja o rizicima, koji su korisnicima financijskih izvještaja dostupni pod istim uslovima i u isto vrijeme kao i financijski izvještaji. Bez uvrštavanja informacija kroz unakrsno upućivanje, financijski izvještaji su nepotpuni.

42D. Kako bi ispunio ciljeve iz tačke 42B., subjekt je dužan (osim kada je drugačije naznačeno) razmotriti koliko detaljne informacije objaviti, koliko veliko težište staviti na različite aspekte zahtjeva u pogledu objavljivanja, odgovarajući nivo objedinjavanja ili razdvajanja, kao i to da li će korisnicima financijskih izvještaja trebati dodatna pojašnjenja da bi mogli ocijeniti objavljene kvantitativne informacije.

42E. Kada objavljivanja izvršena u skladu sa tačkama od 42F. do 42N. nisu dovoljna da se ispune ciljevi iz tačke 42B., subjekt mora objaviti dodatne informacije koje su neophodne za ispunjenje tih ciljeva.

Postupci upravljanja kreditnim rizikom

42F. Subjekt mora pojasniti svoje postupke upravljanja kreditnim rizikom i kako su povezani sa priznavanjem i mjerenjem očekivanih kreditnih gubitaka. Kako bi ispunio taj cilj, subjekt je dužan objaviti informacije koje korisnicima financijskih izvještaja omogućavaju da shvate i ocijene:

- (a) kako je subjekt utvrdio da li se kreditni rizik financijskih instrumenata značajnije povećao od početnog priznavanja, uključujući to da li i kako
 - (i) se smatra da je kreditni rizik financijskih instrumenata nizak u skladu sa tačkom 82. MRSJS-a 41, uključujući i klase financijskih instrumenata na koje se odnosi; i
 - (ii) je opovrgnuta pretpostavka iz tačke 83. MRSJS-a 41 da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja kada je financijska imovina dospjela a neizmirena više od trideset (30) dana;
- (b) definicije neizmirivanja obaveza subjekta, uključujući razloge za odabir tih definicija;
- (c) kako su instrumenti grupirani ako su očekivani kreditni gubici mjerni na skupnoj osnovi;
- (d) način na koji subjekt utvrđuje da li je data financijska imovina financijska imovina kreditno umanjene vrijednosti;
- (e) politiku otpisa subjekta, uključujući pokazatelje da ne postoji razumno očekivanje naplate i informacije o politici za financijsku imovinu koja je otpisana, ali je još uvijek predmet prisilne naplate; i
- (f) kako su zahtjevi iz tačke 84. MRSJS-a 41 primjenjivani na izmjenu ugovornih novčanih tokova financijske imovine, uključujući to kako subjekt
 - (i) utvrđuje je li se kreditni rizik na financijsku imovinu koja je izmijenjena dok se ispravak gubitka mjerio po iznosu koji je jednak kreditnim gubicima koji se očekuju tokom njenog vijeka trajanja poboljšao u tolikoj mjeri da se ispravak gubitka ponovno mjeri u iznosu jednakom kreditnim gubicima koji se očekuju u roku dvanaest (12) mjeseci u skladu sa tačkom 77. MRJSS-a 41; i
 - (ii) prati u kojoj mjeri se ispravak gubitka na financijsku imovinu koji ispunjava kriterije iz stavke (i) naknadno ponovno mjeri u iznosu jednakom kreditnim gubicima koji se očekuju tokom njenog vijeka trajanja u skladu sa tačkom 75. MRSJS-a 41.

42G. Subjekt je dužan pojasniti ulazne podatke, pretpostavke i tehnike ocjenjivanja koje je koristio kod primjene zahtjeva iz članova od 73. do 93. MRSJS-a 41. Za te potrebe, subjekt mora objaviti:

- (a) osnove za ulazne podatke, pretpostavke i tehnike ocjenjivanja koje je koristio za
 - (i) mjerenje kreditnih gubitaka koji se očekuju u roku 12 mjeseci i tokom vijeka trajanja;
 - (ii) utvrđivanje da li se kreditni rizik financijskih instrumenata značajno povećao od početnog priznavanja; i
 - (iii) utvrđivanje da li je financijska imovina financijska imovina kreditno umanjene vrijednosti;
- (b) način na koji su informacije o budućim događajima uključene u utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka, uključujući korištenje makroekonomskih podataka; i
- (c) promjene u tehnikama ocjenjivanja ili značajnim pretpostavkama koje su izvršene tokom izvještajnog perioda i razloge za te promjene.

Kvantitativne i kvalitativne informacije o iznosima koji proističu iz očekivanih kreditnih gubitaka

42H. Kako bi objasnio promjene ispravka gubitka i razloge za te promjene, subjekat je dužan osigurati, po klasama financijskih instrumenata, usklađivanja početnog sa zaključnim stanjem ispravka gubitka, i to u tabelarnoj formi, zasebno prikazujući promjene tokom perioda za:

- (a) ispravak gubitka mjeren u iznosu jednakom kreditnim gubicima koji se očekuju u roku 12 mjeseci;
- (b) ispravak gubitka mjeren u iznosu jednakom kreditnim gubicima koji se očekuju tokom vijeka trajanja za
 - (i) financijske instrumente za koje se kreditni rizik značajno povećao od početnog priznavanja, ali koji nisu financijska imovina kreditno umanjene vrijednosti;
 - (ii) financijsku imovinu čija vrijednost je kreditno umanjena na datum izvještavanja (ali koja nije nabavljena ili stvorena s kreditno umanjenom vrijednošću); i
 - (iii) potraživanja koja nastaju iz transakcija razmjene iz djelokruga MRSJS-a 9 ili transakcija koje nisu transakcije razmjene iz djelokruga MRSJS-a 23, odnosno potraživanja po osnovu najma za koja se ispravke gubitka mjere u skladu sa tačkom 87. MRSJS-a 41; i za
- (c) financijsku imovinu koja je nabavljena ili stvorena s kreditno umanjenom vrijednošću. Pored informacija o opisanom usklađivanju, subjekat je dužan objaviti i ukupni iznos diskontiranih očekivanih kreditnih gubitaka pri početnom priznavanju financijske imovine početno priznate tokom izvještajnog perioda.

42I. Kako bi korisnicima financijskih izvještaja omogućio da shvate promjene ispravka gubitka objavljene u skladu sa tačkom 42H., subjekat je dužan pružiti objašnjenje toga kako su značajne promjene bruto knjigovodstvene vrijednosti financijskih instrumenata tokom perioda doprinjele promjenama ispravka gubitka. Te informacije se moraju dati zasebno za financijske instrumente koji predstavljaju ispravak gubitka kako je pobrojano u tačkama (a), (b) i (c) tačke 42H. i moraju uključivati relevantne kvalitativne i kvantitativne informacije. U primjere promjena bruto knjigovodstvene vrijednosti financijskih instrumenata koje doprinose promjenama ispravka gubitka spadaju:

- (a) promjene zbog financijskih instrumenata koji su stvoreni ili stečeni tokom izvještajnog perioda;
- (b) izmjene ugovornih novčanih tokova od financijske imovine iz kojih ne proističe prestanak priznavanja te financijske imovine u skladu sa MRSJS-om 41;
- (c) promjene zbog financijskih instrumenata koji su se prestali priznavati (uključujući one koji su otpisani) tokom izvještajnog perioda; i
- (d) promjene koje nastaju zavisno od toga da li se ispravak gubitka mjeri u iznosu jednakom kreditnim gubicima koji se očekuju u roku 12 mjeseci ili onima koji se očekuju tokom vijeka trajanja imovine.

42J. Kako bi korisnicima financijskih izvještaja omogućio da shvate prirodu i učinak izmjena ugovornih novčanih tokova od financijske imovine iz kojih ne proističe prestanak priznavanja i učinak takvih izmjena na mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka, subjekat je dužan objaviti:

- (a) amortizirani trošak prije izmjene i neto dobitak ili gubitak od izmjene priznat za financijsku imovinu za koju su

ugovorni novčani tokovi izmijenjeni tokom izvještajnog perioda dok je ispravak gubitka mjeren u iznosu jednakom kreditnim gubicima koji se očekuju tokom njenog vijeka trajanja; i

- (b) bruto knjigovodstvenu vrijednost, na kraju izvještajnog perioda, financijske imovine koja je izmijenjena od početnog priznavanja u trenutku kada je ispravak gubitka mjeren u iznosu jednakom kreditnim gubicima koji se očekuju tokom njenog vijeka trajanja i za koju je ispravak gubitka promijenjen tokom izvještajnog perioda u iznos jednak kreditnim gubicima koji se očekuju u roku 12 mjeseci.

42K. Kako bi korisnicima financijskih izvještaja omogućio da shvate učinak kolaterala i drugih kreditnih poboljšanja na iznose koji proizlaze iz očekivanih kreditnih gubitaka, subjekat je dužan objaviti, po klasama financijskih instrumenata:

- (a) iznos koji najbolje predstavlja najveću izloženost kreditnom riziku na kraju izvještajnog perioda ne uzimajući u obzir kolateral koji subjekat drži ili druga kreditna poboljšanja (kao što su sporazumi o saldiranju koji ne ispunjavaju uslov za prebijanje u skladu sa MRSJS-om 28);
- (b) narativni opis kolaterala koji subjekat drži kao osiguranje i drugih kreditnih poboljšanja, uključujući
 - (i) opis prirode i kvaliteta kolaterala koji se drži;
 - (ii) objašnjenje svih značajnih promjena kvalitete tog kolaterala ili kreditnih poboljšanja nastalih kao posljedica pogoršanja ili izmjena u politici subjekta u pogledu kolaterala tokom izvještajnog perioda; i
 - (iii) informacije o financijskim instrumentima za koje subjekat nije priznao ispravak gubitka zbog kolaterala; te
- (c) kvantitativne informacije o kolateralu koji subjekat drži kao osiguranje i drugim kreditnim poboljšanjima (primjera radi, o tome u kojoj mjeri kolateral i druga kreditna poboljšanja umanjuju kreditni rizik) za financijsku imovinu čija vrijednost je kreditno umanjena na datum izvještavanja.

42L. Subjekt je dužan objaviti neizmireni ugovorni iznos financijske imovine koja je otpisana tokom izvještajnog perioda, ali je još uvijek predmet prisilne naplate.

Izloženost kreditnom riziku

42M. Kako bi korisnicima financijskih izvještaja omogućio da procijene izloženost subjekta kreditnom riziku i razumiju njegove značajne koncentracije kreditnog rizika, subjekat je dužan objaviti, po ocjenama kreditnog rizika, bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine i izloženost kreditnom riziku preuzetih obaveza po osnovu zajmova i ugovora o financijskim garancijama. Te informacije se moraju pružiti zasebno za financijske instrumente:

- (a) za koje se ispravak gubitka mjeri u iznosu jednakom kreditnim gubicima koji se očekuju u roku 12 mjeseci;
- (b) za koje se ispravak gubitka mjeri u iznosu jednakom kreditnim gubicima koji se očekuju tokom njenog vijeka trajanja i koji su
 - (i) financijski instrumenti za koje se kreditni rizik značajno povećao od početnog priznavanja, ali koji nisu financijska imovina kreditno umanjene vrijednosti;
 - (ii) financijska imovina čija vrijednost je kreditno umanjena na datum izvještavanja (ali koja nije nabavljena ili stvorena s kreditno umanjenom vrijednošću); i
 - (iii) potraživanja koja nastaju od transakcija razmjene iz djelokruga MRSJS-a 9, odnosno transakcija koje nisu transakcije razmjene iz djelokruga MRSJS-a 23 ili potraživanja po osnovu najмова za koja se ispravak gubitka mjeri u skladu sa tačkom 87. MRSJS-a 41; i
- (c) koji su financijska imovina kupljena ili stvorena s kreditno umanjenom vrijednošću.

42N. Za potraživanja koja nastaju iz transakcija razmjene iz djelokruga MRSJS-a 9, odnosno transakcija koje nisu transakcije razmjene iz djelokruga MRSJS-a 23 ili potraživanja po osnovu najma na koje subjekat primjenjuje tačka 87. MRSJS-a 41, informacije koje se pružaju u skladu sa tačkom 42M. se mogu zasnivati na matrici za određivanje rezerviranja (vidjeti tačka UP199. MRSJS-a 41).

43. Za sve financijske instrumente iz djelokruga ovog standarda na koje se ne primjenjuju zahtjevi u pogledu umanjenja

vrijednosti iz MRSJS-a 41, subjekat je dužan objaviti, po klasama financijskih instrumenata:

- (a) iznos koji najbolje prikazuje njegovu najveću izloženost kreditnom riziku na kraju izvještajnog perioda ne uzimajući u obzir nikakav kolateral koji drži niti druga kreditna poboljšanja (kao što su sporazumi o prebijanju koji ne ispunjavaju uslove za prebijanje u skladu sa MRSJS-om 28). Ova objavljivanja nisu obavezna za financijske instrumente čija knjigovodstvena vrijednost najbolje prikazuje njihovu najveću izloženost kreditnom riziku; i
- (b) opis kolaterala koji se drži kao osiguranje i drugih kreditnih poboljšanja, te njihovih financijskih učinaka (na primjer, u kojoj mjeri kolateral ili druga kreditna poboljšanja umanjuju kreditni rizik) u odnosu na iznos koji najbolje prikazuje najveću izloženost kreditnom riziku (bilo da se objavljuje u skladu sa tačkom a. ili ga odražava knjigovodstvena vrijednost financijskog instrumenta).
- (c) [Brisano.]
- (d) [Brisano.]

44. [Brisano.]

Kolateral i drugi vidovi kreditnih poboljšanja koji se mogu steći

45. Kada tokom perioda pribavi financijsku ili nefinancijsku imovinu uzimanjem kolaterala koji drži kao osiguranje ili pozivanjem na druga kreditna poboljšanja (poput garancija), a takva imovina zadovoljava kriterije za priznavanje iz drugih MRSJS-ova, subjekat je za takvu imovinu koju drži na datum izvještavanja dužan objaviti:
- (a) vrstu i knjigovodstvenu vrijednost imovine; i
 - (b) kada imovinu nije moguće odmah pretvoriti u novac, svoje politike za otuđenje takve imovine ili za njeno korištenje u poslovanju.

Rizik likvidnosti

46. Subjekat je dužan objaviti:
- (a) analizu ročnosti za nederivatne financijske obaveze (uključujući izdate ugovore o financijskim garancijama) koja pokazuje preostali period do dospeljeća ugovora;
 - (b) analizu ročnosti za derivatne financijske obaveze. Ta analiza ročnosti treba uključiti preostali period do dospeljeća ugovora za one derivatne financijske obaveze kod kojih je dospeljeće ugovora ključno za razumijevanje vremenske dinamike novčanih tokova (vidjeti tačku UP14.);
 - (c) opis načina na koji upravlja rizikom likvidnosti povezanim sa (a) i (b).

Tržišni rizik

Analiza osjetljivosti

47. Osim kada postupa u skladu sa tačkom 48., subjekat je dužan objaviti:
- (a) analizu osjetljivosti za svaku vrstu tržišnog rizika kojoj je izložen na kraju izvještajnog perioda, prikazujući kako bi se promjene relevantnih varijabli rizika koje su bile realno moguće na taj dan odrazile na suficit ili deficit i neto imovinu/kapital;
 - (b) metode i pretpostavke koje je koristio pri izradi analize osjetljivosti; i
 - (c) promjene u korištenim metodama i pretpostavkama u odnosu na prethodni period, kao i razloge za takve promjene.
48. Ako subjekat izrađuje analizu osjetljivosti, poput određivanja maksimalnog potencijalnog rizika, koja odražava međuzavisnosti između varijabli rizika (na primjer, kamatnih stopa i deviznih kurseva), te je koristi za upravljanje financijskim rizicima, tu analizu osjetljivosti može koristiti umjesto analize navedene u tački 47. On treba objaviti i:
- (a) objašnjenje metode koju je koristio pri izradi takve analize osjetljivosti, kao i glavnih parametara i pretpostavki na kojima se zasnivaju pruženi podaci; i

- (b) objašnjenje cilja korištene metode i ograničenja koja bi mogla dovesti do toga da informacije ne odražavaju u potpunosti fer vrijednost obuhvaćene imovine i obaveza.

Ostala objavljivanja o tržišnom riziku

- 49. Kada analiza osjetljivosti objavljena u skladu s tačkom 47. ili tačkom 48. nije reprezentativna u odnosu na rizik sadržan u financijskim instrumentima (na primjer, zato što izloženost na kraju godine ne odražava izloženost tokom godine), subjekat treba objaviti tu činjenicu i razlog zašto smatra da je analiza osjetljivosti nerepresentativna.

Prijenosi financijske imovine

- 49A. Zahtjevi u pogledu objavljivanja iz članova od 49B. do 49H. koji se odnose na prijenose financijske imovine nadopunjuju druge zahtjeve ovog standarda za objavljivanjima. Subjekt objavljivanja koja nalažu članovi od 49B. do 49H. treba prezentirati u jednoj bilješki u svojim financijskim izvještajima. On zahtijevana objavljivanja pruža za svu prenesenu financijsku imovinu koju nije prestao priznavati i za svaki nastavak učešća u prenesenoj imovini koji postoje na datum izvještavanja, bez obzira na to kada se desio pripadajući prijenos imovine. Za potrebe primjene zahtjeva u pogledu objavljivanja iz navedenih članova, subjekat prenosi svu ili dio financijske imovine (prenesena financijska imovina) onda i samo onda kada:
 - (a) prenosi ugovorna prava na primanje novčanih tokova od te financijske imovine; ili kada
 - (b) zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od te financijske imovine, ali i preuzima ugovornu obavezu isplate novčanih tokova jednom ili više primatelja u nekom aranžmanu.
- 49B. Subjekt treba objaviti informacije koje korisnicima njegovih financijskih izvještaja omogućavaju da:
 - (a) razumiju odnos između prenesene financijske imovine koja se nije u potpunosti prestala priznavati i s njom povezanih obaveza; i
 - (b) ocijene prirodu nastavka učešća subjekta u financijskoj imovini koja se prestala priznavati, kao i rizike povezane s njim.
- 49C. Za potrebe primjene zahtjeva u pogledu objavljivanja iz članova od 49E. do 49H., subjekat nastavlja učestvovati u prenesenoj financijskoj imovini ako, u sklopu prijenosa, zadrži sva ugovorna prava ili obaveze svojstvene prenesenoj financijskoj imovini ili stekne sva nova ugovorna prava ili obaveze povezane sa prenesenom financijskom imovinom. Za potrebe primjene zahtjeva u pogledu objavljivanja iz članova od 49E. do 49H., sljedeće ne predstavlja nastavak učešća:
 - (a) uobičajena prikazivanja i garancije povezani s prijenosom i načelima razumnosti, dobre vjere i poštenog postupanja koji bi mogli biti obmanjujuće prirode i zbog kojih bi se prijenos mogao poništiti sudskim putem;
 - (b) terminski ugovori, opcije i drugi ugovori o ponovnom sticanju prenesene financijske imovine za koje je ugovorna cijena (ili cijena ostvarenja) fer vrijednost prenesene financijske imovine; ili
 - (c) aranžman u sklopu kojeg subjekat zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od financijske imovine, ali preuzima i ugovornu obavezu da isplati novčane tokove jednom ili više subjekata, pri čemu su ispunjeni uslovi iz podtačaka (a), (b) i (c) tačke 16. MRSJS-a 41.

Prenesena financijska imovina koja se nije u potpunosti prestala priznavati

- 49D. Subjekt može prenijeti financijsku imovinu tako da dio ili sva prenesena financijska imovina ne zadovoljava uslove za prestanak priznavanja. Kako bi ispunio ciljeve iz tačke (a) tačke 49B., subjekat je dužan objaviti, na svaki datum izvještavanja, za svaku klasu prenesene financijske imovine koja se nije u potpunosti prestala priznavati:
 - (a) vrstu prenesene imovine;
 - (b) prirodu rizika i prednosti povezanih s vlasništvom kojima subjekat može biti izložen;
 - (c) opis prirode odnosa između prenesene imovine i s njom povezanih obaveza, uključujući ograničenja u pogledu upotrebe prenesene imovine od izvještajnog subjekta koja proizlaze iz prijenosa;

- (d) kada se druga ugovorna/e strana/e u povezanim obavezama poziva(ju) samo na prenesenu imovinu, tabelarni prikaz fer vrijednosti prenesene imovine, fer vrijednosti povezanih obaveza i neto položaja (razlike između fer vrijednosti prenesene imovine i povezanih obaveza);
- (e) kada subjekat nastavlja priznavati svu prenesenu imovinu, knjigovodstvene vrijednosti prenesene imovine i pripadajućih obaveza; i
- (f) kada subjekat nastavlja priznavati imovinu u mjeri u kojoj nastavlja učestvovati u njoj (vidjeti stavku ii. tačke c. tačke 17 i tačka 27. MRSJS-a 41), ukupnu knjigovodstvenu vrijednost izvorne imovine prije prijenosa, knjigovodstvenu vrijednost imovine koju subjekat nastavlja priznavati i knjigovodstvenu vrijednost povezanih obaveza.

Prenesena financijska imovina koja se u potpunosti prestala priznavati

49E. Kako bi ispunio ciljeve tačke (b) tačke 49B., kada u potpunosti prestane priznavati prenesenu financijsku imovinu (vidjeti tačku a. i stavku i. tačke c. tačke 17. MRSJS-a 41), ali nastavi učestvovati u istoj, subjekat je dužan objaviti, najmanje, za svaku vrstu nastavka učešća na svaki datum izvještavanja:

- (a) knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza koje su priznate u izvještaju o financijskom položaju subjekta i koje prikazuju nastavak učešća subjekta u financijskoj imovini koja se prestala priznavati, kao i linijske stavke u kojima je priznata knjigovodstvena vrijednost te imovine i obaveza;
- (b) fer vrijednost imovine i obaveza koja odražava nastavak učešća subjekta u financijskoj imovini koja se prestala priznavati;
- (c) iznos koji najbolje odražava maksimalnu izloženost subjekta gubitku od nastavka učestvovanja u financijskoj imovini koja se prestala priznavati, kao i informacije koje prikazuju kako je utvrđena ta maksimalna izloženost gubitku;
- (d) nediskontirane novčane odlive koji bi bili ili bi mogli biti potrebni da se ponovo otkupi financijska imovina koja se prestala priznavati (kao što je izvršna cijena u opcijskom ugovoru) ili druge iznose koji se trebaju platiti primatelju u vezi s prenesenom imovinom. Ako je novčani odliv promjenjiv, onda bi se iznos koji se objavljuje trebao zasnivati na uslovima koji postoje na svaki datum izvještavanja;
- (e) analizu ročnosti nediskontiranih novčanih odliva koji bi bili ili bi mogli biti potrebni da se ponovo otkupi financijska imovina koja se prestala priznavati ili drugih iznosa koji se trebaju platiti primatelju u vezi s prenesenom imovinom, prikazujući preostalo ugovoreno vrijeme nastavka učešća subjekta; i
- (f) kvalitativne informacije koje objašnjavaju i potkrepljuju kvantitativna objavljivanja zahtijevana tačkama od (a) do (e).

49F. Subjektat smije objediniti informacije koje zahtijeva tačka 49E. u odnosu na određenu imovinu ako na više od jednog načina nastavlja učestvovati u toj financijskoj imovini koju je prestao priznavati i prikazati ih pod jednom vrstom nastavka učešća.

49G. Nadalje, subjekat za svaku vrstu nastavaka učešća treba objaviti:

- (a) dobitak ili gubitak priznat na datum prijenosa imovine;
- (b) priznate prihode i rashode, kako u izvještajnom periodu tako i kumulativno, od nastavka učešća subjekta u financijskoj imovini koja se prestala priznavati (na primjer, fer vrijednost promjena u derivatnim instrumentima);
- (c) ako ukupna vrijednost primitaka od aktivnosti prenošenja (koja zadovoljava uslove za prestanak priznavanja) u izvještajnom periodu nije ravnomjerno raspoređena kroz izvještajni period (primjera radi, ako se značajan dio ukupne vrijednosti aktivnosti prenošenja javlja u posljednjim danima izvještajnog perioda),
 - (i) kada se odvijao najveći dio aktivnosti prenošenja unutar izvještajnog perioda (na primjer, posljednjih pet dana prije kraja izvještajnog perioda);
 - (ii) iznos (na primjer, pripadajućih dobitaka ili gubitaka) priznat od aktivnosti prenošenja u datom dijelu izvještajnog perioda; i
 - (iii) ukupan iznos primitaka od aktivnosti prenošenja u datom dijelu izvještajnog perioda.

Subjektat navedene informacije mora pružati za svaki period za koji je prezentiran izvještaj o neto imovini/kapitalu.

Dopunske informacije

- 49H. Subjekat treba objaviti sve dodatne informacije koje smatra potrebnima da bi ispunio ciljeve u pogledu objavljivanja iz tačke 49B.

Prva primjena MRSJS-a 41

- 49I. U izvještajnom periodu koji uključuje datum prve primjene MRSJS-a 41, subjekat je dužan objaviti slijedeće informacije za svaku klasu financijske imovine i financijskih obaveza sa datumom prve primjene:

- (a) izvornu mjernu kategoriju i knjigovodstvenu vrijednost utvrđenu u skladu sa MRSJS-om 29;
- (b) novu mjernu kategoriju i knjigovodstvenu vrijednost utvrđenu u skladu sa MRSJS-om 41; i
- (c) iznos sve financijske imovine i svih financijskih obaveza iz izvještaja o financijskom položaju za koje je prethodno određivano da se mjere po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit, ali nisu više tako određene, praveći razliku između onih koje je subjekat prema MRSJS-u 41 dužan reklasificirati i onih koje subjekat odabere da reklasificira na datum prve primjene.

- 49J. U izvještajnom periodu koji uključuje datum prve primjene MRSJS-a 41, subjekat je dužan objaviti kvalitativne informacije kako bi korisnicima omogućio da razumiju:

- (a) kako je primijenio zahtjeve u pogledu objavljivanja iz MRSJS-a 41 na financijsku imovinu čija klasifikacija je promijenjena kao posljedica primjene MRSJS-a 41; i
- (b) razloge za određivanje ili prestanak određivanja financijske imovine ili financijskih obaveza kao mjerenih po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit na datum prve primjene.

- 49K. U izvještajnom periodu u kojem prvi put primjenjuje zahtjeve MRSJS-a 41 u pogledu klasifikacije i mjerenja financijske imovine (to jeste, kada u odnosu na financijsku imovinu prelazi sa MRSJS-a 29 na MRSJS 41), subjekat je dužan izvršiti objavljivanja koja nalažu članovi od 49L. do 49O. ovog standarda na način propisan tačkom 173. MRSJS-a 41.

- 49L. Kada to nalaže tačka 49K., subjekat treba objaviti promjene klasifikacije financijske imovine i financijskih obaveza sa datumom prve primjene MRSJS-a 41, zasebno prikazujući:

- (a) promjene knjigovodstvenih vrijednosti na osnovu njihovih mjernih kategorija u skladu sa MRSJS-om 29 (to jeste, koje ne proizlaze iz promjene obilježja mjerenja pri prelasku na MRSJS 41); i
- (b) promjene knjigovodstvenih vrijednosti koje nastaju iz promjena obilježja mjerenja pri prelasku na MRSJS 41.

Objavljivanja iz ove tačke se ne moraju vršiti nakon izvještajnog perioda u kojem subjekat prvi put primijeni zahtjeve MRSJS-a 41 u pogledu klasifikacije i mjerenja financijske imovine.

- 49M. Kada to nalaže tačka 49K., subjekat treba objaviti slijedeće za financijsku imovinu i financijske obaveze koje su reklasificirane tako da se mjere po amortiziranom trošku i, u slučaju financijske imovine, koja je reklasificirana iz kategorije mjerenja po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit tako da se mjeri po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital, kao posljedica prelaska na MRSJS 41:

- (a) fer vrijednost financijske imovine ili financijskih obaveza na kraju izvještajnog perioda; i
- (b) fer vrijednost dobiti ili gubitka koji bi se priznavao u suficitu ili deficitu, odnosno u neto imovini/kapitalu tokom izvještajnog perioda da financijska imovina ili financijske obaveze nisu reklasificirane.

Objavljivanja iz ove tačke se ne moraju vršiti nakon izvještajnog perioda u kojem subjekat prvi put primijeni zahtjeve MRSJS-a 41 u pogledu klasifikacije i mjerenja financijske imovine.

- 49N. Kada to nalaže tačka 49K., subjekat treba objaviti slijedeće za financijsku imovinu i financijske obaveze koje su reklasificirane iz kategorije mjerenja po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit kao posljedica prelaska na MRSJS 41:

- (a) efektivnu kamatnu stopu određenu na datum prve primjene; i
- (b) priznate prihode od kamate ili rashode po osnovu kamata.

Ako subjekat sa fer vrijednošću financijske imovine ili financijske obaveze postupa kao sa novom bruto knjigovodstvenom

vrijednošću na datum prve primjene (vidjeti tačku 168. MRSJS-a 41), objavljivanja iz ove tačke se trebaju izvršiti za svaki izvještajni period do prestanka priznavanja. Inače, objavljivanja iz ove tačke se ne moraju vršiti nakon izvještajnog perioda u kojem subjekat prvi put primijeni zahtjeve MRSJS-a 41 u pogledu klasifikacije i mjerenja financijske imovine.

- 49O. Kada subjekat vrši objavljivanja iz članova od 49K. do 49N., ta i objavljivanja iz tačke 29. ovog standarda moraju dozvoljavati usklađivanje između:
- (a) mjernih kategorija prezentiranih u skladu sa MRSJS-om 29 i MRSJS-om 41 i
 - (b) date klase financijskog instrumenta,
- sa datumom prve primjene.
- 49P. Na datum prve primjene članova od 73. do 93. MRSJS-a 41, subjekat je dužan objaviti informacije koji dozvoljavaju usklađivanje zaključnih rezerviranja za umanjene vrijednosti u skladu sa MRSJS-om 29 i rezerviranja u skladu sa MRSJS-om 19 s početnom ispravkom gubitka utvrđenim u skladu sa MRSJS-om 41. Za financijsku imovinu, te informacije treba dati po pripadajućim mjernim kategorijama financijske imovine u skladu sa MRSJS-om 29 i MRSJS-om 41, i zasebno prikazati učinke promjena mjerne kategorije na ispravak gubitka na taj datum.
- 49Q. U izvještajnom periodu koji uključuje datum prve primjene MRSJS-a 41, subjekat nije dužan objaviti iznose linijskih stavki koji bi se iskazali u skladu sa zahtjevima u pogledu klasifikacije i mjerenja (što uključuje i zahtjeve u vezi sa mjerenjima financijske imovine po amortiziranom trošku i umanjnjem vrijednosti iz članova od 69. do 72. i od 73. do 93. MRSJS-a 41) iz:
- (a) MRSJS-a 41 za prethodne periode; i
 - (b) MRSJS-a 29 za tekući period.
- 49R. U skladu sa tačkom 161. MRSJS-a 41, kada za subjekat nije praktično izvodivo (kako je definirano MRSJS-om 3) da, na datum prve primjene MRSJS-a 41, procijeni izmijenjenu vremensku vrijednost novčanog elementa u skladu sa tačkama UP68, UP69. i UP70. MRSJS-a 41 na osnovu činjenica i okolnosti koje su postojale kod početnog priznavanja financijske imovine, on karakteristike ugovornih novčanih tokova te financijske imovine procjenjuje zasnovano na činjenicama i okolnostima koje su postojale kod početnog priznavanja financijske imovine, ne uzimajući u obzir zahtjeve povezane sa izmjenom vremenske vrijednosti novčanog elementa iz članova UP68, UP69. i UP70. MRSJS-a 41. Subjekat treba objaviti knjigovodstvenu vrijednost s datumom izvještavanja financijske imovine karakteristike čijih ugovornih novčanih tokova su procijenjene na osnovu činjenica i okolnosti koje su postojale kod početnog priznavanja financijske imovine, ne uzimajući u obzir zahtjeve povezane sa izmjenama vremenske vrijednosti novčanog elementa iz članova UP68, UP69. i UP70. MRSJS-a 41, sve dok se ta financijska imovina ne prestane priznavati.
- 49S. U skladu sa tačkom 162. MRSJS-a 41, kada za subjekat nije praktično izvodivo (kako je definirano MRSJS-om 3) da, na datum prve primjene, procijeni da li je fer vrijednost ili obilježje avansnog plaćanja bilo neznajno u skladu sa podtačkom (c) tačke UP74. MRSJS-a 41 na osnovu činjenica i okolnosti koje su postojale kod početnog priznavanja financijske imovine, on karakteristike ugovornih novčanih tokova financijske imovine procjenjuje na osnovu činjenica i okolnosti koje su postojale kod početnog priznavanja financijske imovine, ne uzimajući u obzir izuzeće za obilježja avansnog plaćanja iz tačke UP74. MRSJS-a 41. Subjekat treba objaviti knjigovodstvenu vrijednost s datumom izvještavanja financijske imovine čije karakteristike ugovornih novčanih tokova su procijenjene na osnovu činjenica i okolnosti koje su postojale kod početnog priznavanja financijske imovine, ne uzimajući u obzir izuzeće za obilježja avansnog plaćanja iz tačke UP74. MRSJS-a 41, sve dok se ta financijska imovina ne prestane priznavati.

Datum stupanja na snagu i prijelazne odredbe

50. Subjekat je dužan primijeniti ovaj standard na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon 1. januara/siječnja 2013. godine. Potiče se i njegova ranija primjena. Subjekat koji standard primijeni na period koji počinje prije 1. januara/siječnja 2013. godine dužan je objaviti tu činjenicu.
51. Subjekat ovaj standard ne smije primjenjivati prije 1. januara/siječnja 2013. godine ako u isto vrijeme ne primjenjuje i MRSJS 28. i MRSJS 29.
52. Ako ovaj standard primijeni na periode koji počinju prije 1. januara/siječnja 2013. godine, subjekat ne treba prezentirati

uporedive informacije za objavljivanja koja nalažu članovi od 38. do 49. o prirodi i stepenu rizika koji proističu iz financijskih instrumenata.

- 52A. **MRSJS-om 33 *Prva primjena međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor na obračunskoj osnovi (MRSJS-ova)***, izdanim u januaru/siječnju 2015. godine, izvršene su izmjene i dopune tačke 53. Subjekat je dužan primijeniti te izmjene i dopune na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon 1. januara/siječnja 2017. godine. Dopuštena je i njihova ranija primjena. Ako MRSJS 33 primijeni na period koji počinje prije 1. januara/siječnja 2017. godine, subjekat je dužan na taj period primijeniti i navedene izmjene i dopune.
- 52B. **MRSJS-om 35 *Konsolidirani financijski izvještaji***, **MRSJS-om 37 *Zajednički aranžmani*** i **MRSJS-om 38 *Objavljivanja udjela u drugim subjektima***, izdanim u januaru/siječnju 2015. godine, izvršene su izmjene i dopune podtačke (a) tačke 3., te tačka UP6. Subjekat je dužan primijeniti te izmjene i dopune kad god primjenjuje MRSJS 35, MRSJS 37 i MRSJS 38.
- 52C. Dokumentom „Unapređenja MRSJS-ova iz 2015. godine“, izdanim u aprilu/travnju 2016., izvršene su izmjene i dopune tačke UP7. Subjekat je dužan primijeniti te izmjene i dopune na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon 1. januara/siječnja 2017. godine. Potiče se i njihova ranija primjena. Ako navedene izmjene i dopune primijeni na period koji počinje prije 1. januara/siječnja 2017. godine, subjekat je dužan objaviti tu činjenicu.
- 52D. Dokumentom „Primjenjivost MRSJS-ova“, izdanim u aprilu/travnju 2016. godine, brisani su članovi 6. i 7. Subjekat je dužan primijeniti te izmjene na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon 1. januara/siječnja 2018. godine. Potiče se i njihova ranija primjena. Ako navedene izmjene i dopune primijeni na period koji počinje prije 1. januara/siječnja 2018., subjekat je dužan objaviti tu činjenicu.
- 52E. **MRSJS-om 39 *Primanja zaposlenih***, izdanim u julu/srpnju 2016. godine, izvršene su izmjene i dopune tačke 3. Subjekat je dužan primijeniti te izmjene i dopune na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon 1. januara/siječnja 2018. godine. Potiče se i njihova ranija primjena. Ako navedene izmjene i dopune primijeni na period koji počinje prije 1. januara/siječnja 2018. godine, subjekat je dužan objaviti tu činjenicu i u isto vrijeme primijeniti i MRSJS 39.
- 52F. **MRSJS-om 41**, izdanim u augustu/kolovozu 2018. godine, izvršene su izmjene i dopune članova 2, 3, 4, 5, 8, 11, 12, 13, 14, 18, 24, 34, 35, 36, 37, 41, 43, 45, UP1, UP5, UP9, UP10, UP24. i UP29., brisani članovi 16, 17, 20, 26, 27, 28. i 44., te uvedeni nekoliko naslova i članovi 5A, 13A, 14A, 14B, 15A, 15B, 15C, 17A, 17B, 17C, 17D, 17E, 17F, 20A, 24A, 25A, 25B, 25C, 25D, 26A, 26B, 26C, 27A, 27B, 27C, 27D, 27E, 27F, 28A, 28B, 28C, 28D, 28E, 28F, 28G, 37A, 39A, 42A, 42B, 42C, 42D, 42E, 42F, 42G, 42H, 42I, 42J, 42K, 42L, 42M, 42N, 49A, 49B, 49C, 49D, 49E, 49F, 49G, 49H, 49I, 49J, 49K, 49L, 49M, 49N, 49O, 49P, 49Q, 49R, 49S, 52C, 52D, UP8A, UP8B, UP8C, UP8D, UP8E, UP8F, UP8G, UP8H, UP8I, UP8J, UP31, UP32, UP32A, UP33, UP34, UP35, UP36, UP37, UP38, UP39, UP40, UP41, UP42, UP43, UP44, UP45, UP46, UP47, UP48, UP49, UP50, UP51, UP52, UP53, UP54. i UP55. Subjekat je dužan primijeniti te izmjene i dopune na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon 1. januara/siječnja 2023. godine. Potiče se i njihova ranija primjena. Ako navedene izmjene i dopune primijeni na period koji počinje prije 1. januara/siječnja 2023. godine, subjekat je dužan objaviti tu činjenicu i u isto vrijeme primijeniti i MRSJS 41.
- 52G. Dokumentom „Unapređenja MRSJS-ova iz 2019. godine“, izdanim u januaru/siječnju 2020., izvršene su izmjene i dopune tačke UP5. Subjekat je dužan primijeniti te izmjene i dopune na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon 1. januara/siječnja 2023. godine. Dopuštena je i njihova ranija primjena. Ako navedene izmjene i dopune primijeni na period koji počinje prije 1. januara/siječnja 2023. godine, subjekat je dužan objaviti tu činjenicu i u isto vrijeme primijeniti i MRSJS 41.
- 52H. Dokumentom „Unapređenja MRSJS-ova iz 2021. godine“, izdanim u januaru/siječnju 2022., izvršene su izmjene i dopune članova 28H. i 52I. Subjekat je dužan primijeniti te izmjene i dopune kada primjenjuje i izmjene i dopune MRSJS-a 29, odnosno MRSJS-a 41 uvedene kroz dokument „Reforma referentnih kamatnih stopa“.
- 52I. U izvještajnom periodu u kojem prvi put primijeni izmjene i dopune uvedene kroz dokument „Reforma referentnih kamatnih stopa“, subjekat ne mora prezentirati kvantitativne informacije koje zahtijeva podtačka (f) tačke 33. MRSJS-a 3 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*.

- 52J. Dokumentom „Unapređenja MRSJS-ova iz 2021. godine“, izdanim u januaru/siječnju 2022., uvedeni su članovi 28I., 28J. i 52K. Subjekt je dužan primijeniti te izmjene i dopune kada primjenjuje i izmjene i dopune MRSJS-a 29, odnosno MRSJS-a 41 uvedene kroz dokument „Druga faza reforma referentnih kamatnih stopa“.
- 52K. U izvještajnom periodu u kojem prvi put primijeni izmjene i dopune uvedene kroz dokument „Druga faza reforme referentnih kamatnih stopa“, subjekt ne mora prezentirati kvantitativne informacije koje zahtijeva podtačka (f) tačke 33. MRSJS-a 3.
- 52L. MRSJS-om 43 *Najmovi*, izdanim u januaru/siječnju 2022. godine, izvršene su izmjene i dopune članova 35. i UP16. Subjekt je dužan primjenjivati te izmjene i dopune na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon 1. januara/siječnja 2025. godine. Dopuštena je i njihova ranija primjena. Ako navedene izmjene i dopune primijeni na period koji počinje prije 1. januara/siječnja 2025. godine, subjekt je dužan objaviti tu činjenicu i u isto vrijeme primijeniti i MRSJS 43.
53. Kada subjekt usvoji računovodstvo prema MRSJS-ovima na obračunskoj osnovi, kako je definisano MRSJS-om 33 *Prva primjena međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor na obračunskoj osnovi (MRSJS-ova)*, za financijsko izvještavanje nakon ovdje naznačenog datuma stupanja na snagu, ovaj standard se primjenjuje na godišnje financijske izvještaje subjekta koji obuhvataju periode početno sa ili nakon datuma usvajanja MRSJS-ova.

Povlačenje sa snage i zamjena MRSJS-a 15 (izdanja iz 2001. godine)

54. Ovaj standard i MRSJS 28 zamjenjuju MRSJS 15 *Financijski instrumenti: Objavljivanje i prezentacija* izdat 2001. godine. MRSJS 15 se primjenjuje sve dok se ne počnu primjenjivati ili dok ne stupe na snagu MRSJS 28 i MRSJS 30, koje god od toga se ranije desi.

Uputstva za primjenu

Ovaj dodatak čini sastavni dio MRSJS-a 30.

Klase financijskih instrumenata i opseg objavljivanja (tačka 9.)

- UP1. Član 9. nalaže subjektu da financijske instrumente razvrsta u klase koje odgovaraju prirodi informacija koje se objavljuju i uzimaju u obzir karakteristike tih financijskih instrumenata. Klase opisane u tački 9. utvrđuje subjekat pa se, dakle, razlikuju od kategorija financijskih instrumenata navedenih u MRSJS-u 41 (koje određuju način mjerenja financijskih instrumenata i gdje se priznaju promjene fer vrijednosti).
- UP2. Prilikom utvrđivanja klasa financijskih instrumenata, subjekat treba, najmanje:
- (a) napraviti razliku između instrumenata koji se mjere po amortiziranom trošku i onih koji se mjere po fer vrijednosti; i
 - (b) tretirati kao zasebnu klasu ili klase one financijske instrumente koji ne spadaju u djelokrug ovog standarda.
- UP3. Subjekt odlučuje, zavisno od svojih okolnosti, koliko detaljne informacije objaviti kako bi ispunio zahtjeve ovog standarda, koliko veliko težište staviti na različite aspekte tih zahtjeva i kako objediniti informacije kako bi prikazao potpunu sliku bez kombiniranja informacija različitih karakteristika. Potrebno je pronaći ravnotežu između pretrpavanja financijskih izvještaja suvišnim detaljima koji možda neće biti od pomoći korisnicima financijskih izvještaja i prikrivanja bitnih informacija zbog pretjeranog objedinjavanja. Pa tako, primjera radi, subjekat ne smije prikrivati bitne informacije time što će ih uvrstiti među veliki broj nevažnih detalja. Slično tome, on ne smije objaviti informacije koje su tako objedinjene da je teško uočiti bitne razlike između pojedinačnih transakcija ili s njima povezanih rizika.
- UP4. [Brisano.]

Druga objavljivanja – računovodstvene politike (tačka 25.)

- UP5. Član 25. nalaže objavljivanje mjerne osnove/a koje su korištene pri izradi financijskih izvještaja i drugih korištenih računovodstvenih politika koje su relevantne za razumijevanje financijskih izvještaja. Kada je riječ o financijskim izvještajima, takvo objavljivanje može uključivati:
- (a) za financijske obaveze određene po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit
 - (i) prirodu financijske obaveze koju je subjekat odredio po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit;
 - (ii) kriterije za takvo određivanje takvih obaveza pri početnom priznavanju; i
 - (iii) način na koji je subjekat ispunio uslove iz tačke 46. MRSJS-a 41 za takvo određivanje;
 - (b) za financijsku imovinu određenu da se mjeri po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit
 - (i) prirodu financijske imovine koju je subjekat odredio da se mjeri po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit; i
 - (ii) način na koji je subjekat ispunio uslove iz tačke 44. MRSJS-a 41 za takvo određivanje;
 - (c) da li se redovne nabavke i prodaja financijske imovine obračunavaju na datum trgovanja ili na datum izmirenja (vidjeti tačka 11. MRSJS-a 41);
 - (d) [Brisano.]
 - (e) kako su utvrđeni neto dobiti ili neto gubici za svaku kategoriju financijskih instrumenata (vidjeti tačku a. tačke 24.), na primjer, da li neto dobiti ili neto gubici na stavke po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit uključuju prihod od kamate, odnosno dividende ili sličnih raspodjela;
 - (f) [Brisano.]
 - (g) [Brisano.]

- (h) za ugovore o financijskim garancijama koji se izdaju kroz transakcije koje nisu transakcije razmjene, tamo gdje se fer vrijednost ne može utvrditi a ugovor o financijskoj garanciji se kod početnog priznavanja mjeri po iznosu ispravka gubitka u skladu sa tačkom UP136. MRSJS-a 41, objavljuju se okolnosti koje dovode do toga da nije moguće utvrditi fer vrijednost.

Član 137. MRSJS-a 1 također nalaže subjektima da, u rezimeu značajnih računovodstvenih politika ili drugim bilješkama, objave prosudbe, osim onih koje podrazumijevaju procjene, koje je uprava donjela pri primjeni računovodstvenih politika subjekta i koje su imale najznačajniji učinak na iznose priznate u financijskim izvještajima.

Priroda i opseg rizika koji proističu iz financijskih instrumenata (članovi od 38. do 49.)

UP6. Objavljivanja koja nalažu članovi od 38. do 49. se trebaju bilo dati u financijskim izvještajima ili kroz unakrsno upućivanje na financijske izvještaje ugraditi u neke druge izvještaje, poput izvještaja uprave ili izvještaj o rizicima, koji su korisnicima financijskih izvještaja dostupni pod istim uslovima i u isto vrijeme kao i financijski izvještaji. Bez uvrštavanja informacija kroz unakrsno upućivanje, financijski izvještaji su nepotpuni. Korištenje takvog unakrsnog upućivanja može podlijeći jurisdikcijskim ograničenjima.

Kvalitativna objavljivanja (tačka 41.)

UP7. Tačka (a) tačke 41. nalaže objavljivanje sažetih kvantitativnih podataka o izloženosti subjekta rizicima zasnovano na informacija koje se interno pružaju ključnom upravljačkom osoblju subjekta. Kada koristi više metoda za upravljanje izloženosti rizicima, subjekat objavljivanje vrši služeći se metodom ili metodama koje pružaju najrelevantnije i informacije koje daju najvjerniji prikaz stanja. MRSJS 3 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške* detaljno obrađuje relevantnost i vjeran prikaz.

UP8. Tačka (c) tačke 41. nalaže objavljivanja o koncentracijama rizika. Koncentracije rizika proizlaze iz financijskih instrumenata koji imaju slične karakteristike i koji su slično zahvaćeni promjenama ekonomskih ili drugih uslova. Određivanje koncentracija rizika zahtijeva donošenje prosudbi koje će uzeti u obzir okolnosti subjekta. Objavljivanja o koncentracijama rizika trebaju uključivati:

- (a) opis načina na koji uprava određuje koncentracije;
- (b) opis zajedničkih karakteristika koje određuju svaku koncentraciju (kao što su druga ugovorna strana, geografsko područje, valuta ili tržište); i
- (c) stepen izloženosti riziku povezan sa svim financijskim instrumentima koji dijele datu karakteristiku.

Postupci upravljanja kreditnim rizikom (članovi od 42F. do 42G.)

UP8A. Podtačka (b) tačke 42F. nalaže objavljivanje informacija o tome kako je subjekat definirao neizmirivanje obaveza za različite financijske instrumente i razloge za odabir takvih definicija. U skladu sa tačkom 81. MRSJS-a 41, određivanje toga da li treba priznati kreditne gubitke koji se očekuju tokom vijeka trajanja se zasniva na povećanju rizika od neizmirivanja obaveza do kojeg je došlo od početnog priznavanja. U informacije o definicijama subjekta za neizmirivanje obaveza koje će korisnicima financijskih izvještaja pomoći da razumiju kako je subjekat primijenio zahtjeve MRSJS-a 41 u pogledu očekivanih kreditnih gubitaka mogu spadati:

- (a) kvalitativni i kvantitativni faktori koji su razmatrani pri definiranju neizmirivanja obaveza;
- (b) da li su različite definicije primjenjivane na različite vrste financijskih instrumenata; i
- (c) pretpostavke o stopi oporavka (to jeste, broju financijske imovine koja se vrati u stanje da ponovo daje prinos) nakon nastanka statusa neizmirivanja obaveza po osnovu te financijske imovine.

UP8B. Kako bi se korisnicima financijskih izvještaja pomoglo u ocjenjivanju politika subjekta za restrukturiranja i izmjene, stavka (i) podtačke (f) tačke 42F. nalaže objavljivanje informacija o tome na koji način subjekat prati u kojoj mjeri se ispravak gubitka na financijsku imovinu prethodno objavljen u skladu sa stavkom (i) tačke (f) tačke 42F. naknadno mjeri u iznosu jednakom kreditnim gubicima koji se očekuju tokom vijeka trajanja te imovine u skladu sa tačkom 75. MRSJS-a 41. U kvantitativne informacije koje će korisnicima pomoći da razumiju naknadno povećanje kreditnog rizika izmijenjene

financijske imovine mogu spadati informacije o izmijenjenoj financijskoj imovini koja ispunjava kriterije iz stavke (i) tačke (f) tačke 42F. i za koju se ispravak gubitka ponovno mjeri u iznosu jednakom kreditnim gubicima koji se očekuju tokom njenog vijeka trajanja (to jeste, stopa pogoršanja).

UP8C. Podtačka (a) tačke 42G. nalaže objavljivanje informacija o osnovi za ulazne podatke te pretpostavkama i tehnikama ocjenjivanja koji su korišteni kod primjene zahtjeva MRSJS-a 41 u pogledu umanjenja vrijednosti. U pretpostavke subjekta i ulazne podatke koji su korišteni za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka ili utvrđivanje razmjera povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja mogu spadati informacije prikupljene iz internih historijskih podataka ili izvještaja o rejtingu i pretpostavke o očekivanom vijeku trajanja financijskih instrumenata i terminu prodaje kolaterala.

Promjene ispravka gubitka (tačka 42H.)

UP8D. U skladu sa tačkom 42H., subjekat je dužan objasniti razloge za promjene ispravka gubitka tokom perioda. Pored usklađenja početnog i zaključnog stanja ispravka gubitka, može biti potrebno dati i narativno obrazloženje promjena. To narativno obrazloženje može uključivati analizu razloga za promjene ispravka gubitka tokom perioda, uključujući:

- (a) strukturu portfelja;
- (b) količinu financijskih instrumenata koji su kupljeni ili stvoreni; i
- (c) ozbiljnost očekivanih kreditnih gubitaka.

UP8E. Kod preuzetih obaveza za zajam i ugovora o financijskim garancijama, ispravak gubitka se priznaje kao rezerviranje. Subjekt bi trebao objaviti informacije o promjenama ispravka gubitka za financijsku imovinu zasebno od onih za preuzete obaveze za zajam i ugovore o financijskim garancijama. Međutim, ako financijski instrument uključuje i komponentu zajma (to jeste, financijske imovine) i komponentu obaveze za nepovučena sredstva kredita (to jeste, preuzete obaveze za zajam) a subjekat ne može odrediti kreditne gubitke koji se očekuju od komponente preuzete obaveze za zajam zasebno od onih koji se očekuju od komponente financijske imovine, očekivane kreditne gubitke od obaveze za zajam treba priznati zajedno sa ispravkom gubitka za financijsku imovinu. U iznosu u kojem kombinirani očekivani kreditni gubici prelaze bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine, očekivane kreditne gubitke treba priznati kao rezerviranje.

Kolateral (tačka 42K.)

UP8F. Član 42K. nalaže objavljivanje informacija koje će korisnicima financijskih izvještaja omogućiti da razumiju učinak kolaterala i drugih kreditnih poboljšanja na iznose očekivanih kreditnih gubitaka. Subjekt nije dužan objaviti informacije o fer vrijednosti kolaterala i drugih kreditnih poboljšanja niti utvrditi tačnu vrijednost kolaterala koji je uvršten u izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka (to jeste, gubitka zbog neizmirivanja obaveza).

UP8G. U narativni opis kolaterala i njegovog učinka na iznose očekivanih kreditnih gubitaka mogu se uvrstiti informacije o:

- (a) glavnim vrstama kolaterala koji se drži kao osiguranje i drugih kreditnih poboljšanja (primjeri posljednjeg su garancije, kreditni derivat i sporazumi o saldiranju koji ne ispunjavaju uslove za prebijanje u skladu sa MRSJS-om 28);
- (b) količini kolaterala koji se drži i drugih kreditnih poboljšanja i njihovom značaju u odnosu na ispravak gubitka;
- (c) politikama i postupcima za procjenu vrijednosti i upravljanje kolateralom i drugim kreditnim poboljšanjima;
- (d) glavnim kategorijama drugih ugovornih strana u kolateralu i drugim kreditnim poboljšanjima i njihovoj kreditnoj sposobnosti; i
- (e) informacije o koncentracijama rizika u okviru kolaterala i drugih kreditnih poboljšanja.

Izloženost kreditnom riziku (članovi 42M. i 42N.)

UP8H. Član 42M. nalaže objavljivanje informacija o izloženosti subjekta kreditnom riziku i značajnim koncentracijama kreditnog rizika na datum izvještavanja. Koncentracija kreditnog rizika postoji kada se više drugih ugovornih strana nalazi na geografskom području ili su uključeni u slične aktivnosti i imaju slične ekonomske karakteristike zbog kojih bi promjene ekonomskih ili drugih uslova slično uticale na njihovu sposobnost da ispune svoje ugovorne obaveze. Subjekt bi trebao pružiti informacije koje korisnicima financijskih izvještaja omogućavaju da razumiju da li postoje grupe ili portfelji financijskih instrumenata s određenim obilježjima koja bi mogla uticati na veliki dio te grupe financijskih instrumenata, kao

što je koncentracija određenog rizika. To može uključivati, primjera radi, grupiranje po vrijednosti zajma, te koncentracije prema geografskom području, privrednoj djelatnosti ili vrsti izdavatelja.

- UP8I. Broj ocjena kreditnog rizika korišten za objavljivanje informacija u skladu sa tačkom 42M. treba biti dosljedan broju koji subjekat prijavi ključnom upravljačkom osoblju za potrebe upravljanja kreditnim rizikom. Ako su podaci o prekoračenju dospijeca jedine dostupne informacije koje se tiču zajmoprimaca i subjekat te informacije koristi da bi procijenio da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja u skladu sa tačkom 82. MRSJS-a 41, dužan je provesti analizu stanja prekoračenja dospijeca za tu financijsku imovinu.
- UP8J. Kada je očekivane kreditne gubitke mjerio na skupnoj osnovi, subjekat možda neće biti u mogućnosti rasporediti bruto knjigovodstvenu vrijednost pojedinačne financijske imovine ili izloženosti kreditnom riziku preuzetih obaveza za zajam i ugovora o financijskim garancijama na ocjene kreditnog rizika za koje se priznaju kreditni gubici koji se očekuju tokom vijeka trajanja. U tom slučaju, subjekat treba primijeniti zahtjev iz tačke 42M. na one financijske instrumente koji se mogu direktno rasporediti na ocjenu kreditnog rizika i zasebno objaviti bruto knjigovodstvenu vrijednost financijskih instrumenata za koje su kreditni gubici koji se očekuju tokom njihovog vijeka trajanja mjereni na skupnoj osnovi.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku (podtačka a. tačke 43.)

- UP9. Podtačka (a) tačke 42K. i podtačka (a) tačke 43. nalažu objavljivanje iznosa koji najbolje odražava maksimalnu izloženost subjekta kreditnom riziku. Za financijsku imovinu to je obično bruto knjigovodstvena vrijednost bez
- (a) svih iznosa koji su prebijeni u skladu sa MRSJS-om 28; i
 - (b) svakog ispravka gubitka priznatog u skladu sa MRSJS-om 41.
- UP10. U aktivnosti iz kojih proističe kreditni rizik i s njim povezana maksimalna izloženost kreditnom riziku spadaju, između ostalih:
- (a) odobravanje zajmova klijentima i polaganje depozita kod drugih subjekata. U tim slučajevima, maksimalna izloženost kreditnom riziku je knjigovodstvena vrijednost pripadajuće financijske imovine;
 - (b) sklapanje derivatnih ugovora (poput ugovora u stranim valutama, kamatnih *swapova* i kreditnih derivata). Kada se nastala imovina mjeri po fer vrijednosti, maksimalna izloženost kreditnom riziku na kraju izvještajnog perioda će biti jednaka knjigovodstvenoj vrijednosti;
 - (c) davanje financijskih garancija. U ovom slučaju, maksimalna izloženost kreditnom riziku je maksimalni iznos koji bi subjekat morao platiti ako se garancija iskoristi, što može biti značajno više od iznosa koji je priznat kao obaveza; i
 - (d) preuzimanje obaveze za zajam koja se ne može opozvati tokom trajanja zajma ili se može opozvati samo u slučaju značajne štetne promjene. Ako izdavatelj ne može izmiriti obavezu za zajam u neto vrijednosti gotovine ili drugog financijskog instrumenta, maksimalna kreditna izloženost je puni iznos preuzete obaveze jer je neizvjesno da li će iznos bilo kojeg nepovučenog dijela biti povučen u budućnosti. To može biti značajno više od iznosa koji je priznat kao obaveza.

Kvantitativna objavljivanja o riziku likvidnosti (podtačka a. tačke 41. i podtačke a. i b. tačke 46.)

- UP11. U skladu s podtačkom (a) tačke 41., subjekat objavljuje sažete kvantitativne podatke o svojoj izloženosti riziku likvidnosti na osnovu informacija koje se interno pružaju ključnom upravljačkom osoblju. Subjekt je dužan pojasniti kako su ti podaci utvrđeni. Ako se odlivi novca (ili druge financijske imovine) uvršteni u te podatke mogu bilo
- (a) desiti znatno ranije nego što je navedeno u podacima ili
 - (b) biti u značajno drugačijim iznosima od onih navedenih u podacima (na primjer, za derivat koji je uvršten u podatke na osnovu neto izmirivanja, ali za koje druga ugovorna strana ima opciju da zatraži izmirivanje u bruto iznosu),
- subjekat mora objaviti tu činjenicu i pružiti kvantitativne informacije koje korisnicima njegovih financijskih izvještaja omogućavaju da ocijene stepen rizika, osim ako su te informacije uvrštene u analizu ročnosti ugovora zahtijevanu podtačkama (a), odnosno (b) tačke 46.

- UP12. Prilikom izrade analize ročnosti koju nalažu podtačke (a) i (b) tačke 46., subjekat koristi vlastito rasuđivanje da bi utvrdio odgovarajući broj vremenskih raspona. On može utvrditi, na primer, da su odgovarajući sljedeći vremenski rasponi:
- (a) najduže mjesec dana;
 - (b) duže od jednog (1), ali ne od tri (3) mjeseca;
 - (c) duže od tri (3) mjeseca, ali ne od godine dana; i
 - (d) duže od jedne (1), ali ne od pet (5) godina.
- UP13. Pri postupanju u skladu s podtačkama (a) i (b) tačke 46., subjekat ne treba razdvajati ugrađeni derivat od hibridnog (kombiniranog) instrumenta. U odnosu na takav instrument, on treba primijeniti podtačku (a) tačke 46.
- UP14. Podtačka (b) tačke 46. nalaže subjektu da objavi kvantitativnu analizu ročnosti za derivatne financijske obaveze koja prikazuje preostalo vrijeme do dospeljeća ugovora ako je taj rok ključan za razumijevanje vremenske dinamike novčanih tokova. To bi, primjera radi, bio slučaj kod:
- (a) kamatnog *swapa* s preostalim rokom dospeljeća od pet (5) godina u zaštiti novčanog toka financijske imovine ili obaveze s promjenjivom stopom; ili kod
 - (b) svih preuzetih obaveza za zajmove.
- UP15. Podtačke (a) i (b) tačke 46. nalažu subjektu da objavi analizu ročnosti za financijske obaveze koja pokazuje preostalo vrijeme do dospeljeća ugovora za neke financijske obaveze. Pri tom objavljivanju:
- (a) kada druga ugovorna strana može birati vrijeme plaćanja, obaveza se raspoređuje u najraniji period u kojem se od subjekta može zatražiti plaćanje. Primjera radi, financijske obaveze koje se od subjekta može tražiti da otplati po viđenju (poput depozita po viđenju) se uvrštavaju u najraniji vremenski okvir;
 - (b) kada se subjekat obavezao iznose učiniti dostupnima u ratama, svaka rata se raspoređuje u najraniji period u kojem se od subjekta može zatražiti plaćanje. Na primjer, nepovučena preuzeta obaveza za zajam se uvrštava u vremenski raspon u kojem pada najraniji datum mogućeg povlačenja; a
 - (c) za izdate ugovore o financijskim garancijama, maksimalni iznos garancije se raspoređuje u najraniji period u kojem se garancija može aktivirati.
- UP16. Ugovorni iznosi koji se objavljuju u sklopu analize ročnosti kako nalažu podtačke (a) i (b) tačke 46. su ugovorni nediskontirani novčani tokovi, poput:
- (a) bruto iznosa obaveza po osnovu najma (prije odbitka financijskih troškova);
 - (b) cijena naznačenih u terminskim ugovorima za kupovinu financijske imovine za gotovinu;
 - (c) neto iznosa *swapova* kod kojih se kamata plaća po promjenljivoj a prima po fiksnoj stopi za koje se razmjenjuju neto novčani tokovi;
 - (d) ugovornih iznosa koji se razmjenjuju u derivatnim financijskim instrumentima (kao što je valutni *swap*) za koje se razmjenjuju bruto novčani tokovi; i
 - (e) bruto preuzetih obaveza za zajmove.

Takvi nediskontirani novčani tokovi se razlikuju od iznosa uvrštenog u izvještaj o financijskom položaju jer se iznos iz tog izvještaja zasniva na diskontiranim novčanim tokovima. Kada iznos koji treba platiti nije fiksna, iznos koji se objavljuje se utvrđuje u odnosu na uslove kakvi postoje na kraju izvještajnog perioda. Na primjer, kada se iznos koji treba platiti mijenja s promjenama nekog indeksa, iznos koji se objavljuje se može zasnivati na nivou tog indeksa na kraju perioda.

- UP17. Podtačka (c) tačke 46. nalaže subjektu da opiše na koji način upravlja rizikom likvidnosti koji je povezan sa stavkama kvantitativnih objavljivanja koja se zahtijevaju u skladu sa podtačkama (a) i (b) tačke 40. Subjektat je dužan objaviti analizu ročnosti financijske imovine koju drži za potrebe upravljanja rizikom likvidnosti (kao što je financijska imovina koja je

spremna za prodaju ili od koje se očekuje da stvori novčane prilive za izmirenje novčanih odliva po osnovu financijskih obaveza), ako korisnici financijskih izvještaja trebaju takvu informaciju da bi mogli ocijeniti prirodu i stepen rizika likvidnosti.

UP18. Drugi faktori koje bi subjekat mogao uzeti u obzir pri objavljivanjima koja nalaže podtačka (c) tačke 42. uključuju, između ostalog, to da li:

- (a) je preuzeo obavezu po primljenim pozajmicama (kao što su komercijalni zapisi) ili drugim kreditnim linijama (poput *stand-by* kredita) kojima može pribjeći da bi zadovoljio potrebe za likvidnošću;
- (b) drži depozite kod centralnih banaka kako bi zadovoljio potrebe za likvidnošću;
- (c) ima izuzetno raznovrsne izvore financiranja;
- (d) ima značajne koncentracije rizika likvidnosti bilo u svojoj imovini ili u izvorima financiranja;
- (e) ima postupke interne kontrole i planove pripravnosti za upravljanje rizikom likvidnosti;
- (f) ima instrumente koji podrazumijevaju uslove ubrzane otplate (na primjer, u slučaju pada kreditnog rejtinga subjekta);
- (g) ima instrumente koji bi mogli zahtijevati postavljanje kolaterala (na primjer, poziv za dodatna jamstva za derivate);
- (h) ima instrumente koji mu omogućavaju da izabere da li svoje financijske obaveze želi izmiriti gotovinom (ili drugom financijskom imovinom) ili putem vlastitih udjela; ili
- (i) ima instrumente koji su predmet okvirnih ugovorima o saldiranju.

Tržišni rizik – analiza osjetljivosti (članovi 47. i 48.)

UP19. Podačka (a) tačke 47. nalaže provođenje analize osjetljivosti za svaku vrstu tržišnog rizika kojoj je subjekat izložen. U skladu s tačkom UP3., subjekat odlučuje na koji način objediniti informacije kako bi prikazao potpunu sliku o izloženosti rizicima iz izuzetno različitih ekonomskih okruženja bez kombiniranja informacija različitih karakteristika. Primjera radi

- (a) subjekat koji trguje financijskim instrumentima bi te informacije mogao objaviti zasebno za financijske instrumente koje drži radi trgovanja i za one koji nisu namijenjeni trgovanju;
- (b) subjekat ne bi objedinio svoju izloženost tržišnim rizicima s područja sa hiperinflacijom sa svojom izloženošću istim tržišnim rizicima s područja s veoma niskom inflacijom.

Ako je izložen samo jednoj vrsti tržišnog rizika u samo jednom ekonomskom okruženju, subjekat neće prikazivati razdvojene informacije.

UP20. Podtačka (a) tačke 47. nalaže provođenje analize osjetljivosti kako bi se prikazao učinak realno mogućih promjena u relevantnim varijablama rizika (poput prevladavajućih tržišnih kamatnih stopa, deviznih kurseva, cijena kapitala ili cijena roba) na suficit ili deficit i neto imovinu/kapital. Za te potrebe:

- (a) subjekti nisu dužni odrediti koliki bi bio suficit ili deficit perioda da su relevantne varijable rizika bile drugačije. Umjesto toga, oni moraju objaviti učinak na suficit ili deficit i na neto imovinu/kapital na kraju izvještajnog perioda pretpostavljajući da su se realno moguće promjene u relevantnim varijablama rizika dogodile na kraju izvještajnog perioda i da su primijenjene na izloženost riziku koja je postojala na taj datum. Na primjer, ako ima obavezu promjenjive stope na kraju godine, subjekat bi objavio učinak na suficit ili deficit (odnosno, rashod po osnovu kamata) za tekuću godinu ako je kamatna stopa varirala u realno mogućim iznosima; i
- (b) subjekti nisu dužni objaviti učinak na suficit ili deficit i na neto imovinu/kapital za svaku promjenu unutar raspona realno mogućih promjena relevantne varijable rizika. Objavljivanje učinaka promjena u granicama realno mogućeg raspona bi bilo dovoljno.

UP21. Pri utvrđivanju toga šta predstavlja realno moguću promjenu relevantne varijable rizika, subjekat bi trebao razmotriti:

- (a) ekonomsko okruženje u kojem posluje. Realno moguća promjena ne bi trebala uključivati malo vjerovatne ili 'najgore

moguće' scenarije niti 'stres testove'. Štaviše, ako je stopa promjene date varijable rizika stabilna, subjekat ne treba mijenjati odabranu realno moguću promjenu u varijabli rizika. Na primjer, pretpostavimo da su kamatne stope 5% i da subjekat utvrdi da je fluktuacija kamatnih stopa od ± 50 baznih poena realno moguća. On bi objavio učinak na suficit ili deficit i neto imovinu/kapital ukoliko bi se kamatne stope promijenile na 4,5% ili 5,5 posto. U narednom periodu, kamatne stope porastu na 5,5 posto. Subjektat nastavlja vjerovati da kamatne stope mogu varirati za ± 50 baznih poena (to jeste, da je stopa promjene kamatnih stopa stabilna). On bi objavio učinak na suficit ili deficit i neto imovinu/kapital ukoliko bi se kamatne stope promijenile na 5 ili 6 posto. Subjektat ne bi bio dužan revidirati svoju procjenu o tome da bi kamatne stope mogle realno varirati za ± 50 baznih poena osim ako ne postoji dokaz da su one postale izrazito nestabilne; i

- (b) vremenski okvir unutar kojeg vrši procjene. Analiza osjetljivosti treba prikazati učinke promjena koje se smatraju realno mogućim tokom perioda do narednih objavljivanja subjekta, što je obično njegov sljedeći godišnji izvještajni period.

UP22. Tačka 48. dopušta subjektu da koristi analizu osjetljivosti koja odražava međuzavisnosti između varijabli rizika, kao što je **metodologija rizične vrijdnosti**, ukoliko tu analizu koristi za upravljanje izloženošću finansijskom riziku. To važi čak i kada se takvom metodologijom mjeri samo mogući gubitak a ne i mogući dobitak. Takav subjekat bi podtačku (a) tačke 48. mogao ispoštovati tako što objavi vrstu korištenog modela određivanja maksimalnog potencijalnog rizika (na primjer, da li se on zasniva na tzv. Monte-Carlo simulacijama), objašnjenje načina kako model funkcioniра, te glavne pretpostavke (poput perioda držanja i stepena pouzdanosti). Subjekti bi mogli objaviti i raniji posmatrani period i pondere primijenjene na posmatranja u tom periodu, objašnjenje kako se prilikom tih izračunavanja postupalo s opcijama, te koje varijable i korelacije (ili, alternativno, Monte-Carlo simulacije raspodjele vjerovatnoće) su koristili.

UP23. Subjektat je analize osjetljivosti dužan osigurati za svoje cjelokupno poslovanje, ali smije provoditi različite vrste analiza osjetljivosti za različite klase finansijskih instrumenata.

Kamatni rizik

UP24. Kamatni rizik proističe iz finansijskih instrumenata koji sa sobom nose kamate i koji su priznati u izvještaju o finansijskom položaju (kao što su stečeni ili izdati dužnički instrumenti) i iz određenih finansijskih instrumenata koji nisu priznati u izvještaju o finansijskom položaju (poput pojedinih preuzetih obaveza za zajmove).

Valutni rizik

UP25. Valutni rizik (ili rizik deviznog kursa) proističe iz finansijskih instrumenata koji su denominirani u stranoj valuti (odnosno u valuti drugačijoj od funkcijske valute u kojoj su mjereni). Za potrebe ovog standarda, valutni rizik ne proističe iz finansijskih instrumenata koji predstavljaju nemonetarne stavke niti iz finansijskih instrumenata denominiranih u funkcijskoj valuti.

UP26. Analiza osjetljivosti se objavljuje za svaku valutu kojoj je subjekat značajno izložen.

Drugi cjenovni rizik

UP27. Drugi cjenovni rizik proističe iz finansijskih instrumenata usljed promjena u, na primjer, cijenama roba ili cijenama kapitala. Kako bi ispoštovao tačku 47., subjekat bi mogao objaviti učinak smanjenja određenog burzovnog indeksa, cijene robe ili druge varijable rizika. Na primjer, ako daje garancije rezidualne vrijednosti koje su finansijski instrumenti, subjekat objavljuje povećanje ili smanjenje vrijednosti imovine na koju se odnose te garancije.

UP28. Dva primjera finansijskih instrumenata koji dovode do nastanka rizika cijene kapitala su (a) držanje vlasničkog kapitala u drugom subjektu i (b) ulaganje u fond koji zauzvrat vrši ulaganja u vlasničke instrumente. Drugi primjeri uključuju terminske ugovore i opcije za kupovinu ili prodaju određenih količina vlasničkih instrumenata i *swapove* koji su indeksirani po cijenama kapitala. Fer vrijednosti takvih finansijskih instrumenata su zahvaćene promjenama tržišnih cijena datih vlasničkih instrumenata.

UP29. U skladu sa podtačkom (a) tačke 47., osjetljivost suficita ili deficita (koja proističe, primjera radi, iz instrumenata mjerenih po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit) se objavljuje zasebno od osjetljivosti neto imovine/kapitala (koja nastaje, na primjer, iz

ulaganja u vlasničke instrumente čije promjene fer vrijednosti se prezentiraju u neto imovini/kapitalu).

- UP30. Financijski instrumenti koje subjekt klasificira kao vlasničke instrumente se ne mjere ponovo. Rizik cijene kapitala tih instrumenata neće uticati ni na suficit, odnosno deficit ni na neto imovinu/kapital. Prema tome, nije potrebno izvršiti ni analizu osjetljivosti.

Prestanak priznavanja (članovi od 49C. do 49H.)

Nastavak učešća (tačka 49C.)

- UP31. Procjena nastavka učestvovanja u prenesenoj financijskoj imovini za potrebe objavljivanja koja nalažu članovi od 49E. do 49H. se vrši na nivou izvještajnog subjekta. Na primjer, ako kontrolirani subjekt nepovezаноj trećoj strani prenese financijsku imovinu u kojoj subjekt koji ga kontrolira nastavlja učestvovati, kontrolirani subjekt ne uključuje učešće subjekta koji ima kontrolu u procjenu da li on sam ima nastavak učešća u prenesenoj imovini u svojim zasebnim ili pojedinačnim financijskim izvještajima (to jeste, kada je kontrolirani subjekt izvještajni subjekt). Subjekt koji ima kontrolu bi, međutim, uvrstio nastavak svog učešća (ili učešće drugog tačke grupe) u financijskoj imovini koju je prenio subjekt koji ga kontrolira pri utvrđivanju nastavka svog učešća u prenesenoj imovini u svojim konsolidiranim financijskim izvještajima (to jeste, kada je izvještajni subjekt grupa).

- UP32. Za subjekt se smatra da i dalje učestvuje u prenesenoj financijskoj imovini ako, u sklopu prijenosa, ne zadrži neko od ugovornih prava ili obaveza sadržanih u prenesenoj financijskoj imovini niti stekne neka nova ugovorna prava ili obaveze povezane s prenesenom financijskom imovinom. Za subjekt se ne smatra da i dalje učestvuje u prenesenoj financijskoj imovini ako nema udio ni u budućim rezultatima prenesene financijske imovine ni, pod bilo kakvim okolnostima, odgovornost za plaćanja u vezi s prenesenom financijskom imovinom u budućnosti. Pojam 'plaćanje' u ovom kontekstu ne obuhvata novčane tokove od prenesene financijske imovine koje subjekt prima i koje je dužan doznačiti primatelju.

- UP32A. Kada prenese financijsku imovinu, subjekt može zadržati pravo servisiranja te financijske imovine za naknadu koja je uređena, primjera radi, ugovorom o servisiranju. Subjekt procjenjuje ugovor o servisiranju u skladu s uputstvima iz članova 49C. i UP32. kako bi odredio da li, za potrebe zahtjeva u pogledu objavljivanja, ima nastavak učešća u imovini kao rezultat tog ugovora o servisiranju. Na primjer, serviser će imati nastavak učešća u prenesenoj financijskoj imovini za potrebe zahtjeva u pogledu objavljivanja ako naknada za servisiranje zavisi od iznosa ili vremenske dinamike novčanih tokova od prenesene financijske imovine. Slično tome, serviser ima nastavak učešća za potrebe zahtjeva u pogledu objavljivanja ako fiksna naknada neće biti u potpunosti naplaćena zbog toga loših rezultata prenesene financijske imovine. U navedenim primjerima, serviser ima udio u budućim rezultatima prenesene financijske imovine. Ta procjena je nezavisna od toga da li se očekuje da naknada koju će subjekt primiti bude adekvatna za servisiranje koje će pružiti.

- UP33. Nastavak učestvovanja u prenesenoj financijskoj imovini može proisteci iz odredbi ugovora o prijenosu ili zasebnog sporazuma koji je sklopljen s primateljem ili trećom stranom u vezi sa datim prijenosom.

Prenesena financijska imovina koja se nije u potpunosti prestala priznavati (tačka 49D.)

- UP34. Član 49D. nalaže objavljivanja u slučajevima kada dio ili sva prenesena financijska imovina ne zadovoljava uslove za prestanak priznavanja. Ta objavljivanja se moraju izvršiti na svaki datum izvještavanja na koji subjekt nastavlja priznavati prenesenu financijsku imovinu, bez obzira na to kada se prijenos desio.

Vrste nastavka učešća (članovi od 49E. do 49H.)

- UP35. Članovi od 49E. do 49H. nalažu kvalitativna i kvantitativna objavljivanja za svaku vrstu nastavka učestvovanja u financijskoj imovini koja se prestala priznavati. Subjekt svoj nastavak učešća treba objediniti po vrstama učešća koje su reprezentativne za njegovu izloženost rizicima. Na primjer, subjekt svoj nastavak učešća može objediniti po vrsti financijskog instrumenta (kao što su garancije ili opcije opoziva) ili po vrsti prijenosa (poput prodaje nedospjelih potraživanja tzv. faktoringa, sekuritizacije ili pozajmljivanja vrijednosnih papira).

Analiza ročnosti za nediskontirane novčane odlive za potrebe ponovnog otkupa prenesene imovine (podtačka e. tačke 49E.)

- UP36. Podačka (e) tačke 49. nalaže subjektu da objavi analizu ročnosti nediskontiranih novčanih odliva za potrebe ponovnog otkupa financijske imovine koja se prestala priznavati ili drugih iznosa koji se trebaju platiti njenom primatelju u vezi sa

financijskom imovinom koja se prestala priznavati, pri tome prikazujući preostali period do ugovornog isteka nastavka učešća subjekta. Kod te analize se pravi razlika između novčanih tokova za koje se zahtijeva da budu plaćeni (na primjer, kod terminskih ugovora), novčanih tokova za koje se od subjekta može tražiti da ih plati (na primjer, kod izdanih opcija prodaje) i novčanih tokova koje subjekt može odabrati da plati (na primjer, kod kupljenih opcija opoziva).

UP37. Subjekt treba koristiti vlastito rasuđivanje kako bi utvrdio odgovarajući broj vremenskih raspona pri izradi analize ročnosti koju nalaže podtačka (e) tačke 49E. Primjera radi, on bi mogao utvrditi da su primjereni sljedeći vremenski rasponi za dospijanje:

- (a) najduže mjesec dana;
- (b) duže od jednog (1), ali ne od tri (3) mjeseca;
- (c) duže od (3), ali ne od šest (6) mjeseci;
- (d) duže od šest (6) mjeseci, ali ne od godine dana;
- (e) duže od jedne (1), ali ne od tri (3) godine;
- (f) duže od tri (3), ali ne od pet (5) godina; i
- (g) preko pet (5) godina.

UP38. Ako postoji raspon mogućih rokova dospijanja, novčani tokovi se uvrštavaju na osnovu najranijeg datuma na koji se od subjekta može zahtijevati ili mu je dozvoljeno plaćanje.

Kvalitativne informacije (podtačka f. tačke 49E.)

UP39. U kvalitativne informacije zahtijevane podtačkom (f) tačke 49E. spadaju opis financijske imovine koja se prestala priznavati te priroda i svrha nastavka učešća nakon prenošenja te imovine. One obuhvataju i opis rizika kojima je subjekt izložen, uključujući:

- (a) opis načina na koji subjekt upravlja rizikom povezanim s nastavkom učešća u financijskoj imovini koja se prestala priznavati;
- (b) da li se od subjekta traži da snosi gubitke prije drugih strana, kao i rangiranje i iznose gubitaka koje snose druge strane čiji su udjeli u imovini rangirani niže od udjela subjekta (to jeste, njegovog nastavka učešća u imovini); i
- (c) opis svih okidača povezanih s obavezama da se pruži financijska podrška ili da se ponovo otkupi prenesena financijska imovina.

Dobitak ili gubitak po prestanku priznavanja (tačka a. tačke 49G.)

UP40. Podtačka (a) tačke 49G. nalaže subjektu da objavi dobitak ili gubitak po prestanku priznavanja u vezi sa financijskom imovinom u kojoj subjekt nastavlja učestvovati. Subjekt je dužan objaviti da li je dobitak ili gubitak po prestanku priznavanja nastao jer su se fer vrijednosti komponenti ranije priznate imovine (to jeste, udjela u imovini koja se prestala priznavati i udjela koje je subjekt zadržao) razlikovale od fer vrijednosti ranije priznate imovine u njenoj cijelosti. U takvoj situaciji, subjekt mora objaviti i to da li su mjerenja fer vrijednosti uključivala značajne ulazne podatke koji nisu bili zasnovani na uočljivim tržišnim podacima, na način opisan u tački 32.

Dopunske informacije (tačka 49H.)

UP41. Objavljivanja koja nalažu članovi od 49D. do 49G. možda neće biti dovoljna da se ispune ciljevi objavljivanja iz tačke 49B. Ako je to slučaj, subjekt treba objaviti sve dodatne informacije potrebne da se ispune ti ciljevi. On treba odlučiti, zavisno od svojih okolnosti, koliko dodatnih informacija treba osigurati da bi zadovoljio potrebe korisnika za informacijama i koliko veliko težište staviti na različite aspekte tih dodatnih informacija. Mora se ostvariti ravnoteža između pretrpavanja financijskih izvještaja prekomjernim pojedinostima koje možda neće biti od pomoći korisnicima financijskih izvještaja i prikrivanja informacija usljed pretjeranog objedinjavanja.

Prebijanje financijske imovine i financijskih obaveza (članovi od 17A. do 17F.)

Djelokrug (tačka 17A.)

UP42. Objavljivanja iz članova od 17B. do 17E. se zahtijevaju za sve priznate financijske instrumente koji se prebijaju u skladu sa tačkom 47. MRSJS-a 28. Pored toga, financijski instrumenti su obuhvaćeni i zahtjevima u pogledu objavljivanja iz članova od 17B. do 17E. ako su predmet provodivog osnovnog sporazuma o saldiranju ili sličnog ugovora koji pokriva slične financijske instrumente i transakcije, bez obzira na to da li se financijski instrumenti prebijaju u skladu sa tačkom 47. MRSJS-a 28.

UP43. U slične ugovore koji se pominju u tačkama 17A. i UP42. spadaju ugovori o derivatnom kliringu, globalni okvirni sporazumi o povratnoj kupovini, globalni okvirni sporazumi o davanju vrijednosnih papira u zajam, te sva s njima povezana prava na financijski kolateral. Slični financijski instrumenti i transakcije koji se pominju u tački UP31. uključuju derivate, ugovore o prodaji i povratnoj kupovini, ugovore o obratnoj kupovini i reotkupu, sporazume o uzimanju vrijednosnih papira u zajam i sporazume o davanju vrijednosnih papira u zajam. Primjeri financijskih instrumenata koji ne spadaju u djelokrug tačke 17A. su zajmovi i depoziti kupaca u istoj instituciji (osim ako su prebijeni u izvještaju o financijskom položaju) i financijski instrumenti koji su predmet samo ugovora o kolateralu.

Objavljivanje kvantitativnih informacija za priznatu financijsku imovinu i priznate financijske obaveze iz djelokruga tačke 17A. (tačka 17C.)

UP44. Financijski instrumenti koji se objavljuju u skladu sa tačkom 17C. mogu biti predmet različitih zahtjeva u pogledu mjerenja (na primjer, obaveza po osnovu ugovora o reotkupu se može mjeriti po amortiziranom trošku, dok će se derivatni instrument mjeriti po fer vrijednosti). Subjekt treba uključiti instrumente po njihovim priznatim iznosima i u pripadajućim objavljivanjima opisati sve nastale razlike u mjerenju.

Objavljivanje bruto iznosa priznate financijske imovine i priznatih financijskih obaveza iz djelokruga tačke 17A. (tačka a. tačke 17C.)

UP45. Iznosi zahtijevani podtačkom (a) tačke 17C. se odnose na priznate financijske instrumente koji su prebijeni u skladu s tačkom 47. MRSJS-a 28. Iznosi zahtijevani tom tačkom također se odnose i na priznate financijske instrumente koji su predmet provodivog osnovnog sporazuma o saldiranju ili sličnog ugovora, bez obzira da li ispunjavaju kriterije za prebijanje. Objavljivanja zahtijevana podtačkom (a) tačke 17C., međutim, ne odnose se na iznose koji su priznati kao posljedica ugovora o kolateralu koji ne ispunjavaju kriterije za prebijanje iz tačke 47. MRSJS-a 28. Umjesto toga, takve iznose treba objaviti u skladu sa podtačkom (d) tačke 17C.

Objavljivanje iznosa koji se prebijaju u skladu sa kriterijima iz tačke 47. MRSJS-a 28 (podtačka b. tačke 17C.)

UP46. Podtačka (b) tačke 17C. nalaže subjektima da objave iznose koji su prebijeni u skladu sa tačkom 47. MRSJS-a 28 prilikom utvrđivanja neto iznosa prezentiranih u izvještaju o financijskom položaju. Iznosi kako priznate financijske imovine tako i priznatih financijskih obaveza koji su predmet prebijanja po istom ugovoru se uvrštavaju i u objavljivanja o financijskoj imovini i u objavljivanja o financijskim obavezama. Međutim, iznosi koji se objavljuju (na primjer, u tabeli) su ograničeni na iznose koji podliježu prebijanju. Primjera radi, subjekat može imati priznatu derivatnu imovinu i priznatu derivatnu obavezu koje ispunjavaju kriterije za prebijanje iz tačke 47. MRSJS-a 28. Ako je bruto iznos derivatne imovine viši od bruto iznosa derivatne obaveze, u tabelarno objavljivanje financijske imovine se uključuju cijeli iznos derivatne imovine (u skladu s podtačkom a. tačke 17C.) i cijeli iznos derivatne obaveze (u skladu sa podtačkom b. tačke 17C.). Međutim, dok će tabelarno objavljivanje financijske obaveze uključivati cijeli iznos derivatne obaveze (u skladu s podtačkom a. tačke 17C.), ono će obuhvatati samo onaj iznos derivatne imovine (u skladu s podtačkom b. tačke 17C.) koji je jednak iznosu derivatne obaveze.

Objavljivanje neto iznosa koji se prezentiraju u izvještaju o financijskom položaju (podtačka c. tačke 17C.)

UP47. Ako subjekat ima instrumente koji ispunjavaju uslove da se obuhvate ovim objavljivanjima (kako je navedeno u tački 17A.), ali koji ne zadovoljavaju kriterije za prebijanje iz tačke 47. MRSJS-a 28, iznosi čije se objavljivanje zahtijeva podtačkom (c) tačke 17C. će biti jednaki iznosima čije se objavljivanje zahtijeva podtačkom (a) tog tačke.

UP48. Iznosi čije objavljivanje nalaže podtačka (c) tačke 17C. moraju se uskladiti sa iznosima pojedinačnih linijskih stavki koje se prezentiraju u izvještaju o financijskom položaju. Na primjer, ako utvrdi da se objedinjavanjem ili razdvajanjem iznosa pojedinačnih linijskih stavki financijskih izvještaja pružaju relevantnije informacije, subjekat je dužan uskladiti objedinjene i razdvojene iznose objavljene u sklopu podtačke (c) tačke 17C. s iznosima pojedinačnih linijskih stavki prezentiranih u

izvješčaju o financijskom položaju.

Objavljivanje iznosa koji su predmet provodivih okvirnih sporazuma o saldiranju ili sličnih ugovora koji nisu drugačije obuhvaćeni podtačkom (b) tačke 17C. (podtačka d. tačke 17C.)

UP49. Podtačka (d) tačke 17C. nalaže subjektu da objavi iznose koji su predmet provodivih okvirnih sporazuma o saldiranju ili sličnih ugovora a koji nisu na drugi način obuhvaćenih tačkom (b) tačke 17C. Stavka (i) podtačke (d) tačke 17C. se odnosi na iznose povezane s priznatim financijskim instrumentima koji ne ispunjavaju neke ili ni jedan od kriterija za prebijanje iz tačke 47. MRSJS-a 28 (na primjer, kratkotrajna prava na prebijanje koja ne zadovoljavaju kriterije iz tačke b. tačke 47. MRSJS-a 28 ili uslovna prava na prebijanje koja su provodiva i izvršiva samo u slučaju neizmirivanja obaveza, odnosno samo u slučaju nesolventnosti ili stečaja bilo koje od drugih ugovornih strana).

UP50. Stavka (ii) podtačke (d) tačke 17C. se odnosi na iznose povezane s financijskim kolateralom, uključujući novčani kolateral, kako onaj koji se prima tako i onaj koji se zalaže. Subjekt je dužan objaviti fer vrijednost onih financijskih instrumenata koji su založeni ili primljeni kao kolateral. Iznosi koji se objavljuju u skladu sa stavkom (ii) podtačke (d) tačke 17C. se trebaju vezati za stvarni primljeni ili založeni kolateral a ne za obaveze koje bi mogle proisteci iz toga, odnosno potraživanja priznata po osnovu povrata ili prijema takvog kolaterala.

Ograničenja iznosa koji se objavljuju u skladu sa podtačkom (d) tačke 17C. (tačka 17D.)

UP51. Kada objavljuje iznose u skladu sa tačkom (d) tačke 17C., subjekat mora uzeti u obzir učinke pretjeranog osiguranja putem financijskih instrumenata. Kako bi to napravio, on prvo mora odbiti iznose koji se objavljuju u skladu sa stavkom (i) podtačke (d) tačke 17C. od iznosa koji se objavljuju u skladu sa podtačkom (c) tog tačke. Subjekt potom iznose koji se objavljuju u skladu sa stavkom (ii) podtačke (d) tačke 17C. treba ograničiti na preostali iznos iz tačke (c) tog tačke za pripadajuće financijske instrumente. Ako se, međutim, prava na kolateral mogu provesti putem svih financijskih instrumenata, ona se mogu uvrstiti u objavljivanje u skladu sa tačkom 17D.

Opis prava na prebijanje koja su predmet provodivih okvirnih sporazuma o prebijanju i sličnih ugovora (tačka 17E.)

UP52. Subjekt je dužan opisati vrste prava na prebijanje i sličnih aranžmana koji se objavljuju u skladu sa tačkom (d) tačke 17C., uključujući prirodu tih prava. Primjera radi, subjekat treba opisati svoja uslovna prava. Za instrumente koji su predmet prava na prebijanje koja nisu uslovljena budućim događajem, ali ne ispunjavaju preostale kriterije iz tačke 47. MRSJS-a 28, subjekat treba opisati razlog(e) zašto ti kriteriji nisu ispunjeni. Za svaki primljeni ili založeni financijski kolateral, subjekat treba opisati uslove ugovora o kolateralu (na primjer, kada je kolateral ograničen).

Objavljivanje po vrstama financijskih instrumenata ili po drugim ugovornim stranama

UP53. Kvantitativna objavljivanja koja nalažu podtačke od (a) do (e) tačke 17C. mogu se grupirati po vrstama financijskih instrumenata ili transakcija (na primjer, derivati, ugovori o reotkupu i obrnutom reotkupu ili sporazumi o uzimanju ili davanju vrijednosnih papira u zajam).

UP54. Kao alternativno rješenje, subjekat kvantitativna objavljivanja koja nalažu podtačke (a), (b) i (c) tačke 17C. može grupirati po vrstama financijskih instrumenata, a kvantitativna objavljivanja zahtijevana tačkama (c), (d) i (e) tog tačke po drugim ugovornim stranama. Kada zahtijevane informacije pruži po drugim ugovornim stranama, subjekat nije dužan imenovati te strane, ali naznačavanje istih (Druga ugovorna strana A, Druga ugovorna strana B, Druga ugovorna strana C, itd.) mora se dosljedno koristiti iz godine u godinu za sve godine koje se prezentiraju kako bi se očuvala uporedivost. Kvalitativna objavljivanja se trebaju uzeti u obzir tako da se mogu dati dalje informacije o vrstama drugih ugovornih strana. Kada se objavljivanja iznosa iz (c), (d) i (e) tačke 17C. daju po drugim ugovornim stranama, iznose koji su pojedinačno značajni u odnosu na ukupne iznose drugih ugovornih strana treba objaviti zasebno a preostale iznose drugih ugovornih strana koji nisu pojedinačno značajni objediniti u jednu linijsku stavku.

Ostalo

UP55. Naznačena objavljivanja koja nalažu članovi od 17C. do 17E. su minimalni zahtjevi. Kako bi se ispunio ciljeve iz tačke 17B., subjekat će ih možda morati dopuniti dodatnim (kvalitativnim) objavljivanjima, zavisno od uslova provodivih okvirnih sporazuma o saldiranju i s njima povezanih ugovora, uključujući prirodu prava na prebijanje, te njihovih učinaka ili mogućih

učinaka na finansijski položaj subjekta.

Izmjene i dopune drugih MRSJS-ova

[Brisano.]

Osnove za donošenje zaključaka

Ove Osnove za donošenje zaključaka prate, ali ne čine sastavni dio MRSJS-a 30.

Uvod

- OZ1. Ove Osnove za donošenje zaključaka daju rezime razmatranja *IPSASB*-a kod donošenja zaključaka iz MRSJS-a 30 *Financijski instrumenti: Objavljivanja*. S obzirom da je ovaj standard izrađen na osnovu MSFI-ja 7 *Financijski instrumenti: Objavljivanja*, koji je izdao *IASB*, u Osnovama za donošenje zaključaka se izdvajaju samo one oblasti u kojima MRSJS 30 odstupa od osnovnih zahtjeva MSFI-ja 7.
- OZ2. Ovaj projekat koji se tiče financijskih instrumenata je ključni dio programa *IPSASB*-a za usklađivanje MRSJS-ova sa MSFI-jevima.
- OZ3. Pri izradi ovog standarda, *IPSASB* se složio da zadrži važeći tekst MSFI-ja 7 u svim aspektima u kojima je u skladu sa postojećim MRSJS-ovima, osim tamo gdje je, u funkciji oslovljavanja svih pitanja koja su svojstvena javnom sektoru, potrebno dodati ili ukloniti određena objavljivanja.
- OZ4. U septembru/rujnu 2007. godine, *IASB* je izdao izmjene i dopune MRS-a 1 *Prezentacija financijskih izvještaja*, kojima se u prezentaciju financijskih izvještaja uvodi nova komponenta nazvana 'sveobuhvatna dobit'. S obzirom da *IPSASB* još nije razmatrao sveobuhvatnu dobit, kao ni neke druge izmjene i dopune MRS-a 1, te izmjene i dopune nisu uvrštene u MRSJS 30.

Zajmovi po povoljnim uslovima

- OZ5. Zajmove po povoljnim uslovima subjekat daje ili dobiva po uslovima koji su niži od tržišnih. Primjeri zajmova po povoljnim uslovima koje subjekti daju su zajmovi za zemlje u razvoju, mala poljoprivredna gazdinstva, studente koji zadovoljavaju uslove za upis na program dodiplomskih ili postdiplomskih studija te stambeni krediti kakvi se odobravaju porodicama s niskim primanjima. Takvi zajmovi su odlika javnog sektora i često se daju u svrhu provedbe socijalnih politika vlada ili drugih subjekata javnog sektora. Namjera zajmova po povoljnim uslovima je, prije svega, da se resursi daju ili prime po uslovima nižim od tržišnih. Iz tog razloga, *IPSASB* je zaključio da subjekti javnog sektora moraju vršiti podrobnija objavljivanja o zajmovima po povoljnim uslovima, te su u tačka 37. uvrstili dodatne zahtjeve u pogledu objavljivanja o takvim zajmovima.

Izmjene MRSJS-a 30 proistekle iz dokumenta „Primjenjivost MRSJS-ova“ izdatog u aprilu/travnju 2016. godine

- OZ6. *IPSASB* je u aprilu/travnju 2016. godine izdao dokument pod naslovom „Primjenjivost MRSJS-ova“, kojim se u svim MRSJS-ovima mijenjaju sljedeća upućivanja:
- (a) brišu se uobičajeni članovi iz dijela o djelokrugu svakog standarda koji propisuju primjenjivost MRSJS-ova u odnosu na „subjekte javnog sektora koji nisu javna preduzeća“;
 - (b) pojam „javna preduzeća“ zamjenjuje se pojmom „komercijalni subjekti javnog sektora“, gdje je to primjereno; i
 - (c) vrše se izmjene i dopune tačke 10. *Predgovora međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor* tako što se daje pozitivan opis subjekata javnog sektora kojima su namijenjeni MRSJS-ovi.

Razlozi za te izmjene i dopune su objašnjeni u Osnovama za donošenje zaključaka iz MRSJS-a 1.

Izmjene MRSJS-a 30 proistekle iz dokumenta „Unapređenja MRSJS-ova iz 2019. godine“

- OZ7. Izmjenama i dopunama tačke UP5. ažuriraju se uputstva o obračunavanju ugovora o financijskim garancijama proistekla iz MRSJS-a 41 *Financijski instrumenti*, koja su nenamjerno izostavljena prilikom izdavanja MRSJS-a 41. *IPSASB* se usaglasio da te manje izmjene i dopune uvrsti u „Unapređenja MRSJS-ova iz 2019. godine“:

Izmjene MRSJS-a 30 proistekle iz dokumenta „COVID 19: Odgađanje datuma stupanja na snagu“

- OZ8. U januaru/siječnju 2020., *IPSASB* je objavio dokument „Unapređenja MRSJS-ova iz 2019. godine“, koji je sadržao izmjene i dopune MRSJS-a 30 *Financijski instrumenti: Objavljivanja*. U trenutku kada su te izmjene i dopune kompletirane, Odbor je odlučio da ih subjekti trebaju primjenjivati na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon 1. januara/siječnja 2022. godine.
- OZ9. U junu/lipnju 2020. godine, *IPSASB* je diskutirao o efektima pandemije virusa COVID-19 na financijsko izvještavanje. Uočili su da je pandemija značajno opteretila resurse subjekata javnog sektora koji bi se inače usmjerili na provođenje navedenih izmjena i dopuna.
- OZ10. Odbor je zaključio da bi se odgađanjem u doba značajnih smetnji, subjektima javnog sektora pružila izuzetno potrebna pomoć u radu. U skladu s tim, odlučili su predložiti da se datum stupanja na snagu izmjena i dopuna odgodi za godinu dana.
- OZ11. Odbor nije predložio nikakve druge promjene izmjena i dopuna osim odgađanja datuma njihovog stupanja na snagu. Ranija primjena datih izmjena i dopuna i dalje je dopuštena.

Izmjene MRSJS-a 30 proistekle iz dokumenta „Unapređenja MRSJS-ova iz 2021. godine“

- OZ12. *IPSASB* je prošao kroz izmjene MSFI-ja 7 *Financijski instrumenti: Objavljivanja* uvrštene u dokument „Reforma referentnih kamatnih stopa (Izmjene i dopune MSFI-ja 9, MRS-a 39 i MSFI-ja 7)“, koji je *IASB* izdao u septembru/rujnu 2019. godine, te obrazloženje *IASB*-a za izvršavanje tih izmjena i dopuna kako je dato u Osnovama za donošenje zaključaka i složili su se da ne postoje razlozi svojstveni javnom sektoru da se ne usvoje te izmjene i dopune, u nastavku teksta date pod skupnim nazivom *Reforma referentnih kamatnih stopa*.
- OZ13. *IPSASB* je prošao kroz izmjene MSFI-ja 7 *Financijski instrumenti: Objavljivanja* uvrštene u dokument „Reforma referentnih kamatnih stopa – Faza 2 (Izmjene i dopune MSFI-ja 9, MRS-a 39, MSFI-ja 7 i MSFI-ja 16)“, koji je *IASB* izdao u augustu/kolovozu 2020. godine, te obrazloženje *IASB*-a za izvršavanje tih izmjena i dopuna kako je dato u Osnovama za donošenje zaključaka i složili su se da ne postoje razlozi svojstveni javnom sektoru da se ne usvoje te izmjene i dopune, u nastavku teksta date pod skupnim nazivom *Druga faza reforme referentnih kamatnih stopa*.

SMJERNICE ZA PROVOĐENJE

SADRŽAJ

		Član
Uvod	SP1-SP4.	
Značajnost	SP3-SP4.	
Klase financijskih instrumenata i opseg objavljivanja	SP5-SP6.	
Značaj financijskih instrumenata za financijski položaj i financijske rezultate		SP7-SP16.
Financijske obaveze po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit	SP7-SP11.	
Prekoračenje dospijeća i povrede uslova	SP12.	
Ukupni trošak po osnovu kamata	SP13.	
Fer vrijednost	SP14-SP16.	
Vrsta i stepen rizika koji proističu iz financijskih instrumenata	SP17-SP40.	
Kvalitativna objavljivanja	SP17-SP19.	
Kvantitativna objavljivanja	SP20-SP40.	
Kreditni rizik	SP23-SP31.	
Kolateral i drugi vidovi kreditnih poboljšanja koja se zalažu	SP24.	
Kvaliteta kredita	SP25-SP27.	
Financijska imovina koja je bilo dospjela i neizmirena ili joj je umanjena vrijednost		SP28-SP31.
Tržišni rizik	SP32-SP40.	
Ostala objavljivanja u vezi sa tržišnim rizikom	SP37-SP40.	

Smjernice za provođenje

Ove smjernice prate, ali ne čine sastavni dio MRSJS-a 30.

Uvod

- SP1. U ovim smjernicama se sugeriraju mogući načini primjene nekih od zahtjeva MRSJS-a 30 u pogledu objavljivanja. Njima se ne nameću dodatni zahtjevi.
- SP2. Zbog bolje preglednosti, svaki zahtjev ovog standarda u pogledu objavljivanja se obrađuje zasebno dok bi se u praksi objavljivanja u pravilu prezentirala kao integrirani paket a pojedina od njih mogla zadovoljavati više zahtjeva u isto vrijeme. Na primjer, informacijama o koncentracijama rizika bi se ujedno moglo informirati i o izloženosti kreditnom ili drugim vrstama rizika.
- SP3. [Brisano.]
- SP4. [Brisano.]

Klase financijskih instrumenata i opseg objavljivanja (članovi 9, UP1, UP2. i UP3.)

- SP5. Član UP3. navodi da „subjekat odlučuje, zavisno od svojih okolnosti, koliko detaljne informacije objaviti kako bi ispunio zahtjeve ovog standarda, koliko veliko težište staviti na različite aspekte tih zahtjeva i kako objediniti informacije kako bi prikazao potpunu sliku bez kombiniranja informacija različitih karakteristika“. Da bi zadovoljio navedene zahtjeve, subjekat možda ne mora objaviti sve informacije sugerirane u ovim smjernicama.
- SP6. Podtačka (c) tačke 29. MRSJS-a 1 nalaže subjektu da „objavi dodatne informacije kada postupanje prema određenim zahtjevima MRSJS-ova nije dovoljno da se korisnicima omogući da razumiju uticaj određenih transakcija, drugih događaja i uslova na financijski položaj i financijske rezultate subjekta“.

Značaj financijskih instrumenata za financijski položaj i financijske rezultate subjekta (članovi od 10. do 36. te UP4. i UP5.)¹

- SP7. [Brisano.]
- SP8. [Brisano.]
- SP9. [Brisano.]
- SP10. [Brisano.]
- SP11. [Brisano.]

Neizmirivanje obaveza i povrede uslova (članovi 22. i 23.)

- SP12. Članovi 22. i 23. nalažu objavljivanja u odnosu na svako neizmirivanje obaveza ili povredu uslova zajmova koje treba otplatiti. Svako neizmirivanje obaveza ili povreda uslova mogu uticati na klasifikaciju obaveze kao kratkotrajne ili kao dugotrajne u skladu sa MRSJS-om 1.

Ukupni rashod po osnovu kamata (podtačka b. tačke 24.)

- SP13. Ukupni rashod od kamata koji se objavljuje u skladu sa podtačkom (b) tačke 24. je komponenta financijskih troškova, koji podtačka (b) tačke 102. MRSJS-a 1 nalaže da se prezentiraju zasebno u izvještaju o financijskim rezultatima. Linijska stavka za financijske troškove može uključivati i iznose koji se povezuju sa nefinancijskim obavezama.

Računovodstvo zaštite od rizika (članovi 28A, 28B. i 28C.)

- SP13A. Član 28A. MRSJS-a 30 nalaže subjektu da iznose povezane sa stavkama koje su naznačene kao instrumenti zaštite objavi u tabelarnoj formi. Sljedeći primjer ilustrira način na koji bi se mogle objaviti te informacije.

¹ IPSAS-om 41 *Financijski instrumenti* brisan je tačka UP4. MRSJS-a 30.

	Nominalni iznos instrumenta zaštite	Knjigovodstvena vrijednost instrumenta zaštite		Linijska stavka izvještaja o financijskom položaju u koju bi se mogao uvrstiti instrument zaštite	Promjene fer vrijednosti korištene kod izračunavanja nedjelotvornosti zaštite za 20X1. godinu
		Imovina	Obaveze		
Zaštite novčanog toka					
Rizik cijena roba - Terminski ugovor o prodaji	xx	xx	xx	Linijska stavka XX	xx
Zaštite fer vrijednosti					
Kamatni rizik - Kamatni <i>swapovi</i>	xx	xx	xx	Linijska stavka XX	xx
Valutni rizik - Zajam u stranoj valuti	xx	xx	xx	Linijska stavka XX	xx

SP13B. Član 28B. MRSJS-a 30 nalaže subjektu da iznose povezane sa stavkama koje su određene kao zaštićene stavke objavljuje u tabelarnoj formi.

	Knjigovodstvena vrijednost zaštićene stavke		Akumulirani iznos usklađenja zaštite fer vrijednosti po zaštićenim stavkama uvrštenim u knjigovodstvenu vrijednost zaštićene stavke		Linijaska stavka izvještaja o financijskom položaju u koju bi se mogla uvrstiti zaštićena stavka	Promjena vrijednosti korištena kod izračunavanja nedjelotvornosti zaštite za 20X1. godinu	Rezerva za zaštitu novčanog toka
	Imovina	Obaveze	Imovina	Obaveze			
Zaštite novčanog toka							
Rizik cijena roba - Prognozirane prodaje - Diskontirane zaštite (prognoziranih prodaja)	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	xx	xx
	nije primjenjivo		nije primjenjivo		nije primjenjivo		
Zaštite fer vrijednosti							
Kamatni rizik - Zajam koji treba platiti - Diskontirane zaštite (zajma koji treba platiti)	—	xx	—	xx	Linijaska stavka XX Linijaska stavka XX	xx	nije primjenjivo
	—	xx	—	xx		nije primjenjivo	nije primjenjivo
Valutni rizik - Čvrsta obaveza	xx	xx	xx	xx	Linijaska stavka XX	xx	nije primjenjivo

SP13C. Član 28C. MRSJS-a 30 nalaže subjektu da iznose koji su uticali na izvještaj o financijskim rezultatima kao rezultat primjene računovodstva zaštite od rizika objavljuje u tabelarnoj formi. Naredni primjeri ilustriraju način na koji bi se mogle objaviti te informacije.

Zaštite novčanog toka ^(a)	Zasebna linijska stavka priznata u suficitu ili deficitu	Promjena vrijednosti instrumenta	Nedjelotvornost zaštite od rizika priznata u suficitu	Linijska stavka u suficitu ili deficitu (koja uključuje	Iznos reklasificiran iz rezerve za zaštitu novčanog toka u	Linijska stavka u suficitu ili deficitu zahvaćena zbog
--------------------------------------	--	----------------------------------	---	---	--	--

	kao rezultat zaštite neto pozicije ^(b)	zaštite priznata u neto imovini/kapitalu	ili deficitu	nedjelotvornost zaštite)	suficit ili deficit	reklasifikacije
Rizik cijena roba Roba X - Diskontirana zaštita od rizika	nije primjenjivo nije primjenjivo	xx nije primjenjivo	xx nije primjenjivo	Linijaska stavka XX nije primjenjivo	xx xx	Linijaska stavka XX Linijaska stavka XX
(a) Informacije objavljene u izvještaju o promjenama u neto imovini/kapitalu (rezerve za zaštitu novčanog toka) bi trebale biti jednako detaljne kao i ove informacije. (b) Ovo objavljivanje se odnosi samo na zaštitu novčanog toka od valutnog rizika.						

Zaštite fer vrijednosti	Nedjelotvornost priznata u suficitu ili deficitu	Linijaska/e stavka/e u suficitu ili deficitu (koja/e uključuje/u nedjelotvornost zaštite)
Kamatni rizik	xx	Linijaska stavka XX
Valutni rizik	xx	Linijaska stavka XX

Fer vrijednost (članovi od 31. do 34.)

SP14. MRSJS 30 nalaže objavljivanja o nivou hijerarhije fer vrijednosti na koji su svrstana mjerenja fer vrijednosti za imovinu i obaveze koji su mjereni u izvještaju o financijskom položaju. Treba koristiti tabelarni, osim kada postoji primjereniji format. Kako bi ispoštovao podtačku (a) tačke 33., subjekat bi mogao objaviti informacije date u nastavku teksta. (Objavljivanje uporedivih informacija je također obavezno, ali nije uvršteno u sljedeći primjer.)

Imovina mjerena po fer vrijednosti				
		Mjerenje fer vrijednosti na kraju izvještajnog perioda:		
		Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Opis	31.12. 20X2.	miliona n.j.	miliona n.j.	miliona n.j.
Financijska imovina po fer vrijednost kroz suficit ili deficit				
Trgovanje vrijednosnim papirima	100	40	55	5
Trgovanje derivatnim instrumentima	39	17	20	2
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital				
Vlasnički instrumenti	75	30	40	5
Ukupno	214	87	115	12

Napomena: I za obaveze se može prezentirati slična tabela.

SP15. MRSJS 30 nalaže usklađivanje početnih i zaključnih stanja za onu imovinu i obaveze koji su mjereni u izvještaju o financijskom položaju po fer vrijednosti pomoću tehnike procjene vrijednosti za koju se značajni ulazni podaci ne zasnivaju na uočljivim tržišnim podacima (Nivo 3). Treba koristiti tabelarni, osim kada postoji primjereniji drugi format. Kako bi ispoštovao podtačku (b) tačke 33., subjekat bi mogao objaviti imovinu kao u nastavku teksta. (Objavljivanje uporedivih informacija također je obavezno, ali nije uvršteno u sljedeći primjer.)

Imovina mjerena po fer vrijednosti zasnovano na Nivou 3				
	Mjerenje fer vrijednosti na kraju izvještajnog perioda			
	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit		Financijska imovina po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital	Ukupno
	Trgovanje vrijednosnim papirima u milionima n.j.	Trgovanje derivatnim instrumentima u milionima n.j.	Vlasnički instrumenti u milionima n.j.	Miliona n.j.
Početno stanje	6	5	4	15
Ukupni dobiti ili gubici				
u suficitu ili deficitu	(2)	(2)	–	(4)
u neto imovini/kapitalu	–	–	(1)	(1)
Nabavke	1	2	2	5
Emitiranja	–	–	–	–
Izmirivanja	–	(1)	–	(1)
Prijenosi sa Nivoa 3	–	(2)	–	(2)
Zaključno stanje	5	2	5	12
Ukupni dobiti ili gubici za period uvršteni u suficit ili deficit za imovinu koja se drži na kraju izvještajnog perioda	(1)	(1)	–	(2)
(Napomena: I za obaveze se može prezentirati slična tabela.)				
Dobici ili gubici uvršteni u suficit ili deficit za period (gore) se prezentiraju kao prihodi, kao što slijedi:				
				Prihodi

Ukupni dobici ili gubici uvršteni u suficit ili deficit za period	(4)
Ukupni dobici ili gubici za period uvršteni u suficit ili deficit za imovinu koja se drži na kraju izvještajnog perioda	(2)
(Napomena: I za obaveze se može prezentirati slična tabela.)	

SP16. Fer vrijednost, kod početnog priznavanja, financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu se utvrđuje u skladu sa tačkom UP151. MRSJS-a 41. Ako će, međutim, nakon početnog priznavanja, subjekat koristiti tehniku procjene vrijednosti koja se ne služi podacima pribavljenim sa postojećih tržišta, može se javiti razlika između transakcijske cijene pri početnom priznavanju i iznosa koji je utvrđen pri početnom priznavanju pomoću te tehnike procjene vrijednosti. U takvim slučajevima, ta razlika se priznaje u suficitu ili deficitu u narednim periodima u skladu sa MRSJS-om 41 i računovodstvenom politikom subjekta. Takvim priznavanjem se odražavaju promjene faktora (uključujući vrijeme) koje bi učesnici na tržištu uzeli u obzir pri određivanju cijene (vidjeti tačka UP151. MRSJS-a 41.). Član 33. nalaže objavljivanja u tim situacijama. Kako bi ispoštovao tačka 34., subjekat bi mogao objaviti sljedeće:

Historijat		
Na dan 01.01.20X1. godine, subjekat kupuje financijsku imovinu kojom se ne trguje na aktivnom tržištu u vrijednosti 15 miliona n.j. Subjekt ima samu jednu klasu takve financijske imovine. Transakcijska cijena od 15 miliona n.j. je fer vrijednost kod početnog priznavanja. Nakon početnog priznavanja, subjekat primjenjuje neku tehniku procjene vrijednosti kako bi ustanovio fer vrijednost financijske imovine. Ta tehnika mora uključivati i druge varijable pored podataka s postojećih tržišta. Kod početnog priznavanja, ista tehnika procjene vrijednosti bi dala iznos od 14 miliona n.j., koji se razlikuje od fer vrijednosti od 1 milion n.j. Subjekt ima trenutnu razliku od 5 miliona n.j. na dan 01.01.20X1. godine. Primjena zahtjeva U objavljivanja subjekta za 20X2. godinu bi spadalo sljedeće: <i>Računovodstvene politike</i> Subjekt koristi sljedeću tehniku procjene vrijednosti za utvrđivanje fer vrijednosti financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu: [opis tehnike nije uvršten u ovaj primjer]. Moguće je da se jave razlike između fer vrijednosti kod početnog priznavanja (koja je, u skladu sa MRSJS-om 41, u pravilu transakcijska cijena) i iznosa koji se utvrdi kod početnog priznavanja pomoću odabrane tehnike procjene vrijednosti. Sve takve razlike se [unijeti opis računovodstvene politike subjekta]. <i>U bilješkama uz financijske izvještaje</i> Kao što je navedeno u bilješki X, subjekat koristi [naziv tehnike procjene vrijednosti] za mjerenje fer vrijednosti sljedećih financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu. U skladu sa MRSJS-om 41, međutim, fer vrijednost instrumenta na početku je u pravilu transakcijska cijena. Ako se transakcijska cijena razlikuje od iznosa koji se utvrdi na početku pomoću odabrane tehnike procjene vrijednosti, ta razlika se [unijeti opis računovodstvene politike subjekta]. Razlike koje treba priznati u suficitu ili deficitu su sljedeće:		
	31.12.20X2.	31.12.20X1.
miliona	n.j	miliona n.j.
Stanje na početku godine	5,3	5,0
Nove transakcije	–	1,0
Iznosi priznati u suficitu ili deficitu tokom godine	(0,7)	(0,8)

Historijat		
Ostala povećanja	–	0,2
Ostala smanjenja	(0,1)	(0,1)
Stanje na kraju godine	4,5	5,3

Priroda i stepen rizika koji proizilaze iz financijskih instrumenata (članovi od 38. do 49. i od UP6. do UP30.)

Kvalitativna objavljivanja (tačka 40.)

- SP17. U vrste kvalitativnih informacije koje bi subjekat mogao objaviti kako bi ispunio zahtjeve iz tačke 40. spadaju, između ostalog, narativni opisi:
- (a) izloženosti subjekta rizicima i načina na koji ti rizici nastaju. Informacijama o izloženosti rizicima izloženosti se mogu opisati u bruto i neto iznosima prijenosa rizika te drugih transakcija u funkciji umanjenja rizika;
 - (b) politika i postupaka subjekta za prihvatanje, mjerenje, praćenje i kontroliranje rizika, što može uključivati
 - (i) strukturu i organizaciju funkcije/a upravljanjem rizika subjekta, uključujući nezavisnost i preuzimanje odgovornosti;
 - (ii) djelokrug i prirodu sistema izvještavanja ili mjerenja rizika subjekta;
 - (iii) politike subjekta u pogledu zaštite od rizika, odnosno umanjenja rizika, uključujući njegove politike i postupke za prihvatanje kolaterala;
 - (iv) postupke subjekta za praćenje stalne djelotvornosti takvih zaštita od rizika ili instrumenta za umanjenje rizika; te
 - (c) politika i postupaka subjekta za izbjegavanje prekomjernih koncentracija rizika.
- SP18. Informacije o prirodi i stepenu rizika koji proističu iz financijskih instrumenata su korisnije ako se njima ističe svaki odnos između financijskih instrumenata koji može uticati na iznos, termine ili neizvjesnost budućih novčanih tokova subjekta. Mjera u kojoj takvi odnosi mijenjaju izloženost riziku korisnicima može biti očigledna iz objavljivanja koja nalaže ovaj standard, ali u nekim slučajevima može biti korisno objaviti i dodatne informacije.
- SP19. U skladu sa podtačkom (c) tačke 40., subjekti su dužni objaviti svaku promjenu kvalitativnih informacija iz prethodnog perioda i objasniti razloge za tu promjenu. Takve promjene mogu biti rezultat promjena izloženosti rizicima ili promjena načina na koji se upravlja tom izloženošću.

Kvantitativna objavljivanja (članovi od 41. do 49. i od UP7. do UP30.)

- SP20. Član 41. nalaže objavljivanje kvantitativnih podataka o koncentracijama rizika. Na primjer, koncentracije kreditnog rizika mogu proizaći iz:
- (a) privrednih grana, pa bi, prema tome, ako su većina drugih ugovornih strana subjekta koncentrirane u jednoj ili nekoliko istih privrednih grana (poput maloprodaje ili veleprodaje), subjekat zasebno objavio informacije o rizicima koji proističu iz svake koncentracije drugih ugovornih strana;
 - (b) kreditnog rejtinga ili druge mjerne vrijednosti kreditnog kvaliteta, pa bi, prema tome, ako su većina drugih ugovornih strana subjekta koncentrirane oko jedne ili više istih kreditnih karakteristika (poput osiguranih, odnosno neosiguranih zajmova) ili jednog ili više kreditnih rejtinga (kao što su investicijski ili spekulativni rang), subjekat zasebno objavio informacije o izloženosti rizicima koji proističu iz takvih koncentracija drugih ugovornih strana;
 - (c) geografskog razmještaja, pa bi, prema tome, ako su druge ugovorne strane subjekta koncentrirane oko jednog ili više geografskih tržišta (poput Azije ili Evrope), subjekat zasebno objavio informacije o izloženosti rizicima koji proističu

iz svake koncentracije drugih ugovornih strana; ili iz

(d) ograničenog broja drugih ugovornih strana ili grupa usko povezanih drugih ugovornih strana.

Slični principi se koriste i kod identificiranja koncentracija drugih vrsta rizika, uključujući rizik likvidnosti i tržišni rizik. Na primjer, koncentracije rizika likvidnosti mogu proisteci iz uslova otplate financijskih instrumenata, izvora pozajmljivanja ili zavisnosti od određenih tržišta za realizaciju likvidne imovine. Koncentracije valutnog rizika mogu proisteci iz toga da subjekat ima značajnu otvorenu neto poziciju u određenoj stranoj valuti ili ukupne otvorene neto pozicije u više valuta koje najčešće variraju skupa.

SP21. U skladu sa tačkom UP8, objavljivanje koncentracija rizika uključuje opis zajedničkih karakteristika koje određuju svaku koncentraciju. Primjera radi, zajednička karakteristika se može odnositi na geografski razmještaj drugih ugovornih strana po grupama zemalja, pojedinačnim zemljama ili regijama unutar neke zemlje.

SP22. Kada kvantitativne informacije na kraju izvještajnog perioda nisu reprezentativne za izloženost subjekta rizicima tokom perioda, tačka 42. nalaže objavljivanje dodatnih informacija. Kako bi ispunio taj zahtjev, subjekat može objaviti najviši, najniži i prosječni stepen rizika kojem je bio izložen tokom datog perioda. Na primjer, ako je subjekat u pravilu izuzetno izložen određenoj valuti, ali na kraju godine ukloni svoju poziciju, on može objaviti grafikon koji prikazuje izloženosti u različitim trenucima tokom perioda ili objaviti najviše, najniže i prosječne izloženosti.

Kreditni rizik (članovi od 42A. do 43 i od UP8A. do UP10.)

SP22A. Sljedeći primjeri ilustriraju moguće načine na koje bi subjekat mogao pružiti informacije koje zahtijevaju članovi od 42A. do 42N. MRSJS-a 30. Treba napomenuti da oni ne prikazuju sve moguće načine za ispunjavanje zahtjeva u pogledu objavljivanja.

Ilustracija primjene članova od 42H. do 42I.

SP22B. Naredni primjer ilustrira jedan od načina da se pruže informacije o promjenama ispravka gubitka i značajnim promjenama bruto knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine tokom perioda koje su doprinjele promjenama ispravka gubitka, kako nalažu članovi od 42H. do 42I. Primjerom se ne ilustriraju zahtjevi za financijsku imovinu koja je nabavljena ili stvorena s kreditno umanjenom vrijednošću.

Ispravka gubitka kod hipotekarnih kredita		Kreditni gubici koji se očekuju u roku 12 mjeseci	Kreditni gubici koji se očekuju tokom vijeka trajanja (skupno procijenjeni)	Kreditni gubici koji se očekuju tokom vijeka trajanja (pojedinačno procijenjeni)	Financijska imovina kreditno umanjene vrijednosti (kreditni gubici koji se očekuju tokom vijeka trajanja)
U 100.000 n.j.					
Ispravka gubitka sa 1. januarom/siječnjem		X	X	X	X
Promjene zbog financijskih instrumenata priznate kao na dan 1. januara/siječnja:					
	- Prijenos kreditnih gubitaka koji se očekuju tokom vijeka trajanja	(X)	X	X	–
	- Prijenos financijske imovine kreditno umanjene vrijednosti	(X)	–	(X)	X
	- Prijenos kreditnih gubitaka koji se očekuju u roku 12 mjeseci	X	(X)	(X)	–
	- Financijska imovina koja se prestala priznavati tokom perioda	(X)	(X)	(X)	(X)

Ispravka gubitka kod hipotekarnih kredita	Kreditni gubici koji se očekuju u roku 12 mjeseci	Kreditni gubici koji se očekuju tokom vijeka trajanja (skupno procijenjeni)	Kreditni gubici koji se očekuju tokom vijeka trajanja (pojedinačno procijenjeni)	Financijska imovina kreditno umanjene vrijednosti (kreditni gubici koji se očekuju tokom vijeka trajanja)
Nova nabavljena ili stvorena financijska imovina	X	–	–	–
Otpisi	–	–	(X)	(X)
Promjene modela/parametara rizika	X	X	X	X
Devizna razmjena i druge promjene	X	X	X	X
Ispravka gubitka 31. decembra/prosinca	X	X	X	X

U značajne promjene bruto knjigovodstvene vrijednosti hipotekarnih kredita koje su doprinijele promjenama ispravka gubitka spadaju:

- sticanje primarnog hipotekarnog portfelja u Regiji Y koje je dovelo do povećanja portfelja stambenih hipoteka za x posto, uz pripadajuće povećanje ispravka gubitka mjerenog za period od 12 mjeseci;
- otpisivanje hipotekarnog portfelja Regije Z u vrijednosti XX n.j. nakon kraha lokalnog tržišta te regije koje je umanjilo ispravak gubitka za financijsku imovinu s objektivnim dokazima umanjenja vrijednosti od X n.j.;
- očekivano povećanje nezaposlenosti u Regiji X koje je izazvalo neto povećanje financijske imovine čiji ispravak gubitka je jednak kreditnim gubicima koji se očekuju tokom njenog vijeka trajanja i neto povećanje ispravka kreditnih gubitaka koji se očekuju tokom vijeka trajanja od X n.j.

Značajne promjene bruto knjigovodstvene vrijednosti hipotekarnih kredita su dalje obrazložene u nastavku teksta.

Bruto knjigovodstvena vrijednost hipotekarnih kredita	Kreditni gubici koji se očekuju u roku 12 mjeseci	Kreditni gubici koji se očekuju tokom vijeka trajanja (skupno procijenjeni)	Kreditni gubici koji se očekuju tokom vijeka trajanja (pojedinačno procijenjeni)	Financijska imovina kreditno umanjene vrijednosti (kreditni gubici koji se očekuju tokom vijeka trajanja)
U 100.000 n.j.				
Bruto knjigovodstvena vrijednost sa 1. januarom/siječnjem	X	X	X	X
Pojedinačna financijska imovina prenesena u kreditne gubitke koji se očekuju tokom vijeka trajanja	(X)	–	X	–
Pojedinačna financijska imovina prenesena u financijsku imovinu kreditno umanjene vrijednosti	(X)	–	(X)	X
Pojedinačna financijska imovina prenesena iz financijske imovine kreditno umanjene vrijednosti	X	–	X	(X)
Financijska imovina procijenjena na skupnoj osnovi	(X)	X	–	–
Nova nabavljena ili stvorena financijska imovina	X	–	–	–

Bruto knjigovodstvena vrijednost hipotekarnih kredita	Kreditni gubici koji se očekuju u roku 12 mjeseci	Kreditni gubici koji se očekuju tokom vijeka trajanja (skupno procijenjeni)	Kreditni gubici koji se očekuju tokom vijeka trajanja (pojedinačno procijenjeni)	Financijska imovina kreditno umanjene vrijednosti (kreditni gubici koji se očekuju tokom vijeka trajanja)
Otpisi	–	–	(X)	(X)
Financijska imovina koja se prestala priznavati	(X)	(X)	(X)	(X)
Promjene usljed promjena koje nisu dovele do prestanka priznavanja	(X)	–	(X)	(X)
Druge promjene	X	X	X	X
Bruto knjigovodstvena vrijednost sa 31. decembrom/prosincem	X	X	X	X

Ilustracije primjene članova 42M. i 42N.

SP22C. Sljedeći primjeri ilustriraju neke od načina davanja informacija o izloženosti subjekta kreditnom riziku i značajnim koncentracijama kreditnog rizika u skladu sa tačkom 42M. MRSJS-a 30. Broj ocjena koje se koriste za objavljivanje informacija prema tački 42M. MRSJS-a 30 mora biti dosljedan broju ocjena koje subjekat koristi kod internog izvještavanja ključnog upravljačkog osoblja za potrebe internog upravljanja kreditnim rizikom. Ako, međutim, do informacija o ocjenama rejtinga kreditnog rizika nije moguće doći bez neopravdanih troškova ili napora pa subjekat koristi informacije o prekoračenju dospijea kako bi procijenio da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja u skladu sa tačkom 83. MRSJS-a 41, on je za takvu financijsku imovinu dužan dati analizu njenog statusa u smislu prekoračenja dospijea.

Izloženost kredita kreditnom riziku po ocjenama internog rejtinga						
20XX. godina	Hipotekarni krediti				Poljoprivredni krediti	
U 100.000 n.j.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Bruto knjigovodstvena vrijednost	
	Vijek trajanja		12 mjeseci		Vijek trajanja	12 mjeseci
Ocjene internog rejtinga 1 i 2	X		X		X	X
Ocjene internog rejtinga 3 i 4	X		X		X	X
Ocjene internog rejtinga 5 i 6	X		X		X	X
Ocjena internog rejtinga 7	X		X		X	X
Ukupno	X		X		X	X

Profil kreditnog rizika kredita po ocjenama eksternog rejtinga							
20XX.	Hipotekarni krediti				Poljoprivredni krediti		
U 100.000 n.j.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Bruto knjigovodstvena vrijednost		
	Vijek trajanja		12 mjeseci		Vijek trajanja		12 mjeseci
AAA-AA	X		X		X		X
A	X		X		X		X
BBB-BB	X		X		X		X
B	X		X		X		X
CCC-CC	X		X		X		X
C	X		X		X		X
D	X		X		X		X
Ukupno	X		X		X		X

Profil rizika kredita po vjerovatnoći neizmirlivanja obaveza							
20XX. godina	Hipotekarni krediti				Poljoprivredni krediti		
U 100.000 n.j.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Bruto knjigovodstvena vrijednost		
	Vijek trajanja		12 mjeseci		Vijek trajanja		12 mjeseci
0,00 – 0,10	X		X		X		X
0,11 – 0,40	X		X		X		X
0,41 – 1,00	X		X		X		X
1,01 – 3,00	X		X		X		X

Profil rizika kredita po vjerovatnoći neizmirivanja obaveza							
3,01 – 6,00	X		X		X		X
6,01 – 11,00	X		X		X		X
11,01 – 17,00	X		X		X		X
17,01 – 25,00	X		X		X		X
25,01 – 50,00	X		X		X		X
50,01+	X		X		X		X
Ukupno	X		X		X		X

SP22D. Ministarstvo poljoprivrede dodjeljuje kratkoročna sredstva malim i velikim poljoprivrednim gazdinstvima za nabavku ulaznih vrijednosti poput gnojiva, sjemena i pesticida. Ministarstvo financiranje malih i financiranje velikih poljoprivrednih gazdinstava prikazuje kao zasebne klase financijskih instrumenata i primjenjuje pojednostavljeni pristup na svoja potraživanja od kupaca kako bi se ispravak gubitka uvijek mjerio po iznosu koji je jednak kreditnim gubicima koji se očekuju tokom vijeka trajanja. Tabela u nastavku teksta ilustrira korištenje matrice za određivanje rezerviranja kao vid objavljivanja o profilu rizika po pojednostavljenom pristupu.

20XX. godina U 100.000 n.j.	Broj dana prekoračenja dospijeća za potraživanja od kupaca				
Financiranje malih poljoprivrednih gazdinstava	Trenutno	Preko 30 dana	Preko 60 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stopa očekivanih kreditnih gubitaka Procijenjena ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost kod neizmirivanja obaveza	0,10% 20.777 n.j.	2% 1.416 n.j.	5% 673 n.j.	13% 235 n.j.	23.101 n.j.
Kreditni gubici koji se očekuju tokom vijeka trajanja za financiranje malih poljoprivrednih gazdinstava	21 n.j.	28 n.j.	34 n.j.	31 n.j.	114 n.j.
Financiranje velikih poljoprivrednih gazdinstava					
Stopa očekivanih kreditnih gubitaka Procijenjena ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost kod neizmirivanja obaveza	0,20% 19.222 n.j.	3% 2.010 n.j.	8% 301 n.j.	15% 154 n.j.	21.687 n.j.
Kreditni gubici koji se očekuju tokom vijeka trajanja za financiranje velikih poljoprivrednih gazdinstava	38 n.j.	60 n.j.	24 n.j.	23 n.j.	145 n.j.

Kreditni rizik (članovi 43, 44, 45, UP9. i UP10.)

SP23. Član 43. nalaže subjektu da informacije o svojoj izloženosti kreditnom riziku objavi po klasama financijskih instrumenata. Financijski instrumenti iz iste klase imaju zajedničke ekonomske karakteristike u odnosu na rizike za koje se objavljuju informacije (u ovom slučaju, to je kreditni rizik). Na primjer, subjekat bi mogao utvrditi da stambene hipoteke, neosigurani poljoprivredni krediti i krediti za istraživanje i razvoj imaju različite ekonomske karakteristike.

Kolateral i druga kreditna poboljšanja koja se zalažu (podtačka b. tačke 43.)

SP24. Podtačka (b) tačke 43. nalaže subjektu da objavi opis kolaterala koji je dostupan za osiguranje imovine koji drži i drugih stečenih kreditnih poboljšanja. Subjekat bi taj zahtjev mogao ispuniti kroz objavljivanje:

- (a) politika i postupaka za procjenjivanje vrijednosti i upravljanje kolateralom i drugim stečenim kreditnim poboljšanjima;
- (b) opisa glavnih vrsta kolaterala i drugih kreditnih poboljšanja (kao što su garancije, kreditni derivati i sporazumi o saldiranju koji ne zadovoljavaju uslove za prebijanje u skladu sa MRSJS-om 28);
- (c) glavnih vrsta drugih ugovornih strana i drugih kreditnih poboljšanja i njihovu kreditnu sposobnost; te
- (d) informacija o koncentracijama rizika u okviru kolaterala, odnosno drugih kreditnih poboljšanja.

SP25. [Brisano.]

SP26. [Brisano.]

SP27. [Brisano.]

SP28. [Brisano.]

SP29. [Brisano.]

SP30. [Brisano.]

SP31. [Brisano.]

Tržišni rizik (članovi od 47. do 49. i od UP19. do UP30.)

SP32. Podtačka (a) tačke 47. nalaže provođenje analize osjetljivosti za svaki tip tržišnog rizika kojem je subjekat izložen. Postoje tri vrste tržišnih rizika, tačnije, kamatni rizik, valutni rizik i drugi cjenovni rizik. Drugi cjenovni rizik može uključivati rizike poput rizika cijena kapitala, rizika cijena roba, rizika avansnog plaćanja (to jeste, rizika da će po jednu od strana u financijskoj imovini nastati financijski gubitak jer druga strana izvrši plaćanje ranije ili kasnije nego je očekivano) i rizika rezidualne vrijednosti (na primjer, najmodavac motornih vozila koji izdaje garancije rezidualne vrijednosti je izložen riziku rezidualne vrijednosti). U varijable rizika koje su od značaja za objavljivanje tržišnog rizika spadaju, između ostalih:

- (a) krivulja prinosa tržišnih kamatnih stopa. Može se pokazati neophodnim uzeti u obzir i paralelne i neparalelne promjene krivulje prinosa;
- (b) devizni kursevi;
- (c) cijene vlasničkih instrumenata; i
- (d) tržišne cijene roba.

SP33. Podtačka (a) tačke 47. nalaže provođenje analize osjetljivosti kako bi se pokazao učinak realno mogućih promjena relevantne varijable rizika na suficit ili deficit i neto imovinu/kapital. U relevantne varijable rizika mogu spadati, na primjer:

- (a) prevladavajuće tržišne kamatne stope, za financijske instrumente koji su osjetljivi na kamatu poput zajma s promjenjivom stopom; ili
- (b) stope devizne razmjene i kamatne stope, za financijske instrumente u stranim valutama poput deviznih obveznica.

SP34. Kod kamatnog rizika, analiza osjetljivosti bi mogla zasebno prikazivati učinak promjene tržišnih kamatnih stopa na:

- (a) prihode od kamata i rashode po osnovu kamata;

- (b) druge linijske stavke u suficitu ili deficitu (poput dobitaka i gubitaka od trgovanja); i
- (c) kada je primjenjivo, neto imovinu/kapital.

Subjekat analizu osjetljivosti za kamatni rizik može objaviti za svaku valutu u kojoj subjekat ima značajnu izloženost kamatnom riziku.

SP35. S obzirom da se faktori koji utiču na tržišni rizik mijenjaju zavisno od konkretnih okolnosti svakog subjekta, odgovarajući raspon koji treba uzeti u obzir kod davanja analize osjetljivosti tržišnog rizika se razlikuje za svaki subjekat i za svaku vrstu tržišnog rizika.

SP36. Narednim primjerom se ilustrira primjena zahtjeva u pogledu objavljivanja iz podtačke (a) tačke 47.

Kamatni rizik
Na dan 31.12.20X2. godine, da su kamatne stope sa tim datumom bile 10 baznih bodova niže, uz zadržavanje svih drugih varijabli konstantnima, suficit za tu godinu bi bio za 1,7 miliona n.j. (20X1. – 2,4 miliona n.j.) viši, primarno kao rezultat nižih rashoda po osnovu kamata na pozajmljivanja po promjenjivim kamatnim stopama. Da su kamatne stope bile 10 baznih poena više, uz zadržavanje svih drugih varijabli konstantnima, suficit bi bio za 1,5 miliona n.j. (20X1. – 2,1 miliona n.j.) niži, primarno zbog viših rashoda po osnovu kamata za pozajmljivanja po promjenjivim kamatnim stopama. Suficit je osjetljiviji na smanjenja nego na povećanja kamatne stope zbog pozajmljivanja po kamatnim stopama sa određenim gornjim pragovima. Osjetljivost je manja u 20X2. nego u 20X1. godini zbog smanjenja neizmirene pozajmice do kog je dolazilo kako je dugovanje subjekta dospijevalo (vidjeti napomenu X).^(a)
Rizik deviznog kursa
Na dan 31.12.20X2. godine, da je n.j. oslabila za 10 posto u odnosu na američki dolar, uz zadržavanje svih drugih varijabli konstantnima, suficit za godinu bi bio za 2,8 miliona n.j. (20X1. – 6,4 miliona n.j.) niži a prihod za 1,2 miliona n.j. (20X1.-1,1 milion n.j.) viši. Nasuprot tome, da je n.j. ojačala za 10 posto u odnosu na američki dolar, uz zadržavanje svih drugih varijabli konstantnima, suficit bi bio za 2,8 miliona n.j. (20X1. – 6,4 miliona n.j.) viši a prihod za 1,2 miliona n.j. (20X1.-1,1 miliona n.j.) niži. Niža osjetljivost u suficitu na devizni kurs u 20X2. u poređenju sa 20X1. godinom se može pripisati većem korištenju zaštita nabavki u stranim valutama, prebijenih za smanjenje dugovanja u stranoj valuti.
(a) Član 46. nalaže objavljivanje analize ročnosti obaveza.

Ostala objavljivanja o tržišnom riziku (vidjeti tačku 49.)

SP37. Član 49. nalaže objavljivanje dodatnih informacija kada objavljena analiza osjetljivosti nije reprezentativna za rizik sadržan u nekom finansijskom instrumentu. To se može desiti kada, na primjer:

- (a) finansijski instrument sadrži uslove i odredbe čiji učinci nisu očiti iz analize osjetljivosti (na primjer, opcije koje ostanu izvan ili u novcu za odabranu promjenu varijable rizika);
- (b) finansijska imovina nije likvidna (na primjer, kada postoji tek mali broj transakcija slične imovine i subjektu nije lako naći drugu ugovornu stranu); ili kada
- (c) subjekat drži velike količine finansijske imovine koja bi, ukoliko bi se prodavala u svojoj cijelosti, bila prodana po diskontnoj cijeni, odnosno cijeni premije u odnosu na cijene manjih količina na tržištu.

SP38. U situacijama kao što je ona opisana u podtački (a) tačke SP37., dodatna objavljivanja bi mogla uključivati:

- (a) uslove i odredbe finansijskog instrumenta (na primjer, opcije);
- (b) učinak na suficit ili deficit toga ako bi se zadovoljili dati uslov ili odredba (na primjer, ako bi se iskoristile opcije); i
- (c) opis načina na koji se štiti od datog rizika.

Primjera radi, subjekat može steći zaštitu od gubitka kod sklapanja ugovora, tzv. okovratnik, koja uključuje pisanu opciju

poluge izvan novca (kao što je situacija kada subjekat plati deset puta iznos razlike između naznačenog donjeg praga kamatne stope i sadašnje tržišne kamatne stope). Subjekt na taj okovratnik može gledati kao na jeftinu ekonomsku zaštitu od rizika realno mogućeg povećanja kamatnih stopa. Ipak, neočekivani veliki pad kamatnih stopa bi mogao pokrenuti plaćanja po osnovu pisane opcije koja bi, zbog poluge, mogla biti značajno veća od koristi od nižih kamatnih stopa. Ni fer vrijednost okovratnika ni analiza osjetljivosti zasnovana na realno mogućim promjenama tržišnih varijabli ne bi pokazali tu izloženost. U tom slučaju, subjekat bi mogao pružiti dodatne informacije kakve su opisane ranije u tekstu.

SP39. U situaciji koja je opisana u podtački (b) tačke SP38., u dodatna objavljivanja bi mogli spadati i razlozi za nedostatak likvidnosti i opis načina na koji subjekat pruža zaštitu od tog rizika.

SP40. U situaciji kakva je opisana u podtački (c) tačke SP38., dodatna objavljivanja bi mogla uključivati:

- (a) prirodu osiguranja (na primjer, naziv subjekta);
- (b) veličinu, odnosno količinu instrumenata koji se drže (na primjer, 15 posto emitiranih dionica);
- (c) učinak po suficit ili deficit; i
- (d) način na koji subjekat pruža zaštitu od rizika.

Prestanak priznavanja (članovi 49D. i 49E.)

SP41. Sljedećim primjerima se ilustriraju načini na koje bi se mogli zadovoljiti zahtjevi u pogledu kvantitativnih objavljivanja iz članova 49D. i 49E.

SP42. Sljedeći primjeri ilustriraju i to na koji način bi subjekat koji je usvojio MRSJS 41 mogao zadovoljiti zahtjeve u pogledu kvantitativnih objavljivanja iz tačaka 49D. i 49E.

Prenesena financijska imovina koja se nije u potpunosti prestala priznavati

Ilustracija primjene podtačaka (d) i (e) tačke 49D.

	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit		Financijska imovina po amortiziranom trošku		Financijska imovina po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital
	miliona n.j.		miliona n.j.		miliona n.j.
	Imovina za trgovanje	Derivatni instrumenti	Hipoteke	Potrošački krediti	Vlasnički instrumenti
Knjigovodstvena vrijednost imovine	X	X	X	X	X
Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obaveza	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)
Za obaveze koje se mogu pozvati samo na prenesenu imovinu:					
Fer vrijednost imovine	X	X	X	X	X
Fer vrijednost pripadajućih obaveza	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)
Neto pozicija	X	X	X	X	X

Prenesena financijska imovina koja se u potpunosti prestala priznavati

Ilustracija primjena podtačaka od (a) do (d) tačke 49E.

	Novčani odlivi za ponovni otkup prenesene imovine (koja se prestala priznavati)	Knjigovodstvena vrijednost nastavka učestvovanja u izvještaju o financijskom položaju			Fer vrijednost nastavka učestvovanja		Maksimalna izloženost gubitku
	miliona n.j.	miliona n.j.			miliona n.j.		miliona n.j.
Vrsta nastavka učestvovanja		Financijska imovina po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital	Financijske obaveze po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit	Imovina	Obaveze	
Pisane opcije prodaje	(X)			(X)		(X)	X
Kupljene opcije opoziva	(X)	X			X		X
Davanje vrijednosnih papira u zajam	(X)			(X)	X	(X)	X
Ukupno		X		(X)	X	(X)	X

Ilustriranje primjene podtačke (e) tačke 49E.

Nediskontirani novčani tokovi za ponovni otkup prenesene imovine								
	Dospijevanje nastavka učešća u milionima n.j.							
Vrsta nastavka učestvovanja	Ukupno	Kraće od mjesec dana	Između 1 i 3 mjeseca	Između 3 i 6 mjeseci	Između 6 mjeseci i godine dana	Između 1 i 3 godine	Između 3 i 5 godina	Duže od 5 godina
Pisane opcije prodaje	X		X	X	X	X		
Kupljene opcije opoziva	X			X	X	X		X
Davanje vrijednosnih papira u zajam	X	X	X					

SP43. Sljedećim primjerima se ilustrira način na koji bi subjekat koji je usvojio MRSJS 41 mogao ispuniti zahtjeve u pogledu kvantitativnih objavljivanja iz članova 49D. i 49E.

Prenesena financijska imovina koja se nije u potpunosti prestala priznavati

Ilustriranje primjene podtačaka (d) i (e) tačke 49D.

	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit	Zajmovi i potraživanja	Financijska imovina raspoloživa za prodaju
	miliona n.j.	miliona n.j.	miliona n.j.

	Trgovanje vrijednosnim papirima	Derivatni instrumenti	Hipoteke	Potrošački krediti	Vlasnički instrumenti
Knjigovodstvena vrijednost imovine	X	X	X	X	X
Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obaveza	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)
Za obaveze koje se mogu pozvati samo na prenesenu imovinu:					
Fer vrijednost imovine	X	X	X	X	X
Fer vrijednost pripadajućih obaveza	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)
Neto pozicija	X	X	X	X	X

Prenesena financijska imovina koja se u potpunosti prestala priznavati

Ilustriranje primjene podtačaka od (a) do (d) tačke 49E.

	Novčani odlivi za ponovni otkup prenesene imovine (koja se prestala priznavati)	Knjigovodstvena vrijednost nastavka učestvovanja u izvještaju o financijskom položaju			Fer vrijednost nastavka učestvovanja		Maksimalna izloženost gubitku
	miliona n.j.	miliona n.j.			miliona n.j.		miliona n.j.
Vrsta nastavka učestvovanja		Namijenjena trgovanju	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Financijske obaveze po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit	Imovina	Obaveze	
Pisane opcije prodaje	(X)			(X)		(X)	X
Kupljene opcije opoziva	(X)	X			X		X
Davanje vrijednosnih papira u zajam	(X)		X	(X)	X	(X)	X
Ukupno		X	X	(X)	X	(X)	X

Ilustriranje primjene podtačke (e) tačke 49E.

Nediskontirani novčani tokovi za ponovni otkup prenesene imovine								
Dospijevanje nastavka učešća u milionima n.j.								
Vrsta nastavka učestvovanja	Ukupno	Kraće od mjesec dana	Između 1 i 3 mjeseca	Između 3 i 6 mjeseci	Između 6 mjeseci i godine dana	Između 1 i 3 godine	Između 3 i 5 godina	Duže od 5 godina
Pisane opcije prodaje	X		X	X	X	X		
Kupljene opcije opoziva	X			X	X	X		X

Davanje vrijednosnih papira u zajam	X	X	X					
-------------------------------------	---	---	---	--	--	--	--	--

Objavljivanja (članovi od 17A. do 17F. i od UP42. do UP55.)

SP44. Primjerima u nastavku teksta se ilustriraju načini na koji bi subjekat mogao objaviti kvantitativne podatke koji se zahtijevaju tačkom 17C. Njima se, međutim, ne ilustriraju svi mogući načini primjene zahtjeva u pogledu objavljivanja datih u tačkama od 17B. do 17E.

Historijat

Subjekt je stupio u transakciju koja je predmet provodivog okvirnog sporazuma o saldiranju ili sličnog ugovara sa drugim ugovornim stranama koje su navedene u nastavku teksta. U nastavku teksta su date i priznata financijska imovina i financijske obaveze subjekta proistekle iz transakcija koje spadaju u djelokrug zahtjeva u pogledu objavljivanja iz tačke 17A.

Druga ugovorna strana A:

Subjekt ima derivatnu imovinu (fer vrijednosti od 100 miliona n.j.) i derivatnu obavezu (fer vrijednosti od 80 miliona n.j.) sa drugom ugovornom stranom A koje zadovoljavaju kriterije za prebijanje iz tačke 47. MRSJS-a 28. Kao posljedica toga, bruto derivatna obaveza se prebija sa bruto derivatnom imovinom, što za rezultat ima prezentiranje neto derivatne imovine od 20 miliona n.j. u izvještaju o financijskom položaju subjekta. Od druge ugovorne strane A je primljen i novčani kolateral za dio neto derivatne imovine (10 miliona n.j.). Taj novčani kolateral od 10 miliona n.j. ne zadovoljava kriterije za prebijanje iz tačke 47. MRSJS-a 28, ali se može prebiti sa neto iznosom derivatne imovine i derivatne obaveze u slučaju neizmirivanja obaveza i nesolventnosti ili bankrota, u skladu sa pripadajućim sporazumom o kolateralu.

Druga ugovorna strana B:

Subjekt ima derivatnu imovinu (fer vrijednosti od 100 miliona n.j.) i derivatnu obavezu (fer vrijednosti od 80 miliona n.j.) sa drugom ugovornom stranom B koje ne zadovoljavaju kriterije za prebijanje iz tačke 47. MRSJS-a 28, ali koje subjekat ima pravo prebiti u slučaju neizmirivanja obaveza i nesolventnosti ili bankrota. Kao posljedica toga, bruto iznos derivatne imovine (100 miliona n.j.) i bruto iznos derivatne obaveze (80 miliona n.j.) se prezentiraju zasebno u izvještaju o financijskom položaju subjekta. Od druge ugovorne strane B je primljen i novčani kolateral za neto iznos derivatne imovine i derivatne obaveze (20 miliona n.j.). Taj novčani kolateral od 20 miliona n.j. ne zadovoljava kriterije za prebijanje iz tačke 47. MRSJS-a 28, ali bi se mogao prebiti sa neto iznosom derivatne imovine i derivatne obaveze u slučaju neizmirivanja obaveza i nesolventnosti ili bankrota, u skladu sa pripadajućim sporazumom o kolateralu.

Druga ugovorna strana C:

Subjekt je sklopio kupoprodajni ugovor sa drugom ugovornom stranom C koji se obračunava kao kolaterizirano pozajmljivanje. Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine (obveznica) koja je korištena kao kolateral i koju je subjekat iskazao za transakciju iznosi 79 miliona n.j. a njena fer vrijednosti je 85 miliona n.j. Knjigovodstvena vrijednost kolateriziranog pozajmljivanja (reotkup koji se mora platiti) je 80 miliona n.j.

Pored toga, subjekat je sa drugom ugovornom stranom C sklopio i ugovor o povratnoj prodaji i reotkupu koji se obračunava kao kolaterizirana pozajmica. Fer vrijednost financijske imovine (obveznica) koja je primljena kao kolateral (i koja nije priznata u izvještaju o financijskom položaju subjekta) iznosi 105 miliona n.j. Knjigovodstvena vrijednost kolaterizirane pozajmice (povratnog reotkupa koji se treba primiti) je 90 miliona n.j.

Navedene transakcije su uređene globalnim okvirnim sporazumom o reotkupu s pravom prebijanja samo kod neizmirivanja obaveza i nesolventnosti ili bankrota koji, dakle, ne ispunjava kriterije za prebijanje iz tačke 47. MRSJS-a 28. Kao posljedica toga, pripadajući reotkup koji se treba platiti i reotkup koji se treba primiti se prezentiraju zasebno u izvještaju o financijskom položaju subjekta.

Ilustriranje primjene podtačaka od (a) do (e) tačke 17C. po vrsti financijskih instrumenata

Financijska imovina koja je predmet prebijanja, provodivih okvirnih sporazuma o saldiranju i sličnih ugovora

U milionima n.j.						
Sa 31.12.20XX. godine	(a)	(b)	(c)=(a)-(b)	(d)		(e)=(c)-(d)
				Pripadajući iznosi koji nisu prebijeni u izvještaju o financijskom položaju		
	Bruto vrijednosti priznate financijske imovine	Bruto vrijednosti priznatih financijskih obaveza koje su prebijene u izvještaju o financijskom položaju	Neto vrijednosti financijske imovine prezentirani u izvještaju o financijskom položaju	(d)(i), (d)(ii) Financijski instrumenti	(d)(ii) Primitveni novčani kolateral	Neto vrijednost
Opis						
Derivatni instrumenti	200	(80)	120	(80)	(30)	10
Povratni reotkup, davanje sigurnosnih papira u zajam i slični ugovori	90	–	90	(90)	–	–
Ostali financijski instrumenti	–	–	–	–	–	–
Ukupno	290	(80)	210	(170)	(30)	10

Financijske obaveze koje su predmet prebijanja, provodivih okvirnih sporazuma o saldiranju i sličnih ugovora

U milionima n.j.						
Sa 31.12.20XX. godine	(a)	(b)	(c)=(a)-(b)	(d)		(e)=(c)-(d)
				Pripadajući iznosi koji nisu prebijeni u izvještaju o financijskom položaju		
	Bruto vrijednosti priznatih financijskih obaveza	Bruto vrijednosti priznate financijske imovine koja je prebijena u izvještaju o financijskom položaju	Neto vrijednosti financijskih obaveza prezentirani u izvještaju o financijskom položaju	(d)(i), (d)(ii) Financijski instrumenti	(d)(ii) Primitveni novčani kolateral	Neto vrijednost
Opis						
Derivatni instrumenti	160	(80)	80	(80)	–	–
Reotkup, uzimanje sigurnosnih papira u zajam i slični ugovori	80	–	80	(80)	–	–
Ostali financijski instrumenti	–	–	–	–	–	–
Ukupno	240	(80)	160	(160)	–	–

Ilustriranje primjene podtačaka od (a) do (c) tačke 17C. po vrstama financijskih instrumenata i podtačaka od (c) do (e) tačke 17C. po drugim ugovornim stranama

Financijska imovina koja je predmet prebijanja, provodivih okvirnih sporazuma o saldiranju i sličnih ugovora

U milionima n.j.			
Sa 31.12.20XX. godine	(a)	(b)	(c)=(a)-(b)
	Bruto vrijednosti priznate financijske imovine	Bruto vrijednosti priznatih financijskih obaveza koje su prebijene u izvještaju o financijskom položaju	Neto vrijednosti financijske imovine prezentirani u izvještaju o financijskom položaju
Opis			
Derivatni instrumenti	200	(80)	120
Povratni reotkup, uzimanje vrijednosnih papira u zajam i slični ugovori	90	–	90
Ostali financijski instrumenti	–	–	–
Ukupno	290	(80)	210

Neto financijska imovina koja je predmet provodivih okvirnih sporazuma o saldiranju i sličnih ugovora, po drugim ugovornim stranama

U milionima n.j.				
Sa 31.12.20XX. godine	(c)	(d)		(e)=(c)-(d)
		Pripadajući iznosi koji nisu prebijeni u izvještaju o financijskom položaju		
	Neto vrijednosti financijske imovine prezentirani u izvještaju o financijskom položaju	(d)(i), (d)(ii) Financijski instrumenti	(d)(ii) Primljeni novčani kolateral	Neto iznos
Druga ugovorna strana A	20	–	(10)	10
Druga ugovorna strana B	100	(80)	(20)	–
Druga ugovorna strana C	90	(90)	–	–
Ostalo	–	–	–	–
Ukupno	210	(170)	(30)	10

Financijske obaveze koje su predmet prebijanja, provodivih okvirnih sporazuma o saldiranju i sličnih ugovora

U milionima n.j.			
------------------	--	--	--

Sa 31.12.20XX. godine	(a)	(b)	(c)=(a)-(b)
	Bruto vrijednosti priznatih financijskih obaveza	Bruto vrijednosti priznate financijske imovine prebijene u izvještaju o financijskom položaju	Neto vrijednosti financijskih obaveza prezentirani u izvještaju o financijskom položaju
Opis			
Derivatni instrumenti	160	(80)	80
Reotkup, uzimanje sigurnosnih papira u zajam i slični ugovori	80	–	80
Drugi financijski instrumenti	–	–	–
Ukupno	240	(80)	160

Neto financijske obaveze koje su predmet provodivih okvirnih sporazuma o saldiranju i sličnih ugovora, po drugim ugovornim stranama

U milionima n.j.				
Sa 31.12.20XX. godine	(c)	(d)		(e)=(c)-(d)
		Pripadajuće vrijednosti koje nisu prebijene u izvještaju o financijskom položaju		
	Neto vrijednosti financijskih obaveza prezentirane u izvještaju o financijskom položaju	(d)(i), (d)(ii) Financijski instrumenti	(d)(ii) Primljeni novčani kolateral	Neto vrijednost
Druga ugovorna strana A	–	–	–	–
Druga ugovorna strana B	80	(80)	–	–
Druga ugovorna strana C	80	(80)	–	–
Ostalo	–	–	–	–
Ukupno	160	(160)	–	–

Prelazak sa MRSJS-a 29 na MRSJS 41 (članovi od 49K. do 49O.)

SP45. Sljedeći primjer ilustrira jedan od mogućih načina da se ispune zahtjevi u pogledu kvantitativnih objavljivanja iz članova od 49K. do 49O. MRSJS-a 30 na datum početnog priznavanja MRSJS-a 41. On, međutim, ne daje sve moguće načine primjene zahtjeva ovog standarda u pogledu objavljivanja.

Usklađivanje stanja iz izvještaja o financijskom položaju iz MRSJS-a 29 u MRSJS 41 na dan 01.01.2022. godine					
Financijska imovina	(i)	(ii)	(iii)	(iv) = (i) + (ii) + (iii)	(v) = (iii)
	Knjigovodstvena vrijednost iz MRSJS-a 29 na dan 31.12.2021. (1)	Reklasifikacije	Ponovna mjerenja	Knjigovodstvena vrijednost iz MRSJS-a 41 na dan 01.01.2022.	Akumulirani suficit ili deficit na dan 01.01.2022. (2), (3)
Fer vrijednost kroz suficit ili deficit					
Sabiranje:					
Iz raspoloživo za prodaju (MRSJS 29)	(a)			(c)	
Iz amortiziranog troška (MRSJS 29) – zahtijevana reklasifikacija	(b)				
Iz amortiziranog troška (MRSJS 29) – opcija fer vrijednosti odabrana 01.01.2022. godine					
Oduzimanja:					
U amortizirani trošak (MRSJS 41)					
U fer vrijednost kroz neto imovinu/kapital – dužnički instrumenti (MRSJS 41)					
U fer vrijednost kroz neto imovinu/kapital – vlasnički instrumenti (MRSJS 41)					
Ukupna promjena fer vrijednosti kroz suficit ili deficit					
Fer vrijednost kroz neto imovinu/kapital					
Sabiranja – dužnički instrumenti:					
Iz raspoloživo za prodaju (MRSJS 29)				(g)	
Iz amortiziranog troška (MRSJS 29)				(h)	
Iz fer vrijednosti kroz suficit ili deficit (MRSJS 29) – zahtijevana reklasifikacija na osnovu kriterija za klasifikaciju				(i)	
Iz fer vrijednosti kroz suficit ili deficit (opcija fer vrijednosti u skladu sa MRSJS-om 29) – kriteriji za primjenu opcije fer vrijednosti nisu zadovoljeni na 01.01.2022. godine				(j)	

Usklađivanje stanja iz izvještaja o financijskom položaju iz MRSJS-a 29 u MRSJS 41 na dan 01.01.2022. godine					
Financijska imovina	(i)	(ii)	(iii)	(iv) = (i) + (ii) + (iii)	(v) = (iii)
	Knjigovodstvena vrijednost iz MRSJS-a 29 na dan 31.12.2021. (1)	Reklasifikacije	Ponovna mjerenja	Knjigovodstvena vrijednost iz MRSJS-a 41 na dan 01.01.2022.	Akumulirani suficit ili deficit na dan 01.01.2022. (2), (3)
Iz fer vrijednosti kroz suficit ili deficit (MRSJS 29) – opcija fer vrijednosti opozvana slobodnim izborom 01.01.2022. godine				(k)	
Sabiranja – vlasnički instrumenti:					
Iz raspoloživo za prodaju (MRSJS 29)					
Iz fer vrijednosti kroz suficit ili deficit (opcija fer vrijednosti u skladu sa MRSJS-om 29) – fer vrijednost kroz neto imovinu/kapital odabrana 01.01.2022. godine					
Iz troška (MRSJS 29)					
Oduzimanja – dužnički i vlasnički instrumenti:					
Raspoloživo za prodaju (MRSJS 29) u fer vrijednost kroz suficit ili deficit (MRSJS 41) – zahtijevana reklasifikacija na osnovu kriterija za klasifikaciju				(d)	
Raspoloživo za prodaju (MRSJS 29) u fer vrijednost kroz suficit ili deficit (MRSJS 41) – opcija fer vrijednosti odabrana 01.01.2022. godine					
Raspoloživo za prodaju (MRSJS 29) u amortizirani trošak (MRSJS 41)				(e)	
Ukupna promjena fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital					
Amortizirani trošak					
Sabiranja:					
Iz raspoloživo za prodaju (MRSJS 29)				(f)	
Iz fer vrijednosti kroz suficit ili deficit (MRSJS 29) – zahtijevana reklasifikacija					
Iz fer vrijednosti kroz suficit ili deficit (opcija fer vrijednosti u skladu sa MRSJS-om 29) – kriteriji za primjenu opcije fer vrijednosti nisu zadovoljeni na dan 01.01.2022. godine					

Usklađivanje stanja iz izvještaja o financijskom položaju iz MRSJS-a 29 u MRSJS 41 na dan 01.01.2022. godine					
Financijska imovina	(i)	(ii)	(iii)	(iv) = (i) + (ii) + (iii)	(v) = (iii)
	Knjigovodstvena vrijednost iz MRSJS-a 29 na dan 31.12.2021. (1)	Reklasifikacije	Ponovna mjerenja	Knjigovodstvena vrijednost iz MRSJS-a 41 na dan 01.01.2022.	Akumulirani suficit ili deficit na dan 01.01.2022. (2), (3)
Iz fer vrijednosti kroz suficit ili deficit (MRSJS 29) – opcija fer vrijednosti opozvana slobodnim izborom 01.01.2022. godine					
Oduzimanja:					
U fer vrijednost kroz neto imovinu/kapital (MRSJS 41)				(1)	
U fer vrijednost kroz suficit ili deficit (MRSJS 41) – zahtijevana reklasifikacija na osnovu kriterija za klasifikaciju					
U fer vrijednost kroz suficit ili deficit (MRSJS 41) –opcija fer vrijednosti odabrana 01.01.2022. godine					
Ukupna promjena u amortizirani trošak					
Ukupna stanja financijske imovine, reklasifikacija i ponovnih mjerenja na dan 01.01.2022. godine	(i)	Ukupno (ii) = 0	(iii)	(iv) = (i) + (ii) + (iii)	
(1) Uključuje učinak reklasifikacije hibridnih instrumenata koji su bili razdvojeni prema MRSJS-u 29 sa komponentama matičnih ugovora (a), koji su imali povezane ugrađene derivatne instrumente fer vrijednosti X na dan 31.12.2021. i (b), koji su imali ugrađene derivatne instrumente fer vrijednosti Y na dan 31.12.2021. godine.					
(2) Uključuje (c), (d), (e) i (f), što su iznosi reklasificirani iz neto imovine/kapitala u akumulirani suficit ili deficit na datum prve primjene.					
(3) Uključuje (g), (h), (i), (j), (k) i (l), što su iznosi reklasificirani iz akumuliranog suficita ili deficita u neto imovinu/kapital na datum prve primjene.					

Poređenje s MSFI-jem 7

MRSJS 30 *Financijski instrumenti: Objavljivanje* je najvećim dijelom izrađen na osnovu MSFI-ja 7 *Financijski instrumenti: Objavljivanja* (izvorno izdanog 2005. godine, uključujući sve njegove izmjene i dopune objavljene do aprila/travnja 2009. godine). U nastavku teksta su date glavne razlike između MRSJS-a 30 i MSFI-ja 7.

- MRSJS 30 uključuje zahtjeve u pogledu zajmova po povoljnim uslovima dok MSFI 7 ne nalaže objavljivanja o takvim zajmovima.
- MRSJS 30 se u određenim slučajevima služi drugačijom terminologijom od MSFI-ja 7. Najznačajniji primjeri toga su upotreba pojmova „prihod“, „izvještaj o financijskim rezultatima“ i „neto imovina/kapital“, čiji ekvivalenti u MSFI-ju 7 su „dohodak“, „izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti“ i „kapital“.

Ovaj *Međunarodni računovodstveni standard za javni sektor 30 Financijski instrumenti: Objavljivanja, izdanje 2022. godina* koji je izdan od International Public Sector Accounting Standards Board (IPSASB), i objavljen od International Federation of Accountants (IFAC) u maju 2022. godine na engleskom jeziku, preveden je na bosanski jezik od strane Saveza računovođa, revizora i financijskih djelatnika Federacije BiH u aprilu 2025. godine i reproduciran je uz dozvolu IFAC-a. Postupak prevođenja dokumenta *Međunarodni računovodstveni standard za javni sektor 30 Financijski instrumenti: Objavljivanja, izdanje 2022. godina* razmatran je od strane IFAC-a, a prijevod je obavljen u skladu s pravilima sadržanim u "Policy Statement - Policy for Translating and Reproducing Standards Published by IFAC". Odobreni tekst dokumenta *Međunarodni računovodstveni standard za javni sektor 30 Financijski instrumenti: Objavljivanja, izdanje 2022. godina* je onaj koji je IFAC objavio na engleskom jeziku. IFAC ne preuzima odgovornost za točnost i potpunost prijevoda niti za radnje koje iz toga mogu proizaći.

Tekst na engleskom jeziku *Međunarodni računovodstveni standard za javni sektor 30 Financijski instrumenti:*

Objavljivanja, izdanje 2022. godina © 2022. IFAC. Sva prava pridržana.

Tekst na bosanskom jeziku *Međunarodni računovodstveni standard za javni sektor 30 Financijski instrumenti: Objavljivanja, izdanje 2022. godina* © 2025 IFAC. Sva prava pridržana.

Izvorni naslov: *International Public Sector Accounting Standard 30, Financial Instruments: Disclosures, 2022. Edition*, ISBN: 978-1-60815-192-9

Sva prava pridržana. Za svako umnožavanje, pohranjivanje, prijenos ili korištenje ovog dokumenta za druge slične namjene, osim korištenja koje dopušta zakon, potrebno je tražiti pisanu dozvolu IFAC putem e-mail adrese permissions@ifac.org.

ISBN: 978-1-60815-576-7